



2024

WYCIECZKI OBJAZDOWE I AKTYWNE

Obowiązują wcześniejsze zapisy oraz wpłaty gotówkowe dokonywane w biurze PTTK Oddziału Łódzkiego, ul. Wigury 12A, lub na konto bankowe:

NR 58 1930 1464 2360 0350 8525 0001

Wpłaty w biurze można dokonać również za pomocą kart płatniczych.

Nie ma możliwości opłacania należności za wycieczkę u pilota w autokarze.

Cena zawiera:

W ofercie wycieczki jednodniowej:

- przejazd autokarem lub busem klasy turystycznej
- opiekę pilota/przewodnika na całej trasie
- ubezpieczenie NNW

W ofercie wycieczki wielodniowej dodatkowo:

- noclegi (pokoje 2 lub 3-osobowe)
- wyżywienie (śniadania, obiadokolacje - pobyt zaczyna się obiadokolacją, a kończy śniadaniem)

Cena nie zawiera: biletów wstępu do zwiedzanych obiektów oraz kosztów dodatkowych atrakcji na wycieczce jak np. spływy kajakowe.

Dodatkowe opłaty podane przy każdej wycieczce są szacunkowe i mogą ulec zmianie.

**WYJAZD NA WSZYSTKIE WYCIECZKI
ŁÓDŹ PLAC ZWYCIĘSTWA 1
(PRZED MUZEUM KINEMATOGRAFII)
godzinę wyjazdu zamieszczono przy każdej wycieczce**

Organizatorem wycieczek autokarowych jest PTTK Oddział Łódzki posiadający zezwolenie nr 62 na działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych wydane przez Marszałka Województwa Łódzkiego oraz polisę ubezpieczeniową wydaną przez SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.



znajdź nas na



PTTK Oddział Łódzki
im. Jana Czeraszkiewicza

<http://lodz.pttk.pl>

tel. 42 636 15 09
tel. 42 636 87 64
tel. 668 374 674
tel. 798 433 591

e-mail: pttk.lodz@wp.pl

20 stycznia	ZACHODNIE RUBIEŻE GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH Z LATARKĄ W PLECAKU	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 55
10-11 lutego	DOLINKI PODKRAKOWSKIE – SKALNY RAJ NIE TYLKO DLA WSPINACZY	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 56
24 lutego	SPACEREM PRZEZ KONSTANCIN DO... ZAKOPANEGO WYRZEŻBIONEGO I NAMALOWANEGO	Konstancin Jeziorna

Konstancin Jeziorna – spacer po legendarnym podwarszawskim uzdrowisku, dziś konglomeracie kilku połączonych miejscowości, które słynie m.in. z licznych willi letniskowych z okresu międzywojennego i urokliwego parku zdrojowego.

Willa Świt – jeszcze kilka lat temu należała do córki Stefana Żeromskiego – po jej śmierci utworzono tam Muzeum Stefana Żeromskiego i Jego Rodziny – muzeum niezwykle, bo wyjątkowo oryginalne w swym układzie i bogactwie oryginalnych rodzinnych pamiątek.

Villa La Fleur – perła architektury rezydencjonalnej, kryjąca we wnętrzach prześwietną galerię sztuki – naszym celem będzie wystawa „**Zakopane. Wyrzeźbione. Namalowane**” prezentująca niezwykle kolekcję prac zakopiańskiej kolebki artystów z XIX i XX wieku (zwanej ówczesnie duchową i artystyczną stolicą Polski).

CENA: 134 zł
dla członków PTTK: **129 zł**
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy
do zwiedzanych obiektów – około 55 zł (bilety normalne),
45 zł (bilety ulgowe).

24 lutego	PASMO JELENIOWSKIE – DZIKA ENKLAWA W GÓRACH ŚWIĘTOKRZYSKICH	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 56
2 marca	KATOWICE – POLSKIE CHICAGO, CZY MIASTO OGRODÓW?	Katowice

Wycieczka objazdowa szlakiem katowickiego modernizmu – na trasie m.in. gmach dawnego Sejmu Śląskiego (jeden z największych budynków administracyjnych w kraju), najstarsze w Polsce wieżowce i inne budynki mieszkalne i użyteczności publicznej.

Muzeum Śląskie – m.in. wystawa poświęcona historii Górnego Śląska, bogata kolekcja malarstwa polskiego, galeria śląskiej sztuki sakralnej, a wszystko eksponowane w zrewitalizowanych budynkach dawnej Kopalni Węgla Kamiennego „Katowice” (aż trzy kondygnacje muzeum mieszczą się pod ziemią!)

Nikiszowiec – unikalne osiedle robotnicze o malowniczej ceglanej zabudowie (wpisane na prezydencką listę Pomników Historii).

CENA: **157 zł**
dla członków PTTK: **152 zł**
WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 35 zł (bilety normalne), 28 zł (bilety ulgowe).

2 marca	WYPRAWA W GÓRY JURY	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 57
9 marca	NADWIŚLAŃSKIE PEREŁKI	Dęblin, Gołęb, Puławy

Dęblin – Muzeum Sił Powietrznych – jedno z największych muzeów poświęconych lotnictwu w kraju, imponujące zbiory zarówno w salach ekspozycyjnych, jak i na olbrzymim terenie otaczającym muzeum, krótkie zwiedzania miasta-twierdzy z czasów zaboru rosyjskiego.

Gołęb – miejscowość z czymś dla ciała i czymś dla ducha. Dla jednych będzie to wizyta w małym Loretto – obejrzymy wierną kopię Domku Loretańskiego z XVII w. z ceramicznymi rzezbami proroków przy manierystycznym kościele pw. św. Katarzyny, innym w pamięci pozostaną dwa niepowtarzalne na skale kraju muzea prowadzone przez przebogatą postać Józefa Konstantego Majewskiego – Muzeum Nietypowych Rowerów oraz Muzeum Pijaństwa.

Puławy – barokowo-klasycystyczny kompleks pałacowo-parkowy rodu Czartoryskich z pierwszym polskim muzeum i parkiem romantycznym ozdobionym m.in. Świątynią Sybilli, Domem Gotyckim oraz innymi elementami małej architektury. Niepowtarzalna okazja do porównań z założeniem w podłowieckiej Arkadii.

CENA: **157 zł**
dla członków PTTK: **152 zł**
WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 85 zł (normalne) i 65 zł (ulgowe).

9-10 marca	SZLAKIEM BISKUPÓW I KOMTURÓW	Olsztyn, Grunwald
-------------------	-------------------------------------	--------------------------

Olsztyn – gotycki zamek Kapituły Warmińskiej z XIV w. (obecnie muzeum m.in. ze zbiorami poświęconymi M. Kopernikowi), XIV-wieczna bazylika konkatedralna pw. św. Jakuba, Stare Miasto z tzw. Starym Ratuszem i pozostałościami murów miejskich z Bramą Wysoką, XX-wieczny historyzujący w stylu Nowy Ratusz, Centrum Techniki i Rozwoju Regionu „Muzeum Nowoczesności” otwarte w zrewitalizowanym Tartaku Raphaelsohnów – ekspozyty, modele i interaktywne multimedia przybliżające przeszłość miasta i regionu. Wyprawą do innego świata będzie wizyta w olsztyńskim planetarium – jednym ze starszych tego typu obiektów w kraju.

Grunwald – wizyta na polach słynnej potyczki z Krzyżakami, dziś o średniowiecznej wiktarii polskiego i litewskiego oręża poza monumentalnym pomnikiem przypomina nowoczesne muzeum temu poświęcone.

CENA: 469 zł
dla członków PTTK: 459 zł
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 100 zł (normalne) i 85 zł (ulgowe). **Nocleg:** Olsztyn

15-17 marca

**ODWIEDŹ BRACIE PODKARPACIE – DWIE STOLICE
GÓRSKIEGO WOJEWÓDZTWA**

**Rzeszów, Krosno,
Bóbrka, Haczów**

Dzień I

Rzeszów – zamek Lubomirskich z XVI/XX w., zabudowa rynku z XVI w. z ratuszem w neogotyckiej szacie, podziemna trasa turystyczna w dawnych piwnicach kupieckich, gotycki kościół farny pw. św. Stanisława, zespół klasztorny oo. Bernardynów, bazylika pw. Wniebowzięcia NMP z początku XVII w., spacer rzeszowskim deptakiem z niebanalnym pomnikiem Tadeusza Nalepy, wizyta w najstarszym rzeszowskim muzeum dokumentującym przemiany w kulturze ludowej Podkarpacia i Rzeszowszczyzny.

Markowa – Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów – szeroko komentowane w mediach nowe muzeum dotyczące wrażliwych kwestii historycznych.

Dzień II

Krosno – Mały Kraków Podkarpacia – gotyckie i barokowe obiekty sakralne (m.in. kościół farny pw. Świętej Trójcy – perła baroku z niezwykłymi freskami, klasztor i kościoły oo. Franciszkanów i oo. Kapucynów), barokowy Pałac Biskupi z największą w Europie kolekcją lamp naftowych, Centrum Dziedzictwa Szkła – wyjątkowe „żywe muzeum” poświęcone produkcji szkła, które od wieków kojarzy się z Krosnem.

Odrzykoń – ruiny średniowiecznego zamku Kamieniec – niegdyś własność komediopisarza A. Fredry, który na podstawie jego dziejów stworzył swe największe dzieło „Zemsta” (dostępność obiektu zależna od warunków pogodowych).

Haczów – największy w Europie drewniany kościół konstrukcji zrębowej (wpisany na Listę UNESCO!) z zachowanymi śladami polichromii.

Dzień III

Bóbrka – najstarsza na świecie kopalnia ropy naftowej – dziś skansen przemysłowy z nadal funkcjonującymi kopankami z połowy XIX w., wszystko wśród naturalnych lasów pogórzańskich pamiętających okres, gdy mogliśmy stać się naftową potęgą.

Karpacka Troja – skansen archeologiczny zwany Biskupinem południa – rekonstrukcja grodu Słowian z VIII w. n.e. na zamieszkałej od wieków górze – kolejne jej poziomy to wędrówka w głąb historii zasiedlania tych ziem. Zwieńczeniem spaceru jest możliwość podziwiania panoramy Pogórzy i Beskidu Niskiego z całkiem współczesnej wieży widokowej.

CENA: 779 zł
dla członków PTTK: 764 zł
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 240 zł (bilety normalne), 180 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Krosno

16 marca	DO TORUNIA DLA... PIERNIKÓW!	Toruń
-----------------	-------------------------------------	--------------

Toruńskie Stare Miasto – gotycka zabudowa wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO m.in. Rynek Staromiejski z fantastycznym ratuszem, największy w Polsce zespół gotyckich kamienic mieszczańskich, także ich renesansowe („Dom Eskenów”) i barokowe („Kamienica pod Gwiazdą”) odpowiedniki, kościół pw. św. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty – monumentalna świątynia górująca nad dachami Starego Miasta.

Żywe Muzeum Piernika i unikalna Piernikowa Aleja Gwiazd – historia miasta widziana z perspektywy okna piekarni, w której powstały najśłynniejsze toruńskie łakocie.

Muzeum Mikołaja Kopernika – otwarte po długotrwałej przebudowie – już bez makiety średniowiecznego Torunia, za to z pokazem w kinie 4D, najnowszymi osiągnięciami techniki muzealnej, ale i pieczołowicie odrestaurowaną średniowieczną więźbą dachową – a wszystko by przybliżyć nam postać Wielkiego Astronoma.

CENA: 134 zł

dla członków PTTK: **129 zł**

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 88 zł (bilety normalne), 78 zł (bilety ulgowe).

16-17 marca	KOSKOWA I LUBOMIR – NAJNIŻSZE Z NAJWYŻSZYCH W BESKIDZKIEJ KORONIE NA POWITANIE WIOSNY	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 58
--------------------	--	---

23 marca	MIASTO JAK Z DOWCIPU I PORCELANA Z NAJWYŻSZEJ PÓŁKI	Ćmielów, Wąchock
-----------------	--	-------------------------

Ćmielów – **Żywe Muzeum Porcelany**, nawiązujące do tradycji jednej z najśłynniejszych polskich fabryk porcelanowej zastawy i ozdób (mieści się w ciągle pracującej fabryce) – szansa zapoznania się z procesem powstawania porcelanowych cacek znanych w całej Europie, ekspozycja współczesnej i historycznej porcelany, możliwość zakupów w sklepie firmowym.

Wąchock – XII-wieczny cysterski kompleks klasztorny (jedna z najstarszych fundacji cysterskich w kraju), w części klasztoru Muzeum Pamięci Walki o Niepodległość Narodu, odwiedzimy też pomnik słynnego z dowcipów wąchockiego sołtysa.

CENA: 134 zł

dla członków PTTK: **129 zł**

WYJAZD godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 60 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

23-24 marca	NIEDZIELA PALMOWA W ZAMKACH, DWORACH I CHAŁUPACH PÓŁNOCNEGO MAZOWSZA	Ciechanów, Opinogóra, Pułtusk, Sierpc
--------------------	---	--

Ciechanów – **Zamek Książąt Mazowieckich** – okazała ruina warowni z XIV w., obecnie oddział Muzeum Szlachty Mazowieckiej, zabudowa rynku z XIX-wiecznym neogotyckim ratuszem, późnogotycki kościół farny p.w. Narodzenia Marii Panny (XVI w.).

Opinogóra – Muzeum Romantyzmu w neogotyckim pałacyku – miejsce poświęcone m.in. pamięci Zygmunta Krasińskiego, kościół Wniebowzięcia NMP – jedyna obok katedry na Wawelu i kościoła oo. Paulinów na Skalce świątynia w Polsce, w której spoczywają narodowi wieszczowie (w Opinogórze grobowiec Z. Krasińskiego).

Pułtusk – zamek biskupów płockich tzw. Dom Polonii (obecnie hotel), gotycka bazylika kolegiacka, pw. Zwiastowania NMP z XV w., gotycko-renesansowy ratusz (obecnie Muzeum Regionalne, które zwiedzimy – od piwnic po wieżę) z klasycystyczną zabudową rynku.

Gołotczyzna – Muzeum Szlachty Mazowieckiej w drobnoszlacheckim dworku.

Sierpc – skansenowskie **Muzeum Wsi Mazowieckiej**, jeśli warunki pozwolą zwiedzanie urozmaici tradycyjnie odbywający się w Niedzielę Palmową Jarmark Wielkanocny w skansenie, zajrzemy także do centrum miasta m.in. by zwiedzić wnętrza tamtejszego ratusza.

CENA: 469 zł

dla członków PTTK: 459 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 85 zł (bilety normalne), 70 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Ciechanów

5-7 kwietnia

**DO SKALNYCH MIAST I BAROKOWYCH OPACTW
NA POLSKO-CZESKIM POGRANICZU**

**Broumov,
Adrspaskie Skalne
Miasto, Krzeszów,
Trutnov, Jawor,
Bolków**

Dzień I

Krzeszów – imponujący barokowy zespół opactwa pocysterskiego z XVII w., wspaniałe wyposażenie kościoła opackiego, kaplica – Mauzoleum Piastów Świdnickich.

Chełmsko Śląskie – dziś wieś, ale o wspaniałym zachowanym układzie urbanistycznym z czasów posiadania praw miejskich (m.in. rynek z podcieniowymi kamienicami, d. ratusz, monumentalny kościół pw. Świętej Rodziny), słynny zespół 12 drewnianych domów tkaczy „Dwunastu Apostołów”.

Dzień II

Broumov – zwiedzanie browaru klasztornego „Opat” wraz z degustacją (jeden z najstarszych czynnych browarów w Czechach), **zespół klasztorny oo. Benedyktynów** z barokowym kościołem św. Wojciecha, Duży i Mały Rynek m.in. z okazałą kolumną maryjną.

Adrspaskie Skalne Miasto – jedno z najpiękniejszych Skalnych Miast, fantazyjne piaskowcowe formy wymodelowane przez wiatr, wodę i mróz.

Trutnov – zabytkowy Rynek Karkonosza z pomnikiem Ducha Gór, barokową kolumną maryjną, neogotyckim ratuszem i zabudową renesansową z XVI w., Górne i Dolne Stare Miasto z zabudową sakralną i świecką z doby renesansu i baroku. Podobnie jak Broumov to miasto ma klimat!

Dzień III

Jawor – wyjątkowy, konstrukcji szachulcowej ewangelicki Kościół Pokoju z XVII w. – obiekt wpisany na listę UNESCO, klimatyczna starówka z monumentalnym (choć zaniedbanym) Zamkiem Piastowskim i wiekowym gotyckim kościołem p.w. Świętego Marcina.

Bolków – piastowska średniowieczna warownia z unikalną wieżą w kształcie łyży, strategiczne

położenie na wzniesieniu dziś jest przyczynkiem do podziwiania panoram na okolicę.

Strzegom – kamienna Bazylika Kolegiacka Świętych Apostołów Piotra i Pawła z XIV w. – jeden z największych kościołów na Dolnym Śląsku – jako perła gotyku wpisana na listę Pomników Historii.

CENA: 829 zł

dla członków PTTK: 814 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 210 zł (bilety normalne), 185 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** okolice Kamiennej Góry

6-7 kwietnia	W KRAINIE ŁOSIA I BEZKRESNYCH ROZLEWISK – PRZEZ OSTĘPY BIEBRZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 58
7 kwietnia (niedziela)	ŚLADAMI WARSZAWSKICH ŻYDÓW Z WIZYTĄ W MUZEUM ŻYDÓW POLSKICH	Warszawa

POLIN Muzeum Historii Żydów Polskich – punkt obowiązkowy dla wszystkich, którzy pragną lepiej poznać dawną i współczesną kulturę żydowską.

Cmentarz Żydowski – drugi co do wielkości w Polsce i jeden z największych na świecie (panowie proszeni są o posiadanie nakrycia głowy).

Miejsca związane z bohaterską walką powstańców warszawskiego getta – Ulica Próżna – jedyna ulica, której obustronna zabudowa przetrwała zagładę getta, Synagoga Nożyków – jedyna jaka przetrwała tragedię II wojny światowej, ściana Getta, Kopiec Anielewicza – miejsce śmierci dowódcy ŻOB, Pomnik Umschlagplatz, Pomnik Bohaterów Getta.

CENA: 149 zł

dla członków PTTK: 144 zł

WYJAZD: godz. 8:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 75 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

13 kwietnia	PSZCZYNA – Z WIZYTĄ U KSIĘŻNEJ DAISY	Pszczyna
-------------	--------------------------------------	----------

Muzeum Zamkowe w Pszczynie – wyjątkowy, neobarokowy zespół pałacowo-parkowy z XIX w., związany m.in. z legendarną postacią Księżnej Daisy von Pless. We wnętrzach pałacowych zachowało się oryginalne wyposażenie (w tym fantastyczna kolekcja luster!), dlatego też obiekt uznawany jest za jeden z najcenniejszych zabytków architektury rezydencjonalnej w Polsce. W otoczeniu rezydencji – malowniczy park (znakomity na niespieszny spacer) i uroczy pszczyński rynek. Szersze niż tradycyjne zwiedzanie, obejmujące wystawy towarzyszące i ekspozycje w Stajniach Książęcych.

Zwieńczeniem wycieczki będzie krótki **spacer uliczkami pszczyńskiej starówki** przesiąkniętej wielokulturowością tych terenów.

CENA: **157 zł**
dla członków PTTK: **152 zł**
WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 65 zł (bilety normalne), około 45 zł (bilety ulgowe).

13-14 kwietnia

**DOLINA ŚRODKOWEJ ODRY PEŁNA
NIESPODZIANEK**

**Wojnowice, Brzeg
Dolny, Głogów,
Jakubów**

Wojnowice – rzadki przykład nizinnego zamku na wodzie w parku krajobrazowym.

Brzeg Dolny – barokowy pałac przebudowany na klasycystyczny przez architekta Bramy Brandenburskiej C.G. Langhansa dla pruskiego ministra Śląska Karla Georga von Hoyma.

Lubiąż – największy w Polsce barokowy kompleks klasztoru, kościoła i pałacu opatów wart zwiedzania co parę lat z powodu postępującej rekonstrukcji obiektu. Spotkanie z pięknymi obrazami i freskami śląskiego Rembrandta – Michała Willmanna.

Lubin – enklawa średniowiecznego miasta w środku miedziowego zagłębia – m.in. znakomicie zachowane mury obronne.

Głogów – jedno z 3 miast w Polsce z Ostrowem Tumskim, gdzie pięknieje z roku na rok kolegiata NMP, Zamek Książąt Głogowskich nad Odrą (obecnie muzeum historyczne) i ewenement na skalę kraju – odbudowane prawie całe Stare Miasto – pogrzebane w gruzach Festung Glogau na 40 lat.

Jakubów – wizyta, zwiedzanie i degustacja wyrobów malowniczej winnicy, bazującej na unikalnym mikroklimacie wzgórz okalających Dolinę Odry.

CENA: **469 zł**
dla członków PTTK: **459 zł**
WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 90 zł (bilety normalne), około 75 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** okolice Głogowa

18-21 kwietnia

**DREZNO Z ŁUŻYCAMI PO OBU STRONACH
GRANICZNEJ RZEKI**

**Budziszyn, Drezno,
Miśnia, Görlitz**

Dzień I

Budziszyn – historyczna stolica Górnych Łużyc i kulturalna stolica Łużyczan. Pamiątką po przeszło 1000-letniej historii miasta jest m.in. wielokrotnie przebudowywany **Zamek Ortenburg** – równoleciek miasta, **ratusz zdobiący miejski rynek** (klasycystyczny w formie, choć ze średniowiecznym zegarem słonecznym), **katedra św. Piotra i Pawła** – obiekt z poł. XVI w., współużytkowany przez katolików i ewangelików, **Brama Mikołajska** – pozostałość miejskich obwarowań.

Dzień II

Drezno – miasto o dramatycznej wojennej przeszłości podniesione z ruin i olśniewające swym przepychem. Uznawane za barokową stolicę Saksonii zaprezentuje nam m.in. odbudowaną starówkę, zamek królewski, **późnobarokowy zespół urbanistyczny Zwinger** ze sławną galerią malarstwa europejskiego, **odbudowany Frauenkirche**, katedrę oraz najdłuższe **102-metrowe malowidło Europy – Fuerstenzug** na 25 tys. kafelków.

Dzień III

Miśnia – pierwsza stolica Saksonii, **zwiedzanie pierwszej w Europie manufaktury porcelany**, wizyta w muzeum i sklepie, spacer średniowiecznymi uliczkami w kierunku zamku Albrechta i katedry miśnieńskiej, kościół protestancki z porcelanowymi kurantami na wieży, rynek, ratusz.

Dzień IV

Görlitz – jedno z niewielu niemieckich miast niezniszczonych podczas II wojny światowej, **gotycka zabudowa Starego Miasta z dwoma rynkami**, imponującymi dwoma ratuszami i ewangelickim kościołem farnym p.w. św. Piotra i Pawła.

CENA: **1139 zł**

dla członków PTTK: **1119 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 185 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe). **Nocleg:** okolice Zgorzelca

19-21 kwietnia	PEŁEN TAJEMNIC WOREK RACZAŃSKI – KOLEBKA BESKIDNIKÓW I GÓRSKICH WŁÓCZĘGÓW	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 59
20 kwietnia	SZLAKIEM ZAMKÓW I PAŁACÓW POŁUDNIA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	Opoczno, Drzewica, Inowódz

Ujazd – neogotycki obronny pałac Ostrowskich z początku XIX w., park o charakterze krajobrazowym.

Opoczno – Zamek Kazimierzowski z XIV w. (przebudowany w stylu neorenesansowym) z Muzeum Regionalnym, Dom Esterki, drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny z XVIII w.

Drzewica – imponujące ruiny gotycko-renesansowego zamku biskupa M. Drzewickiego z XVI w. (ostrzegamy, iż z przyczyn technicznych brak jest możliwości wejścia w obręb murów zamku), gotycki „kościół-rakieta” pw. św. Łukasza z XV w.

Studzianna – barokowy zespół klasztorny oo. Filipinów z bazyliką – sanktuarium Matki Boskiej Świątobrodzkiej o imponującym wyposażeniu.

Inowódz – obronny kościół romański pw. św. Idziego z XI w., ruiny zamku i obwarowań miejskich z czasów Kazimierza Wielkiego – ostatnio gruntownie odbudowane.

CENA: **109 zł**

dla członków PTTK: **104 zł**

Karta Łodzianina **10% rabatu**

WYJAZD: godz. **8:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 42 zł (bilety normalne), 35 zł (bilety ulgowe).

27 kwietnia

**KÓRNIK I ROGALIN – NIEZWYKŁE REZYDENCJE
NIEZWYKŁYCH RODÓW, OTOCZONE
NIEZWYKŁYMI PARKAMI**

Kórnik, Rogalin

Rogalin – rokokowo-klasycystyczny zespół pałacowy z XVIII/XIX w. – obecnie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu, w otoczeniu rezydencji imponująca kolekcja starych dębów z Lechem, Czechem i Rusem na czele.

Kórnik – rezydencja rodów Górków i Działyńskich – obiekt o wielowiekowej historii, ale XIX-wiecznym kształcie nawiązującym do angielskich rezydencji, a nawet fragmentami porównywany do sztuki budownictwa rodem z Indii. W otoczeniu pałacu piękny park ze słynnym kórnickim arboretum.

CENA: 134 zł

dla członków PTTK: 129 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 90 zł (bilety normalne), 65 zł (bilety ulgowe).

27-28 kwietnia

KRAKÓW JAK Z BAJKI

Kraków,
Wieliczka

Kraków – Stare Miasto poznamy wędrując **Drogą Królewską** od **Barbakanu i Bramy Floriańskiej**, przez największy **średniowieczny rynek** w kraju. Zwiedzimy wnętrza **kościółki Mariackiego** z monumentalnym ołtarzem autorstwa Wita Stwosza, dotrzemy pod mury wawelskiej rezydencji, by przespacerować się po **Reprezentacyjnych Komnatach Królewskich wawelskiego zamku**, odwiedzimy wnętrza tamtejszej katedry, a w jej podziemiach zatrzymamy się przy grobach królów i najważniejszych synów Polski. W czasie odwiedzin wawelskiej bazyliki nie zabraknie wizyty przy **dzwonie Zygmunta** i możliwości podziwiania panoramy miasta. Niezwykłą podróż w czasie zapewni nam wizyta w nowo otwartym **Muzeum Dominikanów**, w jednym z trzech na świecie nieprzerwanie funkcjonującym od XIII w. klasztorze tych słynnych kaznodziejów – niezwykła ekspozycja sztuki i historii w tajemniczych romańskich i gotyckich murach klasztoru.

Wieliczka – najśłynniejsza w Europie kopalnia soli od lat wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO – ponad 2-godzinna wędrówka podziemnymi korytarzami – dziś będącymi świadectwem wielowiekowej tradycji, ale i kunsztu górników-artystów, pracujących w tym miejscu od pokoleń, **Muzeum Żup Krakowskich** w wielickim zamku – siedziba zarządu żup solnych od XIII w., niedawno udostępniona tężnia solankowa z wieżą widokową.

CENA: 469 zł

dla członków PTTK: 459 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 190 zł (bilety normalne), 150 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Kraków

**1 maja
(środa)**

**W CENIU TĘŻNI I WIEKOWEJ HISTORII –
INOWROCŁAW NA PIASTOWSKIM SZLAKU**

**Inowrocław,
Kruszwica**

Inowrocław – jeden z najstarszych kościołów romańskich w Polsce Imienia Najświętszej Marii Panny, inowrocławska fara, czyli kościół gotycki pw. św. Mikołaja, Stare Miasto i deptak królowej Jadwigi, Uzdrowisko Inowrocław (m.in. tężnie solankowe, spacer po parku zdrojowym z możliwością skosztowania wód mineralnych), wizyta w Muzeum im. Jana Kasprówicza (zbiór pamiątek poświęconych wielkiemu poecie, historia inowrocławskiej soli i izba Stanisława Staszica).

Kruszwica – ruiny późnogotyckiego zamku (to tu myszy zjadły legendarnego Popiela), kolegiata św. Piotra i Pawła z poł. XII w., rejs spacerowy po jeziorze Gopło.

CENA: 134 zł
dla członków PTTK: **129 zł**
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 65 zł (bilety normalne), 55 zł (bilety ulgowe).

1-5 maja

**SUWALSZCZYNA PO OBU STRONACH GRANICY
Z WIZYTĄ W WILNIE**

**Dowspuda,
Suwałki, Kowno,
Rumszyski, Wilno,
Wigry, Augustów**

Dzień I

Dowspuda – ruina XIX-wiecznego zespołu pałacowego możnego rodu Paców.

Suwałki – stolica regionu, miasto rodzinne Marii Konopnickiej (nie mogłoby więc zabraknąć poświęconego pisarce pomnika-ławeczki). Odwiedzimy centralny dla miasta **Plac Piłsudskiego** z klasycystyczną konkatedrą św. Aleksandra i przespacerujemy się **ul. Chłodną** (głównym deptakiem miasta), w pobliżu której niedawno zaczęła powstawać **aleja gwiazd polskiego bluesa**. Naszymi przewodnikami, wzorem Wrocławia, ale przede wszystkim w nawiązaniu do twórczości najbardziej znanej Suwałczanki M. Konopnickiej, będą małe krasnoludki – pomniczki, czekające na turystów w najważniejszych punktach miasta.

Dzień II

Kowno – odwiedzimy pierwszy murowany zamek na Litwie, kościół NMP (Witoldowy), rynek z renesansowo-barokowym ratuszem zwanym przez miejscowych Białym Łabędziem, na naszej trasie nie zabraknie też miejsc związanych z Adamem Mickiewiczem (z gotyckim Domem Perkuna na czele).

Rumszyski – największy (jest tak wielki, że jeździ się po nim autokarem!) i najpiękniejszy skansen na Litwie, która słynie z przebogatej kultury ludowej. Tu mamy szansę zobaczyć wszystko w jednym miejscu – odwiedzimy sektory zaaranżowane tak, by pokazać i urok małego litewskiego miasteczka, i specyfikę kultury najważniejszych rejonów Litwy takich jak Żmudź, Aukštota czy Wileńszczyzna.

Dzień III

Wilno – stolica Litwy, zachwycająca klimatem starówki. Odwiedzimy m.in.: widokowe wzniesienie zwane **Górą Trzech Krzyży**, z którego rozciąga się rozległa panorama na miasto, **gotycką basztę Giedymina** – pozostałość książęcego zamku, to tu położono kamień węgielny pod przyszłe miasto, **kościół św. Anny** – urzeczony nim Napoleon Bonaparte chciał go „na dłoni” przenieść do Paryża oraz **Ostrą Bramę**, do której od setek lat pielgrzymowali

Polacy z tej części Rzeczypospolitej Dwojga Narodów. Wilno to także siedziba najstarszego Uniwersytetu na Litwie, tu także wznosi się **klasycystyczna katedra** z wieżą dzwonnicy i punktem widokowym, na który wjechać możemy windą. Zwiedzimy także **cmentarz na Rossie**, gdzie spoczywają m.in. Joachim Lelewel czy członkowie rodziny J. Piłsudskiego, łącznie z jego ukochaną matką.

Dzień IV

Wigry – pokamedulski barokowy zespół klasztorny z XVIII w., **rejs spacerowy po Wigierskim Parku Narodowym** – jednym z nielicznych w Polsce, chroniącym przyrodę polodowcowego krajobrazu pojeziernego.

Sejny – miasteczko na styku kultur, wyznań i języków – odwiedzimy poddominikański zespół klasztorny i kolegiatę p.w. NMP z XVII w., znakomicie zachowała się tu także synagoga i dom talmudyczny z XIX w. (dostępne jedynie z zewnątrz).

Druskienniki – spacer po jednym z najstojniejszych uzdrowisk II Rzeczypospolitej – podążając śladami rozkochanego w tym miejscu marszałka J. Piłsudskiego (miał tu nawet własną willę – niestety nie dotrwała do naszych czasów) odnajdziemy misternej snycerskiej roboty cerkiew Ikony Matki Bożej. Wzorem kuracjuszy oddamy się urokowi spacerów po parku zdrojowym, by dotrzeć nad Niemen, którego szemrzące błękitne wody pożegnają nas przed opuszczeniem litewskiej ziemi.

Dzień V

Augustów – **rejs po Kanale Augustowskim do Studzieniczej** – malownicza trasa przez Puszcę Augustowską kanałem o blisko 200-letniej historii – wodnej arterii komunikacyjnej, łączącej dorzecza Wisły i Niemna.

CENA: 1456 zł

dla członków PTTK: 1431 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 225 zł (bilety normalne), 200 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Suwałki

4 maja

ARTYSTYCZNA TRIADA ZIEMI RADOMSKIEJ

Szydłowiec
(muzyka)
Iłża (literatura)
Orońsko
(rzeźbiarstwo)

Szydłowiec – Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w renesansowym zamku, stojącym na sztucznej wyspie, gotycki kościół farny, jeden z najlepiej zachowanych w kraju późnorenesansowych ratuszy miejskich, równie stary miejski pręgierz.

Iłża – gotycko-renesansowy zamek biskupów krakowskich – obecnie trwała ruina, miejsce związane także z postacią poety B. Leśmiana, wizyta w kameralnym muzeum regionalnym Ziemi Iłżeckiej.

Orońsko – Centrum Rzeźby Polskiej w posiadłości (parku i pałacu J. Brandta) – na ponad 13 ha powierzchni parku i w licznych wnętrzach rezydencji prezentowana jest wielowątkowa ekspozycja prezentująca panoramę rzeźby polskiej na przestrzeni lat.

CENA: **134 zł**
dla członków PTTK: **129 zł**
WYJAZD: godz. **8:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 68 zł (bilety normalne), 58 zł (bilety ulgowe).

10-12 maja

SZLAKIEM WIELKICH JEZIOR MAZURSKICH

**Ruciane-Nida,
Mikołajki,
Św. Lipka, Kętrzyn,
Ryn, Szczytno**

Dzień I

Ruciane-Nida – wciąż czynna XIX-wieczna zabytkowa wyłuszcarnia nasion, czyli miejsce, skąd się biorą sosny – zabytkowy obiekt od ponad 100 lat służący utrzymaniu mazurskich lasów.

Mikołajki – kwintesencja Mazur; możliwość pocucia żeglarskiego klimatu tego zakątka kraju – rejs statkiem po Śniardwach – największym z polskich jezior, spacer po porcie znajdującym się na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich.

Dzień II

Św. Lipka – barokowe sanktuarium maryjne – jedno z najważniejszych na Mazurach, posiadające wspaniałe organy, krótki pokaz ich możliwości.

Kętrzyn – gotycki zamek krzyżacki z XIV w., obecnie muzeum, pozostałości obwarowań miejskich.

Gierłoż – jedna z najważniejszych kwater A. Hitlera „Wilczy Szaniec” – choć częściowo wysadzona w powietrze nadal robi wrażenie swym ogromem i zastosowanymi rozwiązaniami konstrukcyjnymi mającymi za zadania uczynić ją niezdobywalną twierdzą.

Ryn – największy zamek krzyżacki na Mazurach (obecnie hotel, zwiedzanie wewnątrz uzależnione od kalendarza imprez zamkniętych w hotelu).

Mrągowo – mazurskie miasto kojarzone z piknikiem Country i z festiwalami w miejscowym amfiteatrze – spacer wśród historyzujących zabytków miasta z XVIII i XIX w., a także promenadą nad Jeziorem Czos, czas na skosztowanie specjałów miejscowych smaźalni ryb (zakup we własnym zakresie wedle upodobań kulinarnych).

Dzień III

Szczytno – kiedyś przybył tu sienkiewiczowski Jurand ze Spychowa, dziś z dużo szczęśliwszym finałem, pozostałości krzyżackiego zamku z XIV w. obejrzymy my. Więcej na jego temat dowiemy się w Muzeum Mazurskim w budynku ratusza – przechowuje się tu kilka tysięcy eksponatów związanych z historią i kulturą materialną Mazurów, a także historią samego miasta i zamku.

Nidzica – szansa na porównanie z ruinami w Szczytnie – tym razem kompletnie zachowany gotycki zamek krzyżacki z XIV w., obecnie muzeum.

CENA: **779 zł**
dla członków PTTK: **764 zł**
WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 175 zł (bilety normalne), 145 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** okolice Mrągowo

10-12 maja	GÓRY IZERSKIE PO OBU STRONACH GRANICY	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 60
11 maja	WROCŁAW DLA POCZĄTKUJĄCYCH	Wrocław
Panorama Raclawicka – monumentalne dzieło malarskie gloryfikujące heroizm powstańców kościuszkowskich, dla wielu osób pierwsze skojarzenie z Wrocławiem. Ostrów Tumski – archikatedra p.w. św. Jana Chrzciciela (ze zwiedzaniem wyjątkowych kaplic świątyni), spacer uliczkami tej przesyconej zabytkami sakralnymi części miasta. Wrocławski Rynek – jeden z największych staromiejskich rynków w Europie ze słynnym gotyckim ratuszem i wianuszkiem kamienic. Aula Leopoldina – perła sztuki barokowej, reprezentacyjna aula Uniwersytetu Wrocławskiego, jedno z kilku wewnątrz udostępnionych do zwiedzania w zabytkowym gmachu. Rejs spacerowy Odrą – możliwość podsumowania wycieczki i obejrzenia znanych już obiektów z perspektywy tak ważnej w pejzażu miasta rzeki.		
CENA: 157 zł dla członków PTTK: 152 zł WYJAZD: godz. 7:00 UWAGI: Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 130 zł (bilety normalne), 105 zł (bilety ulgowe).		
12 maja (niedziela)	DOKOŁA PUSZCZY KOZIENICKIEJ Z JANEM Z CZARNOLASU W TLE	Czarnolas Zwoleń Kozienice
Czarnolas – muzeum w dworcu, stojącym w miejscu historycznej rezydencji Jana Kochanowskiego – dziś mieści się tu muzeum polskiego prekursora literatury renesansowej. Zwoleń – późnorenesansowa świątynia z kaplicą grobową rodziny Kochanowskich. Kozienice – okazały zespół pałacowo-parkowy w stylu renesansu francuskiego fundacji Stanisława Augusta Poniatowskiego – część wewnątrz udostępniona dzięki funkcjonującemu tu Muzeum Regionalnemu.		
CENA: 134 zł dla członków PTTK: 129 zł WYJAZD: godz. 8:00 UWAGI: Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 30 zł (bilety normalne), 25 zł (bilety ulgowe).		

18 maja**NIESPIESZNY KAZIMIERZ DOLNY – PERŁA
POLSKIEGO RENESANSU****Kazimierz Dolny**

Kazimierz Dolny – renesansowy układ urbanistyczny, rynek z urokliwymi renesansowymi kamienicami, renesansowy kościół farny pw. św. Jana Chrzciciela i św. Bartłomieja, wiślane nabrzeże spichlerzy – świadectwo dawnej potęgi handlowej miasta, punkt widokowy na Górze Trzech Krzyży, ruiny kazimierzowskiego zamku, strzegącego ważnego wiślanego portu, możliwość niespiesznego pospacerowania po kameralnych uliczkach nadwiślańskiego „miasta artystów”. Podsumowaniem wizyty będzie panoramiczny rejs Wisłą, pozwalający poznać uroki miasta z perspektywy wody.

CENA: 157 złdla członków PTTK: **152 zł****WYJAZD: godz. 7:00****UWAGI:**

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 60 zł (bilety normalne), 55 zł (bilety ulgowe)

18-19 maja**LUBLIN BEZ POŚPIECHU****Lublin**

Lublin – **stary ratusz** tzw. Trybunał Koronny, pozostałości obwarowań miejskich z czasów Kazimierza Wielkiego z bramami i basztami, zespół zamkowy z zamkiem królewskim z XIV w. – dziś **Muzeum Lubelskie**, romański XIII-wieczny stołp, **Kaplica Świętej Trójcy** z unikalnymi na skale kraju rusko-bizantyjskimi polichromiami, zespół klasztorny oo. Jezuitów z archikatedrą św. Janów – perła baroku (w zespole także kolegium jezuickie oraz wieża trynitariska – ponad 40 metrowa neogotycka wieża dzwonnicza, dziś znakomity punkt widokowy), zespół klasztorny oo. Dominikanów z kościołem pw. św. Stanisława (XIV w.), podziemia lubelskiego rynku z zaskakującą ekspozycją historyczną, Jeszywas Chachmej mieszcząca **Muzeum Historii Żydowskiej Szkoły Mędrców Lublina** – jedna ze świetniejszych pamiątek wielowiekowej historii wspólnoty mojżeszowej w Lublinie.

Kozłówka – **zespół parkowo-pałacowy rodziny Zamoyskich** z XVIII w. – zwiedzimy jedną z najśłynniejszych rezydencji magnackich Rzeczypospolitej – dziś przebogate muzeum wnętrz, wozownię z ekspozycją pojazdów konnych, unikatowe Muzeum Socrealizmu ze skansenem „niechcianych” pomników oraz zbiorem pamiątek po słusznie minionej epoce.

CENA: 469 złdla członków PTTK: **459 zł****WYJAZD: godz. 7:00****UWAGI:**

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 175 zł (bilety normalne), 140 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Lublin

**19 maja
(niedziela)****PACHNĄCY AZALIAMI ROGÓW I BLISKI CHOĆ
MAŁO ZNANY PARK KRAJOBRAZOWY
WZNIESIENIE ŁÓDZKICH****Rogów, Park
Krajobrazowy
Wzniesień
Łódzkich**

Rogów – **arboretum i alpinarium** prezentujące okazy drzew i krzewów z różnych stron świata, przebogata kolekcja azalii, zaskakujących kształtami i kolorami, **Muzeum Lasu i Drewna, skansen kolejek wąskotorowych** – pamiątka z wielkiej Operacji Łódzkiej z czasów I wojny światowej, dziś coraz popularniejsza atrakcja Rogowa, **wycieczka kolejką wąskotorową**

do Jeżowa.

Uzupełnieniem programu będzie zwiedzanie sąsiadującego z aglomeracją łódzką **Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich** – odwiedzimy najcenniejsze zabytki na jego terenie, podróżując po nim autokarem zapoznamy się ze specyfiką jego polodowcowego krajobrazu i walorów przyrodniczych. Naszym celem staną się:

Niesułków z drewnianym kościołem p.w. św. Wojciecha z końca XVII w.

Dobra z neogotyckim kościołem Mariawitów – wyznania chrześcijańskiego, którego kilka świątyń odnaleźć można w rejonie Strykowa i Łodzi.

Stare Skoszewy z najważniejszym sanktuarium maryjnym tego terenu i pradawnym grodziskiem pierścieniowym zachowanym w znakomitym stanie do naszych czasów.

Byszewy z klasycystycznym dworem związanym z postacią Jarosława Iwaszkiewicza, otoczonym parkiem podworskim z monumentalnymi okazami starych drzew.

Poćwiardówka z jednym z lepiej zachowanych cmentarzy z I wojny światowej, upamiętniających wielką Operację Łódzką z jesieni 1914 roku.

CENA: 109 zł

dla członków PTTK: 104 zł

Karta Łódzianina: 10% rabatu

WYJAZD: godz. 8:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 60 zł (bilety normalne), 52 zł (bilety ulgowe).

24-26 maja

SZLAKIEM KRÓLEWNY MARIANNY ORAŃSKIEJ

Wojśławice,
Łądek Zdrój,
Javornik,
Złoty Stok

Dzień I

Galowice – Muzeum Powozów w największym na Dolnym Śląsku XVIII-wiecznym spichlerzu – unikatowa kolekcja pojazdów zaprzęgowych i akcesoriów związanych z jeździectwem.

Wojśławice – zabytkowe arboretum Uniwersytetu Wrocławskiego (m.in. imponujące kolekcje różaneczników, liliowców, ale i zabytkowych gatunków drzew owocowych – łącznie ponad 8 tys. gatunków roślin).

Kamieniec Ząbkowicki – monumentalny, czterobasztowy neogotycki pałac potężnego rodu Hohenzollernów – ukochana rezydencja Marianny Orańskiej.

Łądek Zdrój – jedno z najstarszych uzdrowisk w Europie – zakład przyrodolecznicy „Wojciech” z XVII w. o pięknej neobarokowej architekturze, rynek z neorenesansowym ratuszem, wieńcem barokowych i późniejszych kamienic oraz barokową kolumną wotywną Świętej Trójcy.

Dzień II

Javornik – niewielkie czeskie miasteczko u stóp Gór Złotych z zamkiem biskupów wrocławskich na stromej skale Jansky Vrch.

Paczków – miasto zwane polskim Carcassonne – układ urbanistyczny o kompletnie zachowanych średniowiecznych fortyfikacjach (baszty, bramy, mury), unikatowy kościół o cechach obronnych ze studnią wewnątrz.

Jaskinia Niedźwiedzia – najdłuższa jaskinia w Sudetach, stale odkrywane są nowe korytarze, część turystyczna to nie tylko przepiękna szata naciekowa, ale i wspaniała lekcja biologii.

Dzień III

Złoty Stok – wizyta w pełnej tajemnic Kopalni Złota, możliwość podziwiania jedynej w kraju podziemnego wodospadu, największa w Polsce ekspozycja tabliczek ostrzegawczych w Muzeum Przestróg, Uwag i Apeli.

Ząbkowice Śląskie – ruiny renesansowego zamku rycerskiego, Krzywa Wieża, niebanalny rynek z niebotyczna wieżą ratuszową.

CENA: 779 zł

dla członków PTTK: 764 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 270 zł (bilety normalne), 220 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** okolice Łądku Zdroju

24-26 maja

**UMAJONE KASZUBY
W TRZECH SMAKACH**

Wycieczka dla
aktywnych –
szczegóły na str. 62

25 maja

**AZALIOWE TARASY WOKÓŁ NAJŚWIETNIEJSZEJ
REZYDENCJI DOLNEGO ŚLĄSKA**

Książ, Lubiechów

Książ – zamek Hochbergów z XVI w., imponujące założenie obronno-rezydencjonalne (trzęcie co do wielkości w Polsce po Malborku i Wawelu) – kompleks jedenastu ogrodów, wiosną przepięknych kwitnącymi azaliami i różanecznikami. Dodatkowo atrakcją będzie wędrówka owianymi tajemnicą podziemiami zamku Książ.

Lubiechów – uzupełnienie kompleksu zamkowego w Książu – piękne książęce palmiarnie z przełomu XIX i XX w., miejsce romantycznych ucieczek księżniczki Daisy, szukającej wytchnienia od pałacowej etykiety.

CENA: 157 zł

dla członków PTTK: 152 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 95 zł (bilety normalne), 85 zł (bilety ulgowe).

25-26 maja

NIEZNANE REZYDENCJE ŚLĄSKA

Pławniowice,
Toszek,
Góra Świętej Anny

Toszek – jedno z najmniejszych miast Polski, zamek o wielowiekowej przeszłości (d. Książąt Śląskich), uroczy ryneček z przysadzistym ratuszem.

Strzelce Opolskie – okazałe pozostałości renesansowego zamku książęcego otoczone całkiem współczesnym parkiem, okazały ratusz z XVI-wieczną wieżą – dziś punkt widokowy na miasto.

Góra Świętej Anny – barokowy zespół klasztorny oo. franciszkanów i założenie kalwaryjskie, Pomnik Czynu Powstańczego – centralny punkt upamiętniający Powstania Śląskie, okazały amfiteatr.

Żyrowa – okazały (jeden z największych na terenie Opolszczyzny) wczesnobarokowy pałac magnatów śląskich – ze względu na trwający remont dostępny tylko z zewnątrz.

Ujazd – trzeci z Ujazdów w Polsce z obiektem rezydencjonalnym! Tym razem odwiedzimy

okazałe i dobrze przygotowane do zwiedzania ruiny zamku biskupów wrocławskich, a tuż obok nich barokowy kościół p.w. św. Andrzeja

Poniszowice – gotycki drewniany kościół p.w. św. Jana Chrzciciela – jeden z najstarszych na Górnym Śląsku

Pławniowice – bajkowy pałac rodu Ballestremów – jeden z najpiękniejszych na Śląsku.

CENA: 469 zł
dla członków PTTK: 459 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 48 zł (normalne) i 36 zł (ulgowe). **Nocleg:** okolice Strzelec Opolskich

30 maja (Boże Ciało)

**SPYCIMIERSKA PROCESJA PO KWIATOWYCH
DYWANACH CZY KSIĘŻACKIE ŚWIĘTO
W ŁOWICZU? – JUŻ NIE TRZEBA WYBIERAĆ!**

**Łowicz, Uniejów,
Spycimierz**

Łowicz – Stary Rynek z barokową bazyliką katedralną, trójkątny Rynek Nowego Miasta (unikat na skalę kraju!), procesja Bożego Ciała z licznymi elementami żywego księżackiego folkloru.

Stary Gostków – zabytkowy klasycystyczny pałac otoczony krajobrazowym parkiem – dziś siedziba Urzędu Gminy Wartkowice (wnętrza niedostępne).

Uniejów – zamek z poł. XIV w. z punktem widokowym na wieży – choć dziś pełni funkcję hotelu znajduje się tu też ciekawa ekspozycja historyczna, stale też pięknieje park wokół, gotycka Kolegiata Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.

Spycimierz – dywany kwiatowe układane na trasie przemarszu procesji Bożego Ciała – unikat na skalę naszej części Europy – możliwość podglądania ostatnich etapów trwającej kilka dni pracy setek mieszkańców tej poduniejowskiej miejscowości.

CENA: 109 zł
dla członków PTTK: 104 zł
Karta Łodzianina 10% rabatu
WYJAZD: godz. 8:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 20 zł (bilety normalne), 15 zł (bilety ulgowe).

**30 maja –
2 czerwca**

**POMORZE ZACHODNIE PO OBU STRONACH
GRANICY**

**Stargard, Szczecin,
Cesarskie
Uzdrowiska,
Świnoujście,
Gorzów Wlkp.**

Dzień I

Stargard (oficjalnie już nie Szczeciński!) – gotycka bazylika Mariacka z XV w. (najwyżej sklepiona świątynia w Polsce), średniowieczny układ urbanistyczny z murami i unikatową Bramą Młyńską oraz ratuszem na rynku.

Dzień II

Szczecin – gotycka katedra pw. św. Jakuba z XV w., **zespół tarasów widokowych Wały Chrobrego**, Jasne Błonia i **Cmentarz Centralny** w formie parku z fontannami, **Centrum Dialogu Przełomy** – pawilon wystawowy Muzeum Narodowego w Szczecinie, w którym prezentowana jest najnowsza historia Szczecina i Pomorza Zachodniego, ze szczególnym uwzględnieniem

buntu społecznego i przełomowych wydarzeń po II wojnie światowej, **Zamek Książąt Pomorskich** – dawna siedziba książąt z pomorskiej dynastii Gryfitów, odbudowany po wojnie w stylu renesansowym (tu m.in. Muzeum Zamkowe), **Gmach Filharmonii** – kształtem przypomina wierzchołek góry lodowej, obiekt obsypany nagrodami na stylistykę i rozwiązania techniczne w nim zastosowane – zwiedzanie uzależnione od dostępności przestrzeni, **podziemne trasy Szczecina** – wojenne losy Szczecina kryją mnóstwo niewiadomych – o sporej części z nich usłyszymy zwiedzając drugowojenne schrony przeciwlotnicze w podziemiach szczecińskiego... dworca kolejowego.

Dzień III

Wyspa Uznam po obu stronach granicy

Świnoujście – ważny port bałtycki, twierdza i uzdrowisko z wielkimi tradycjami za razem – wizyta w **Muzeum Rybołówstwa Morskiego**, spacer ulicami miasta (tu m.in. wieża – relikw d. kościoła luterańskiego, pozostałości układu urbanistycznego z rynkiem) oraz po części uzdrowskiej zlokalizowanej wzdłuż wybrzeża. Podsumowaniem będzie **rejs spacerowy** po porcie i wybrzeżu w pobliżu Świnoujścia. Panorama tzw. Cesarskich Uzdrowisk po niemieckiej stronie wyspy: **Seebad Ahlbeck** – zwiedzanie promenady nadmorskiej z wejściem na molo, **Loddin** – krótka wizyta w miejscu, gdzie zachował się klimat wioski rybackiej sprzed wieków, **Koserow** – wejście na nowoczesne molo; chaty solne i najwęższe miejsce na wyspie.

Dzień IV

Kołbacz – dawne założenie klasztorne oo. Cystersów, historycznie jeden z kościołów grzebalnych Książąt Pomorskich, jeden z najcenniejszych zabytków gotyku ceglanego na Pomorzu Zachodnim wpisany na Listę Pomników Historii.

Gorzów Wielkopolski – kościół farny, obecnie katedralny pw. Wniebowzięcia NMP z XIV w., Muzeum Sztuk Dawnych w dawnym zespole willowo-ogrodowym fabrykanta G. Schroedera (XX w.), zabudowa brzegów Warty z okazałym szachulcowym spichlerzem – pamiątka po kupieckich tradycjach Gorzowa, a na koniec słynna gorzowska bimba – czyli właściwie co? Okaze się na miejscu 😊

CENA: 1139 zł

dla członków PTTK: 1119 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 155 zł (bilety normalne), 135 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Szczecin

2 czerwca
(niedziela)

OSTATNIE NIEODKRYTE MIASTO – RADOM

Radom, Wsola

Radom – odwiedzimy **Muzeum im. Jacka Malczewskiego**, w którym znajduje się jedna z najbogatszych w kraju kolekcji obrazów Jacka Malczewskiego, powędrujemy śladami tajemniczego grodziska, dotrzemy na stare Nowe Miasto, przespacerujemy się „radomską Piotrkowską”, czyli **ulicą Żeromskiego**, pojawimy się też z wizytą w **Mazowieckim Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia”** – przykładzie fantastycznej rewitalizacji przemysłowego obiektu neogotyckiego.

Wsola – rezydencja rodziny Witolda Gombrowicza z początku XX w. – dziś najważniejsze w kraju muzeum poświęcone twórcy m.in. „Ferdydurke”, „Trans-Atlantyku”, a także niezwykłych „Dzienników” i „Pamiętników”.

CENA: 134 zł
dla członków PTTK: 129 zł
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 45 zł (bilety normalne), 40 zł (bilety ulgowe).

7-9 czerwca

TRÓJMIASTO – TO CO NOWE I TO CO ZNANE

Gdańsk, Gdynia,
Sopot

Dzień I

Gdynia – miasto, które wyrosło z morza niespełna 100 lat temu. Próżno tu szukać starych zabytków, ale z pewnością nie brak atrakcji, także tych najnowszych. Odwiedzimy **Muzeum Oceanograficzne i Akwarium Morskie** na skwerze T. Kościuszki wraz z mariną. Wisienką na torcie będzie rejs spacerowy po Gdyrńskim Porcie.

Dzień II

Gdańsk – spacer po **Długim Targu** (m.in. Bazylika Mariacka – największy gotycki kościół ceglany Europy, zabudowa Starego Miasta z Dworem Artusa, fontanną Neptuna i kamienicami Długiego Targu), wizyta w **Muzeum II Wojny Światowej**, gdzie prezentowana jest przekrojowa wystawa dotycząca tak istotnego elementu historii Gdańska, Polski, Europy i świata oraz w **Europejskim Centrum Solidarności** – muzeum powstałym w historycznych obiektach Stoczni Gdańskiej, przebudowanych i rozbudowanych kilka lat temu. Dodatkowo odwiedzimy **Gdański Teatr Szekspirowski** powstały w miejscu, gdzie od początku XVII w. funkcjonował budynek Szkoły Fechtunku – pierwszy publiczny teatr ówczesnej Rzeczypospolitej.

Dzień III

Sopot – od 200 lat słynie ze swych plaż i klimatu sprzyjającego letnikom, to tu swą willę wybudowała znana rodzina łódzkich przemysłowców Herbistów (tych samych co na Księżym Młynie!), tu od blisko 100 lat w głąb zatoki wychodzi ponad półkilometrowe, najdłuższe w całym basenie Morza Bałtyckiego molo, tu wreszcie spaceruje się słynnym Monciakiem, szukając rozrywki i wytchnienia w sercu Sopotu. Nie pozostaje nam nic innego jak skorzystać z tych wszystkich atrakcji i poczuć magię tego miejsca.

CENA: 779 zł
dla członków PTTK: 764 zł
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 148 zł (normalne) i 136 zł (ulgowe). **Nocleg:** Trójmiasto lub okolice

8 czerwca

OD SŁOWIAŃSKIEGO GRODU DO
WĄSKOTOROWEGO PAROWOZU –
SZLAK PIASTOWSKI W PIGUŁCE

Wenecja, Żnin,
Biskupin

Wenecja – **Muzeum Kolei Wąskotorowych** z możliwością przejażdżki zabytkowym składem – jedna z ważniejszych tego typu placówek w Polsce, ruiny zamku „Diabła Weneckiego”.

Biskupin – pieczołowicie zrekonstruowana **prastawiańska osada** – jej odkrycie było sensacją archeologiczną na skalę Europy, dziś to jedno z najważniejszych tego typu muzeów w kraju.

Żnin – gotycko-barokowy kościół pw. św. Floriana z XV w., gotycka wieża ratuszowa z XV w., baszta z ekspozycją muzealną.

CENA: **157 zł**
dla członków PTTK: **152 zł**
WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy
do zwiedzanych obiektów – 77 zł (bilety normalne),
70 zł (bilety ulgowe).

8 czerwca	ZAŁĘCZAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY ZE SPŁYWEM KAJAKOWYM ŁUKIEM WARTY	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 63
9 czerwca (niedziela)	KRAJOZNAWCZY MISZ-MASZ, CZYLI ZAPOMNIANE ATRAKCJE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	Strońsko, Widawa, Działoszyn, Żelów

Piorunów – pałac odwiedzany przez Marię Dąbrowską (tworzyła tu m.in. obszerne fragmenty powieści Noce i Dnie), dziś obiekt pełni funkcję hotelu i restauracji.

Szadek – małe, choć szczycące się niezwykłą historią miasteczko – jego chlubą jest jeden z najlepiej zachowanych na Ziemi Łódzkiej gotyckich kościołów, częściowo zachowały się w jego wnętrzach także gotyckie polichromie.

Strońsko – niezwykle malowniczo położony na wysokiej nadwarciańskiej skarpie gotycki kościół p.w. św. Urszuli. U jego stóp w szerokiej dolinie Warty linia bunkrów z czasów II wojny światowej.

Widawa – dziś mała miejscowość, niegdyś siedziba słynnej renesansowej szkoły ściśle współpracującej z Akademią Krakowską, pamiątką po „złotym okresie” byłego miasta są okazałe obiekty sakralne i układ urbanistyczny z pozostałościami rynku i szachownicą ulic.

Działoszyn – późnorenesansowy XVII-wieczny Pałac Męcińskich – obecnie siedziba Muzeum Regionalnego, o wiek młodszy jest miejscowy kościół parafialny p.w. Znalezienia Świątego Krzyża.

Żelów – miasto kojarzone z tkaczami i Braćmi Czeskimi, po tych ostatnich zachowała się ewangelicka świątynia, a przy niej niewielkie muzeum dokumentujące historię czeskiej kolonizacji miasteczka.

CENA: **109 zł**
dla członków PTTK: **104 zł**
Karta Łódzianina **10% rabatu**
WYJAZD: godz. **8:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy
do zwiedzanych obiektów – około 25 zł (bilety
normalne), 20 zł (bilety ulgowe).

13-16 czerwca	SZLAKIEM ZDROJÓW I ZABYTKÓW Z LISTY UNESCO PO POLSKIEJ I SŁOWACKIEJ STRONIE POPRADU	Krynica Zdrój, Levoca, Spiski Hrad, Bardejov, spływ tratwami doliną Popradu
----------------------	--	--

Dzień I

Kamienna – stolica pszczelarstwa południowej Polski – możliwość nie tylko zrobienia słodkich zakupów, ale także poznania tajników pszczelarstwa wczoraj i dziś w miejscu, z którego ta kultura promieniowała na sporą część Małopolski. Znakiem czasów jest okazała drewniana

świątynia – pierwotnie cerkiew, dziś kościół katolicki.

Krynica Zdrój – zabudowa uzdrowiskowa z XIX i XX w. w stylu szwajcarskim, chwila wolnego na krynickim deptaku ze Starym i Nowym Domem Zdrojowym i Parku Zdrojowym, pomnik i muzeum najśłynniejszego łemkowskiego malarza – Nikifora Krynickiego, wizyta w pijalni wód mineralnych.

Dzień II

Levoca – zabytkowy zespół Starego Miasta w okowach murów obronnych (wpisany na listę UNESCO) z gotyckim kościołem farnym pw. św. Jakuba (jeden z największych na Słowacji), gotycko-renesansowym ratuszem z XV/XVI w., zespołem zabytkowych kamienic mieszczańskich Starego Miasta, starym i nowym kościołem oo. Franciszkanów Minorytów, Kamienica Mistrza Pawła z Lewoczy – dziś muzeum poświęcone słynnemu rzeźbiarzowi epoki gotyku.

Spiski Hrad – ruiny zabytkowego kompleksu zamkowego z przełomu XI i XII w. – jeden z największych tego typu w środkowej Europie (ok. 4 ha powierzchni), wpisany na listę UNESCO).

Spiska Kapituła – siedziba biskupów Spiszu (zwana Słowackim Watykanem) z późnoromańską katedrą pw. św. Marcina z XIII w., późnobarokowy pałac biskupi, renesansowe i barokowe budynki kanonii – całość otoczona murami miejskimi (zespół wpisany na listę UNESCO).

Dzień III

Bardejov – zespół staromiejski w całości wpisany na Listę UNESCO, bazylika pw. św. Idziego z XIV w. z zespołem jedenastu gotyckich ołtarzy skrzydłowych i punktem widokowym na wieży, najlepiej zachowane na Słowacji mury obronne z XIV-XVI w. z dwiema bramami, basztami i barbakanem, oryginalny gotycko-wczesnorenansowy ratusz z początku XVI w. (najstarszy renesansowy zabytek Słowacji), zespół gotyckich kamienic przy rynku.

Bardejowskie Kupele – jedno z modniejszych uzdrowisk XIX-wiecznej Europy odwiedzane przez koronowane głowy, malowniczy skansen prezentujący dziedzictwo regionu.

Dzień IV

Muszyna – miejscowość uzdrowiskowa z licznymi ujęciami wód mineralnych, odrestaurowane w ostatnim czasie ruiny zamku biskupów krakowskich (uwaga – położone na wysokim wzniesieniu), dwór starostów muszyńskich z XIX w., barokowy kościół obronny pw. św. Józefa z XVIII w., spacer po dostępnym całą dobę Parku Sensorycznym, czarującym feerią barw, zapachów i faktur zgromadzonych tam roślin.

Piwniczna – uzdrowisko w dolinie Popradu z wielowiekową tradycją, spływ tratwami przełomową doliną Popradu do Rytra (ok. 2 godz.) – na trasie bezpośrednie spotkanie z przyrodą i kulturą Popradzkiego Parku Krajobrazowego.

CENA: 1139 zł

dla członków PTTK: 1119 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 230 zł (normalne) i 200 zł (ulgowe). **Nocleg:** Muszyna lub okolice

15 czerwca

W GRODZIE PRZEMYSŁAWA, GDZIE KOZIOŁKI
BODĄ SIĘ... CZYLI POZNAŃSKIE ABC

Krajoznawcze ABC
Poznania

Ostrów Tumski z pierwszą na polskich ziemiach katedrą, w podziemiach której kryją się krypty grobowe pierwszych władców Polski, uzupełnieniem będzie wizyta w **Bramie Poznania**

na multimedialnej wystawie, opowiadającej o początkach państwa polskiego.

Stary Rynek z renesansowym ratuszem i kamienicami tworzącymi jedno z najpiękniejszych tego typu założeń urbanistycznych w kraju.

Poznańska fara – choć nie najstarszy, to dla wielu najpiękniejszy kościół w mieście (okazja do zweryfikowania tej teorii); część monumentalnego założenia klasztornego, które rozrosło się na zapleczu renesansowego poznańskiego rynku.

Uzupełnieniem wycieczki będzie **spacer ulicami starego miasta**, obfitującego w urocze zaułki i majestatyczne aleje świadczące o wielkich aspiracjach grodu nad Wartą.

CENA: 157 zł

dla członków PTTK: 152 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 35 zł (bilety normalne), 30 zł (bilety ulgowe)

15-16 czerwca	GÓRY WAŁBRZYSKIE I KAMIENNE – NIEZNANI AMBASADORZY SUDETÓW ŚRODKOWYCH	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 63
22 czerwca	Z WYPRAWĄ DO KOLEBKİ POLSKOŚCI	Gniezno, Ostrów Lednicki

Gniezno – fundament naszej wiedzy zdobędziemy, odwiedzając nowoczesne **Muzeum Początków Państwa Polskiego**. Nieodzownym elementem zwiedzania będzie także wizyta na **Wzgórzu Lecha**, nad którym od wieków góruje Archikatedra Prymasowska p.w. Wniebowzięcia NMP – tu odwiedzimy podziemia świątyni, obejrzymy słynne **Drzwi Gnieźnieńskie** (najstojniejszy romański zabytek w kraju), zadumamy się także nad męczeństwem św. Wojciecha stając przy jego srebrnej konfesji. Uzupełnieniem tej wizyty będzie z pewnością zwiedzanie **Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej** z bezcenną kolekcją dzieł sztuki o tematyce religijnej, z autentycznym kielichem mszalnym św. Wojciecha na czele.

Ostrów Lednicki – jedna z 5 wysp na jeziorze Lednica, przez historyków uznawana za miejsce chrztu Mieszka I i całej Polski. Dziś jest to jedno z najważniejszych stanowisk archeologicznych w kraju – eksponowane są tutaj pozostałości założenia kościelno-rezydencjonalnego pierwszych władców Polski.

CENA: 157 zł

dla członków PTTK: 152 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 90 zł (bilety normalne), 70 zł (bilety ulgowe).

22-23 czerwca	BIELSKO-BIAŁA BEZ POŚPIECHU	Bielsko-Biała, Szczyt Szyndzielnia Bystra Śląska
---------------	-----------------------------	---

Bielsko-Biała – zamek Sułkowskich z końca XV w. – obecnie Muzeum Miejskie, Rynki Starego Miasta w Bielsku i Białej – do 1951 r. osobnych miastach, Bielski Syjon – ewangelicki kwartał miasta ze świątynią i jedynym w Polsce pomnikiem Marcina Lutera, zabytkowy dworzec

kolejowy – jeden z obiektów na Śląskim Szlaku Techniki, spacer szlakiem secesji (m.in. ze słynną kamienicą pod Żabami) i fabrykanckich rezydencji po siostrzanym dla Łodzi mieście o historii włókienniczej.

Bielsko-Biała Mikuszowice – niezwyklej historii drewniany kościół p.w. św. Barbary z 1690 r. z przebogatymi polichromiami z XVIII w.

Szyndzielnia (1028 m n.p.m.) – wjazd kolejką gondolową (jedną z nielicznych w Polsce) na szczyt widokowy z najstarszym schroniskiem górskim w Polsce.

Bystra Śląska – muzeum Juliana Fałata – mistrza akwareli rozkochanego w beskidzkich pejzażach – obiekt mieści się w zabytkowej willi artysty.

CENA: 469 zł
dla członków PTTK: 459 zł
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 85 zł (normalne) i 60 zł (ulgowe). **Nocleg:** Bielsko-Biała

28-30 czerwca

ZIEMIA SĄDECKA W PIGUŁCE

Sękowa, Nowy
Sącz, Stary Sącz,
Biecz, Gorlice

Dzień I

Binarowa – gotycki drewniany kościół pw. św. Michała Archanioła – od kilkunastu lat na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Sękowa – gotycki drewniany kościół pw. śś. Filipa i Jakuba – uznawany za jeden z najpiękniejszych drewnianych zabytków w Polsce, wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Szymbark – renesansowy kasztel obronny nad brzegami Ropy – dziś galeria sztuki.

Falkowa – dzielnica Nowego Sącza z jednym z najciekawszych skansenów południowej Polski m.in. sektory łemkowski, pogórzański, romski (jedyne w kraju) i małomiasteczkowy (z odtworzonym po 200 latach starosądeckim ratuszem).

Dzień II

Nowy Sącz – „Dom Gotycki” – muzeum ze wspaniałą ekspozycją sztuki sakralnej, kościół farny pw. św. Małgorzaty z XV w., eklektyczny ratusz na jednym z największych rynków miejskich w Polsce, ruiny zamku z czasów Kazimierza Wielkiego ze słynnym „siusiąjącym rycerzem”.

Stary Sącz – zespół klasztorny ss. Klarysek z XIV w. z sanktuarium św. Kingi, ołtarz papieski (jedyne w Polsce jakie przetrwało w pierwotnym miejscu) z niewielkim muzeum Jana Pawła II, rynek z zabudową z XVIII/XIX w, muzeum „Dom na Dołkach” z ekspozycją poświęconą ks. Tischnerowi.

Dzień III

Biecz – miasto z częściowo zachowanymi murami miejskimi z kilkoma basztami, XVI-wieczny Dom Kromera z ekspozycją muzealną, rynek z gotycko-renesansowym ratuszem, gotycki kościół farny pw. Bożego Ciała.

Gorlice – miejsce narodzenia przemysłu naftowego na świecie, wizyta w tzw. Domu Karwacjanów – gotyckiego zamku typu wieżowego, dziś okazałej galerii sztuki, zwiedzanie reprezentacyjnego cmentarza z czasów I wojny światowej.

CENA: 779 zł
dla członków PTTK: 764 zł
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 145 zł (normalne) i 110 zł (ulgowe). **Nocleg:** Nowy Sącz

29 czerwca

**MIASTO ZAKOCHANYCH I WZÓR MIAST
DO NAŚLADOWANIA**

Chełmno,
Chełmża

Chełmno – polski wzorzec praw miejskich ze znakomicie zachowanym układem urbanistycznym, murami obronnymi z siedemnastoma basztami i bramą gotycką (kolejne polskie Carcassonne), późnorennesansowy ratusz na rynku, Muzeum Ziemi Chełmińskiej w ratuszu miejskim, liczne obiekty sakralne z kościołem farnym i jedynymi w Polsce relikwiami św. Walentego (stąd tytuł Chełmna jako miasta zakochanych).

Chełmża – jeden z najstarszych ośrodków Ziemi Chełmińskiej, pierwsza stolica biskupstwa chełmińskiego. **Kościół Świętej Trójcy** (katedra diecezji toruńskiej) – jeden z najpotężniejszych kościołów gotyckich na ziemiach polskich.

CENA: 157 zł
dla członków PTTK: 152 zł
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 42 zł (bilety normalne), 35 zł (bilety ulgowe)

5-7 lipca

**PRZEZ BESKID ŚLĄSKO-MORAWSKI
DO TRÓJSTYKU GRANIC**

Wycieczka dla
aktywnych –
szczegóły na str. 64

6 lipca

BYDGOSZCZ – NASZ MAŁY AMSTERDAM

Bydgoszcz

Stary Rynek z Pomnikiem Walki i Męczeństwa Ziemi Bydgoskiej, w jego pobliżu gotycka **katedra pw. św. Marcina i Mikołaja** z XV w. (najstarszy bydgoski kościół), wyjątkowa balansująca **rzeźba „Przechodzący przez wodę”**, trzy szachulcowe **spichlerze nad Brdą** – oficjalny symbol miasta oraz **Opera Nova**.

Wyspa Młyńska – zabytkowa wyspa rzeczna, enklawa zieleni w sercu miasta, tutaj m.in. **Dom Leona Wyczółkowskiego** (Muzeum Okręgowe, największa w Polsce kolekcja prac artysty) i tzw. **„Bydgoska Wenecja”** – zabytkowy zespół urbanistyczny nad brzegami rzeki Młynówki.

Unikatowe **Muzeum Mydła i Historii Brudu**, w którym w ciekawy sposób ukazana jest historia higieny, brudu i produkcji mydła (na początku wizyty każdy wykona swoje własne mydełko, które zabierze do domu!).

Rejs tramwajem spacerowym po Brdzie z możliwością podziwiania charakterystycznych obiektów zabytkowych i współczesnych miasta na tle rozbudowanej infrastruktury technicznej rzeczno-portowego.

CENA: 157 zł
dla członków PTTK: 152 zł
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 65 zł (bilety normalne), 55 zł (bilety ulgowe).

6-7 lipca

PIERŚCIEN DOKOŁA POZNANIA

Puszczykowo,
Wielkopolski Park
Narodowy,
Sieraków,
Szreniawa

Puszczykowo – niezwykle muzeum niezwykłego człowieka – dom rodzinny i kolekcja pamiątek po Arkadym Fiedlerze, a przede wszystkim zbiory egzotycznych pamiątek z jego wypraw podróżniczych. Wokół zabytkowej willi roztacza się Ogród Kultur i Tolerancji z tak niezwykłymi eksponatami jak repliki w skali 1:1 brytyjskiego samolotu czy żaglowca Santa Maria z flotyli jaką dowodził Krzysztof Kolumb.

Jezioro – Muzeum Wielkopolskiego Parku Narodowego w okazałym pałacu wśród polodowcowych jezior i śródlądowych wydmy.

Szamotuły – Zamek Górków – muzeum wewnątrz siedziby magnackiej z przełomu renesansu i baroku, ekspozycja sztuki cerkiewnej.

Sieraków – Zamek Muzeum Opalińskich z mauzoleum, w którym umieszczono unikatowe w skali europejskiej sarkofagi dawnych właścicieli zamku, najstarsze stado ogierów w Polsce, zachowawcza hodowla konika polskiego, powozownia.

Szreniawa – Narodowe Muzeum Rolnictwa – największa i najważniejsza tego typu placówka w kraju, interdyscyplinarne podejście do wszystkich dziedzin związanych z produkcją i przetwarzaniem żywności od czasów najdawniejszych do współczesności. Żywą lekcją będzie zwiedzanie rzemieślniczego Browaru Szreniawa, gdzie w zabytkowej gorzelnii od kilku lat warzone są znakomite piwa (podczas zwiedzania degustacja tutejszych wyrobów), wieża – mauzoleum rodziny Bierbaumów – dziś oryginalny punkt widokowy.

CENA: 469 zł
dla członków PTTK: 459 zł
WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 125 zł (normalne) i 110 zł (ulgowe). **Nocleg:** okolice Sierakowa

10-14 lipca

BIESZCZADY W LETNIM SŁOŃCU SKĄPANE

Sandomierz,
Sanok,
Obwodnica
Bieszczadzka,
Solina, Łańcut

Dzień I

Sandomierz – krótka wizyta w mieście o wielowiekowej historii. Szukając klimatu ruskich świątyń, odwiedzimy sandomierską katedrę z jedną z czterech w Polsce dekoracji w stylu bizantyjsko-ruskim z XIV w., spacerujemy się po Starym Mieście z renesansową zabudową rynku i okazałą **Bramą Opatowską**.

Haczów – **największy w Europie kościół konstrukcji zrębowej** (wpisany na listę UNESCO!) – zachowane pozostałości malowideł naściennych, znakomicie zachowana i pięknie prezentowana konstrukcja drewnianej świątyni – szczytowego osiągnięcia w swoim stylu w tej części Europy.

Dzień II

Sanok – Muzeum Budownictwa Ludowego – największy skansen w Polsce, m.in.: małomiasteczkowy z czynnymi warsztatami rzemieślniczymi, sektory ludów górskich – Łemków i Bojków z drewnianymi cerkiewiami, hyżami i wiejskimi obiektami przemysłowymi, a wszystko skąpane w kwiatach i zieleni przenoszącej nas do górskich przysiółków, **zamek królewski** z przebogata kolekcją ikon (jedna z najcenniejszych w Polsce) oraz sztuki i pamiątek związanych z życiem i działalnością artystyczną Zdzisława Beksińskiego.

Lesko – komunikacyjna Brama Bieszczadów ze znakomicie zachowaną renesansową synagogą z basztą więzienną, jednym z największych w południowo-wschodniej Polsce cmentarzy żydowskich (tu m.in. jedne z najstarszych w kraju macew), zamek rodu Kmitów, dziś hotel – niegdyś siedziba włodarzy sporej części Bieszczadów.

Dzień III

Muczne – zagroda pokazowa żubrów w dawnym ośrodku myśliwskim włodarzy PRL-u.

Smolnik – XVIII-wieczna drewniana cerkiew w stylu bojkowskim – jedna z trzech zachowanych w kraju, od kilku lat wpisana na listę UNESCO.

Przełęcz Wyżniańska – punkt widokowy na wspaniałą panoramę Bieszczadów Wysokich – bez dalekich wędrówek można poczuć na twarzy wiatr od połonin i okiem ogarnąć bieszczadzkie szczyty po obu stronach granicy.

Hoczew – wizyta w galerii autorskiej wyjątkowego twórcy bieszczadzkiego Zdzisława Pękalskiego – rzeźbiarza, malarza, poety, gawędziarza – słowem człowieka instytucji Krainy Biesów i Czadów.

Dzień IV

Solina – spacer po tamie z widokiem na Zalew Soliński, **zwiedzanie wnętrza tamy** jako niezwykłego obiektu hydrotechnicznego (około godzinna wizyta). Uzupełnieniem wizyty będzie **rejs statkiem spacerowym po Zalewie Solińskim** z opłynięciem części wysp. Nie może zabraknąć również najnowszej atrakcji tej okolicy – **wjazdu kolejką gondolową na Górę Jawor** i panoramy jeziora i okolicy z tamtejszej wieży widokowej. W tym dniu pocujemy się przez chwilę jak wczasowicze – znajdzie się czas na zakup pamiątek na rozlicznych straganach, czy skosztowanie świeżo smażonej ryby w jednej ze smażalni.

Myczkowce – unikalny park miniatur, prezentujący świat drewnianej architektury sakralnej (cerkwi i kościołów) pogranicza polsko-słowacko-ukraińskiego. Uzupełnieniem ekspozycji jest ogród biblijny prezentujący na żywo rośliny znane z kart Starego i Nowego Testamentu.

Dzień V

Łańcut – monumentalny **zespół pałacowo-parkowy** z ponad 2-godzinnym zwiedzaniem kompletnie wyposażonych wewnątrz pałacowych, oranżerii oraz powozowni z kolekcją trofeów myśliwskich, a przede wszystkim największą w Polsce kolekcją powozów.

CENA: 1317 zł

dla członków PTTK: 1292 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 285 zł (bilety normalne), 245 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Solina

13 lipca

**SZLAKIEM WILLI, DWORÓW I PAŁACÓW OKOLIC
WARSZAWY, CZYLI GDZIE OD ZGIEŁKU I GWARU
UCIEKANO OD LAT**

Sulejówek,
Otwock

Sulejówek – otwarte po generalnym remoncie **Muzeum Józefa Piłsudskiego** w jego podwarszawskim dworku Milusin – rzeczy osobiste Marszałka, przedmioty przybliżające realia rzeczywistości dni, w których odradzała się Polska, znakomite połączenie historycznego miejsca i współczesnych technik muzealnych, niezwykle ciekawym dodatkiem jest także **historyczny ogród** otaczający obiekt.

Otwock – znakomita realizacja koncepcji miasta-ogrodu, miejscowość sanatoryjno-uzdrowiskowa o przebogatej kolekcji drewnianych i murowanych willi z przełomu XIX i XX w. (m.in. budowanych w zagadkowym stylu „świdermajer”), stacja kolejowa w Otwocku, zespół budynków Urzędu Miasta Otwocka i dawnego domu zdrojowego Uzdrowiska Otwock (kasyna miejskiego).

CENA: **134 zł**
dla członków PTTK: **129 zł**
WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 70 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

14 lipca
(niedziela)

ZIEMIA ŁOWICKA – PERŁA POLSKIEGO FOLKLORU

Łowicz,
Maurzyce,
Sromów

Maurzyce – skansen architektury Księżaków Łowickich – kilkadziesiąt obiektów przenoszących nas w czasy, gdy w każdej izbie tworzono misterne wycinanki, a pasiak był strojem powszechnie używanym. Chlubą miejscowości jest także wcale nie księżacki most o konstrukcji spawanej – ponoć pierwszy taki w świecie!

Łowicz – Stary Rynek z barokową bazyliką katedralną – nazywaną Mazowieckim Wawelem, która stała się miejscem spoczynku licznych arcybiskupów gnieźnieńskich i prymasów Polski, od niedawna krypty udostępnione odwiedzającym, utworzono także poświęcone historii katedry niewielkie muzeum w wieżach świątyni, trójkątny Rynek Nowego Miasta (unikat na skalę kraju!), dawne kolegium oo. Pijarów – dziś Muzeum Łowickie prezentujące nie tylko unikalne wnętrza dawnej pijarskiej świątyni, ale i różnorodną ekspozycję historyczną dotyczącą miasta i regionu.

Sromów – ekspozycja ruchomych ludowych szopek i scen rodzajowych u rodziny Brzozowskich – piewców tradycji Ziemi Łowickiej, możliwość zakupów regionalnych pamiątek.

CENA: **109 zł**
dla członków PTTK: **104 zł**
Karta Łódzianina **10% rabatu**
WYJAZD: godz. **8:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 80 zł (bilety normalne), 70 zł (bilety ulgowe).

19-21 lipca

ZAMKI DOLINY WISŁY

Gniew, Pelplin,
Malbork,
Kwidzyn

Dzień I

Gniew – gotycki zamek krzyżacki z XIII w., barokowy Pałac Marysieńki (dziś neogotycki) – dar Jana III Sobieskiego dla królowej Marii Kazimiery (obecnie hotel).

Pelplin – gotycki pocysterski zespół klasztorny – kościół z przełomu XIII i XIV w. z bazyliką katedralną p.w. Wniebowzięcia NMP m.in. z najcenniejszymi w Polsce stelami z XV w.

Dzień II

Malbork – XIV-wieczny zamek wielkich mistrzów krzyżackich, największa ceglana budowla świata, obiekt z Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO – ponad 2,5 godziny wędrowki po komnatach i korytarzach monumentalnej budowli.

Tczew – Muzeum Wisły – królowej polskich rzek, zabytkowe olbrzymie mosty nad Wisłą (drogowy z poł. XIX w. i kolejowy z końca XIX w.) uznane za międzynarodowe zabytki inżynierii budowlanej. Ciekawym dodatkiem do ekspozycji jest wizyta w Centrum Konserwacji Wraków Statków.

Dzień III

Kwidzyn – gotycki zespół zamkowo-katedralny (zamek kapituły pomezkańskiej z poł. XIV w., konkatedra św. Jana Ewangelisty z XIII/XIV w. z niedawno odkrytymi grobami Wielkich Mistrzów Krzyżackich).

Golub-Dobrzyń – miasto na dawnej granicy zaboru pruskiego i Królestwa Polskiego, XIV-wieczny gotycko-renesansowy zamek, dawniej krzyżacki – dziś czysto PTTK-owski!

CENA: 779 zł

dla członków PTTK: 764 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 195 zł (normalne) i 155 zł (ulgowe). **Nocleg:** Malbork

20 lipca

ŚWIDNICA – PRZEŚWIETNA STOLICA POLSKIEGO
KUPIECTWA

Świdnica,
Krzyżowa

Świdnica – gotycka katedra pw. św. Stanisława i Wacława, zabudowa Rynku Starego Miasta (XIV – XVII w.) z odbudowaną wieżą ratuszową (dziś wspaniały punkt widokowy) i jedynym w kraju **Muzeum Kupiectwa** we wnętrzach, barokowy ewangelicki **Kościół Pokoju** (wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO).

Krzyżowa – barokowy pałac z początku XVIII w., siedziba Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego, miejsce słynnego spotkania premiera Mazowieckiego z kanclerzem H. Kohlem, w czasie II wojny światowej knuto tu spiski wymierzone w A. Hitlera.

CENA: 157 zł

dla członków PTTK: 152 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 45 zł (bilety normalne), 35 zł (bilety ulgowe).

20 lipca	LUCIAŻA – NAJPIĘKNIEJSZY SZLAK KAJAKOWY ZIEMI PIOTRKOWSKIEJ	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 65
25-28 lipca	PODLASIE – MOZAIKA KULTUR	Białowiecki Park Narodowy, Białystok, Supraśl, Szlak Tatarski, Tykocin

Dzień I

Drohiczyn – historyczna stolica Podlasia, słynąca niegdyś ze znamienitych szkół, ważnych sejmików i sądów; dziś nieco zapomniane miasteczko – odwiedzimy grodzisko na Górze Zamkowej, katedrę w dawnym kompleksie klasztornym jezuitów oraz klasztor franciszkanów.

Grabarka – sanktuarium na Górze Krzyży nazywane „Prawosławną Częstochową” – niezwykle klimat miejsca potęguje las krzyży przyniesionych przez pątników z całej Polski i nie tylko.

Dzień II

Białowieża – wizytówka najstarszego parku narodowego w Polsce – odwiedzimy interaktywną ekspozycję w **Muzeum Białowieckiego Parku Narodowego**, będziemy także podglądać żubry – włodarzy Puszczy w rezerwacie pokazowym.

Hajnówka – Sobór Świętej Trójcy – jedna z najpiękniejszych cerkwi w Polsce o współczesnej architekturze.

Dzień III

Supraśl – cerkiew p.w. NMP i jedno z najbogatszych **muzeów ikon** w Polsce zorganizowane we wnętrzach XVII-wiecznego Pałacu Opatów, wchodzącego w skład zabudowań monasteru supraskiego. Jego centralną część stanowi zrekonstruowana XVI-wieczna **cerkiew Zwiastowania Przenajświętszej Bogarodzicy**. To nie jedyna niezwykła świątynia wschodnia w tej miejscowości – dotrzemy także do „zimowej” cerkwi miejscowych mnichów – XIX-wiecznej świątyni p.w. św. Jana Teologa.

Kruszyniany – wizyta na Tatarskim Szlaku funkcjonującym od czasu osiedlenia się tu Tatarów rodem z Litwy, czyli od blisko 400 lat! Odwiedzimy drewniany **meczet muzulmański**, zadumamy się nad wiekową koegzystencją naszych narodów na najstarszym w kraju mizarze, weźmiemy także udział w poczęstunku kuchni tatarskiej.

Białystok – w dzisiejszej stolicy Podlasia odwiedzimy wspaniałe barokowe **założenie pałacowo-parkowe rodu Branickich** z XVIII w., nie zabraknie też okazji do spaceru ulicami Starego Miasta (m.in. wizyta na białostockim rynku z oryginalnym ratuszem, zbrojownią i austerią, tu także znajduje się białostocki zespół katedralny z najstarszym murowanym zabytkiem miasta).

Dzień IV

Choroszcz – barokowy zespół pałacowo-parkowy – letnia rezydencja rodu Branickich, a obecnie muzeum wnętrz.

Tykocin – unikatowy, wielokulturowy zespół urbanistyczny małego żydowskiego miasteczka z XIX w.; **barokowa synagoga** z XVII w. – obecnie **muzeum** poświęcone m.in.: dziejom Tykocina jako jednego z najważniejszych ośrodków kultury żydowskiej w przedwojennej Polsce,

monumentalny barokowy zespół klasztorny oo. Misjonarzy z kościołem św. Trójcy i wiodącą do nich Złotą Ulicą – zespołem zabudowy małomiasteczkowej z XVIII i XIX w.

CENA: 1074 zł

dla członków PTTK: 1054 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 170 zł (bilety normalne), 125 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Białystok

26 lipca (piątek)

**NA CHŁODNE PIWO DO BOHATERA WALK
W STANACH ZJEDNOCZONYCH**

**Wola Chojnata,
Warka, Czersk**

Wola Chojnata – jedna z ciekawszych rezydencji pałacowych wschodnich rubieży woj. łódzkiego – dziś ekskluzywny hotel umożliwiający zwiedzanie części swych wnętrz.

Warka – Pałac Pułaskich z Muzeum im. Kazimierza Pułaskiego – kolekcja pamiątek po życiu i działalności bohatera walk w Polsce i Stanach Zjednoczonych, wizyta w wareckim browarze – zwiedzanie jednej z największych w kraju **piwnych linii produkcyjnych** zakończone degustacją!

Czersk – gotycki **zamek Książąt Mazowieckich z XV/XVI w.** w częściowej ruinie – jedna z wizytówek krajoznawczych okolic Mazowsza.

CENA: 134 zł

dla członków PTTK: 129 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 78 zł (bilety normalne), 68 zł (bilety ulgowe).

27-28 lipca

SANDOMIERZ BEZ POŚCIECHU

**Sandomierz,
Ujazd**

Sandomierz – renesansowa zabudowa rynku ze wspaniałym **ratuszem**, **katedra gotycka z XIV w.** zdobna w wyjątkowe na skalę kraju freski nawiązujące do stylu bizantyjskiego, **Zamek Królewski z XIV w.** strzegący przeprawy przez Wisłę – dziś muzeum, **podziemna trasa turystyczna** w lessowych piwnicach kupieckich pod miastem, **spacer Wąwozem Królowej Jadwigi** i do jednego z najstarszych w kraju dominikańskich założeń klasztornych – dziś przy świątyni odwiedzić można **winnicę św. Jakuba** (będziemy uczestniczyć w wyjątkowym zwiedzaniu połączonym z degustacją miejscowych win). Podsumowaniem pobytu będzie **rejs spacerowy** po Wiśle z możliwością podziwiania panoramy miasta i niezwykłych **Gór Pieprzowych** – naturalnego rosarium na stokach jednych z najbardziej tajemniczych gór w Polsce.

Ujazd – ruiny zamku Krzyżtopór – manierystyczno-barokowej rezydencji Ossolińskich, zbudowanej na wzór kalendarza, obecnie jedne z najokazalszych ruin w Polsce, choć głośno mówi się o rekonstrukcji zamku.

CENA: 469 zł

dla członków PTTK: 459 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 165 zł (normalne) i 155 zł (ulgowe). **Nocleg:** Sandomierz

3 sierpnia	KAJAKIEM DO TERM W UNIEJOWIE	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 66
-------------------	-------------------------------------	---

4 sierpnia (niedziela)	KIELCE – MIASTO NA WZGÓRZACH	Kielce
-----------------------------------	-------------------------------------	---------------

Wzgórze Katedralne – wczesnobarokowy **pałac biskupi z XVII w.** (obecnie **Muzeum Narodowe** z bogatą kolekcją sztuki), romańsko-gotycka **bazylika katedralna** Wniebowzięcia NMP z XVII w.

Muzeum Diecezjalne z kolekcją sztuki sakralnej z regionu świętokrzyskiego, reprezentującej wszystkie style w sztuce (w miejsce eksponowanych w muzeum oryginałów, w świątyniach często funkcjonują ich wierne kopie).

Spacer na **kielecki rynek** i na reprezentacyjną ulicę miasta – **ul. Sienkiewicza** zdobną wielkomiejskimi kamienicami i pomnikami.

Ekspozycja „Dialog Kultur” – najnowszy oddział Muzeum Narodowego zapraszający do wędrówki przez wielowiekową historię dialogu i konfliktów na tle narodowym, religijnym i kulturowym.

CENA: 134 zł
dla członków PTTK: **129 zł**

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 65 zł (bilety normalne), 40 zł (bilety ulgowe).

9-11 sierpnia	DOLINA PAŁACÓW I OGRODÓW KOTLINY JELENIOGÓRSKIEJ	Jelenia Góra, Cieplice Zdrój, Wojanów, Siedlęcin
----------------------	---	---

Dzień I

Siedlęcin – najstłynniejsza wieża rycerska w Polsce – w tej pamiętce unikalnej architektury obronnej Dolnego Śląska kryją się najstarsze, średniowieczne, świeckie malowidła w Polsce.

Jelenia Góra – wieża zamkowa i Baszta Grodzka, Stare Miasto, ratusz miejski i „siedem domów”, brama Wojanowska, Kościół Łaski p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, Muzeum Karkonoskie z przebogatą kolekcją szkła artystycznego z miejscowych hut kryształów, a także z wierną rekonstrukcją sudeckiej chałupy drewnianej odtworzonej we wnętrzach muzealnych, cerkiew p.w. św. Piotra i Pawła (d. kościół) wraz ze średniowiecznymi krzyżami pojednania.

Dzień II

Bukowiec – zespół pałacowo-parkowy z XVIII w. hr. Fryderyka Wilhelma von Reden – pierwszy i największy obszarowo w całej dolinie, dziś główna siedziba fundacji opiekującej się całym kompleksem (przeświecne założenia parkowe w stylu angielskim), Muzeum Przyrodnicze Tajemniczy Las w pieczołowicie odrestaurowanym budynku browaru.

Łomnica – barokowy pałac z poł. XVIII w. (w kompleksie także słynny „Dom Wdowy”) – dziś jeden z najprężniej rozwijających się zespołów pałacowych całej doliny, prezentuje m.in. odrestaurowane wnętrza.

Wojanów – zespół pałacowy i folwarczny z XVII-XIX wieku (należał m.in. do króla pruskiego Fryderyk Wilhelm III) – jeden ze sztandarowych obiektów Szlaku Doliny Pałaców i Ogrodów (dziś hotel).

Dzień III

Cieplice Zdrój – jedno z najstarszych uzdrowisk w kraju, poza przyjemnością spaceru alejkami parkowymi, zadziwia bogactwem zabytków z monumentalnym pałacem Schaffgotschów, a także barokowym klasztorem oo. Cystersów – dziś w jego wnętrzach niezwykle muzeum przyrodnicze, a także multimedialna ekspozycja poświęcona najpiękniejszym freskom ze świątyń i rezydencji Dolnego Śląska (jedyne taki projekt w kraju!).

Piechowice – huta szkła kryształowego Julia – zwiedzania czynnego zakładu wytwarzającego kryształowe cudowniki, rozsławiające Dolny Śląsk na całym świecie. Finałem wycieczki jest oczywiście możliwość zakupu misternie zdobionych pamiątek.

CENA: 779 zł

dla członków PTTK: **764 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 155 zł (normalne) i 140 zł (ulgowe). **Nocleg:** Jelenia Góra

9-11 sierpnia	ŚCIANY LACKOWEJ I PRZEŁOM POPRADU – WŁÓCZĘGA NA ZACHODNICH KRESACH ŁEMKOWINY	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 66
11 sierpnia (niedziela)	SZLAKIEM DREWNA I WAPIENIA OKOLIC WIELUNIA	Wieluń, Ożarów, Grębień, Kocilew

Ożarów – muzeum wnętrz dworskich w późnobarokowym drewnianym dworze alkierzowym – obecnie jeden z Oddziałów Muzeum Ziemi Wieluńskiej, w 2023 roku obiekt powtórnie otworzył swe podwoje po długotrwałej renowacji wnętrz.

Grębień – kolejny z drewnianych kościołów gotyckich typu wieluńskiego, zdobny polichromiami figuralnymi i nie tylko.

Kocilew – ponad 100-letni wiatrak koźlak, od kilku lat pod opieką wieluńskiego muzeum, odrestaurowany i udostępniony do zwiedzania.

Wieluń – mury obronne z Bramą Krakowską z XIV w. i Basztą Męczarnią, kościół i klasztor reformatów, kościół pw. św. Barbary, kościół p.w. św. Józefa, poagustiański zespół klasztorny z kościołem Bożego Ciała z XIV w., zespół klasztorny bernardynek z początku XVII w., wizyta w wieluńskim muzeum w zabytkowych wnętrzach d. klasztoru ss. Bernardynek.

CENA: 109 zł

dla członków PTTK: **104 zł**

Karta Łódzianina **10% rabatu**

WYJAZD: godz. **8:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 37 zł (bilety normalne), 27 zł (bilety ulgowe).

15 sierpnia (czwartek)	DO NAJSŁYNNIEJSZEGO UZDROWISKA W POLSCE	Niespieszny Ciechocinek
---	--	--

Ciechocinek – pachnący kwiatowymi kobiercami **park zdrojowy** ze słynną fontanną „Grzybek”, muszlą koncertową w stylu zakopiańskim i drewnianą pijalnią wód w stylu szwajcarskich kurortów.

XIX-wieczne tężnie solankowe – wizytówka uzdrowiska, obiekty znajdujące się na prestiżowej liście Pomników Historii.

Unikatowa drewniana **cerkiew p.w. św. Michała Archanioła** – pamiątka czasów zaborów, wzorowana na architekturze zauralskiej.

Wizyta w **Warzelni Soli** – dziś obiekcie muzealnym upamiętniającym historię produkcji tej obowiązkowej pamiątki z kujawskiego uzdrowiska.

CENA: 134 zł
dla członków PTTK: **129 zł**
WYJAZD: godz. 8:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 25 zł (bilety normalne), 20 zł (bilety ulgowe).

15-18 sierpnia	ROZTOCZE – SIELANKOWA KRAINA LASÓW, KONI I WSPANIAŁYCH LUDZI	Zamość, Roztoczański Park Narodowy, Krasnogród, Krasnystaw, Szumy Na Tanwi
---------------------------------	---	---

Dzień I

Zamość – unikatowe renesansowe miasto-twierdza, m.in. manierystyczny ratusz i kamienice ormiańskie z XVII w. – zespół wpisany na Listę UNESCO, Muzeum Zamojskie z interaktywną makietą historycznego Zamościa, Muzeum Fortyfikacji i Broni „Arsenał”, renesansowa katedra pw. Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasza Apostoła (z końca XVI w.) z dzwonnica – wieżą widokową.

Dzień II

Ruszków – niezwykle gospodarstwo, w którym od pokoleń produkuje się tradycyjnymi metodami „reprezentacyjny produkt Roztocza” jakim bez wątpienia jest Olej Świąteczny – co to takiego? Z czego i jak powstaje? Jak smakuje? Tego wszystkiego dowiemy się na miejscu podczas pełnej anegdot opowieści połączonej z prezentacją pracujących urządzeń i możliwością zakupu „tłustych pamiątek”.

Zwierzyniec – spacer po stolicy Roztoczańskiego Parku Narodowego z wizytą w barokowym kościele na wodzie pw. św. Jana Nepomucena, wizyta w miejscowym browarze (zwiedzanie i degustacja), szansa odszukania jedyne w kraju pomnika szarańczy, wizyta w Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym Roztoczańskiego Parku Narodowego.

Zagroda Guciów – miejsce, gdzie poznamy fantastycznych mieszkańców Roztocza – tych którzy żyli tu kiedyś i tych którzy dziś tworzą klimat tego miejsca; niezwykle prywatne muzeum etnograficzno-przyrodnicze w XIX-wiecznej zagrodzie.

Szczebrzeszyn – to prawdziwe miasto na styku kultur i jeszcze ten „chrząszcz”, który doczekał się tu aż 2 pomników! Odwiedzimy także kościół barokowy pw. św. Katarzyny, synagogę i cerkiew prawosławną p.w. Zaśnięcia Przenajświętszej Bogarodzicy (najstarszą czynną

świątynię prawosławną w Polsce).

Dzień III

Krasnobród – zwany roztoczańską Częstochową – fundowany przez Królową Marysię Sobieską klasztor oo. Dominikanów – dziś ważne sanktuarium maryjne, a równocześnie miejsce ekspozycji kolekcji wieńców dożynkowych, w pobliżu także niewielkie Muzeum Wsi Krasnobrodzkiej oraz oryginalna kaplica na wodzie.

Susiec – krótki spacer do rezerwatu „Nad Tanwią” ze słynnymi progami skalnymi (tzw. Szumami) – przyrodniczy symbol Rostocza.

Gorajec – XVI-wieczna drewniana grekokatolicka cerkiew pw. Narodzenia NMP, jedna z najstarszych w Polsce.

Biłgoraj – główny krajowy ośrodek produkcji sit w Polsce od trzech wieków (uświetnia to jedyny w Polsce pomnik sitarza) – odwiedzimy skansen „Zagroda sitarska” w zabytkowej zagrodzie od pokoleń zamieszkałej przez specjalistów „od sit i sitek”, powstające na naszych oczach miasteczko kresowe z podcieniowymi domami i drewnianą synagogą.

Dzień IV

Krasnystaw – dawna siedziba biskupów chełmińskich – pamiątką po tym złotym okresie miasta jest m.in. okazały pałac biskupi, barokowe kolegium pojezuickie ze świątynią św. Franciszka (obecnie w murach kolegium Muzeum Regionalne), nastrojowa zabudowa rynku.

Krupe – rozległe ruiny XVI-wiecznego renesansowego kasztelu górującego nad wzbogacającym krajobraz stawem.

CENA: 1074 zł

dla członków PTTK: 1054 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów. Bilety około 185 zł (normalne) i 165 zł (ulgowe). **Nocleg:** Zamość

17 sierpnia

PŁOCK BEZ POŚPIECHU

Niespieszny
Płock

Muzeum Mazowieckie – wielopiętrowa kamienica w centrum miasta zaadoptowana na jego potrzeby – jej chlubą jest najbogatsza w Polsce kolekcja sztuki secesyjnej – także w nowo otwartej ekspozycji m.in. Art Déco.

Zespół katedralno-zamkowy na Wzgórzu Tumskim – m.in. sarkofagi Bolesława Krzywoustego i Władysława Hermana w płockiej katedrze, relikty zamku Książąt Mazowieckich z okazałymi wieżami.

Spacer uliczkami Starego Miasta w pobliżu tzw. Odwachu, Sanktuarium Bożego Miłosierdzia, czy wokół rozległego płockiego rynku, aż po widokowy urwisty brzeg skarpy wiślanej.

Rejs spacerowy po Wiśle z możliwością podziwiania m.in. płockiego Tumu na wiślanej skarpie, nowoczesnego amfiteatru, stoczni rzecznej oraz zabytkowego mostu drogowo-kolejowego.

CENA: 134 zł

dla członków PTTK: 129 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 65 zł (zarówno bilety normalne, jak i ulgowe).

24 sierpnia	MALBORK – NAJWIĘKSZY CEGLANY GOTYCKI ZAMEK NA... ŚWIECIE	Malbork
--------------------	---	----------------

Zamek w Malborku – największa ceglana budowla świata, obiekt z Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO – ponad 3 godziny wędrówki po komnatach i korytarzach monumentalnej budowli. W zamkowym kompleksie znajduje się także muzeum bursztynu.

CENA: 184 zł
dla członków PTTK: **179 zł**

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 65 zł (bilety normalne), 45 zł (bilety ulgowe).

24 sierpnia	PASMO BŁATNEJ I KLIMCZOKA OD KOŃCA DO KOŃCA W JEDEN DZIEŃ	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 68
--------------------	--	---

24-25 sierpnia	KURPIE ZE ŚWIĘTEM MIODOBRAŃIA	Klon, Ostrołęka, Łomża, Drozdowo, Myszyniec
-----------------------	--------------------------------------	--

Klon – „wieś skansen”, oryginalny zespół ponad 40 drewnianych chałup kurpiowskich z końca XIX w. – zamieszkałych do dziś!

Ostrołęka – pobernardyński, obronny zespół klasztorny z barokowym kościołem pw. św. Antoniego, unikatowy „Pomnik Mauzoleum żołnierzy poległych w bitwie pod Ostrołęką” podczas największej bitwy Powstania Listopadowego (m.in. skansen uzbrojenia z XIX w., makietę bitwy, taras widokowy na koronie fortu) – wszystko w XIX-wiecznym ziemnym forcie. Dopełnieniem będzie nowo otwarte nowoczesne muzeum Żołnierzy Wyklętych.

Łomża – miasto Hanki Bielickiej (upamiętnionej pomnikową ławeczką), **Muzeum Północno-Mazowieckie**, spacer po kameralnym miejskim rynku.

Drozdowo – Muzeum Przyrody w Drozdowie w zabytkowym dworze ziemiańskim – dawnej siedzibie rodu Lutosławskich, który otoczony jest 3-hektarowym parkiem z wieloma atrakcjami przyrodniczymi. Wszystko w dolinie rzeki Narwi na terenie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego.

Nowogród – spotkanie z kulturą kurpiowską zaklętą w drewnianej architekturze, prezentowanej w miejscowym skansenie – najważniejszej tego typu placówce w tej części Podlasia

Myszyniec – historyczna stolica Kurpii, dziś słynąca nie tylko z monumentalnej neogotyckiej bazyliki górującej nad nieco sennym zazwyczaj miasteczkiem, ale przede wszystkim z wielkiej imprezy kulturalno-targowej jaką jest **Miodobranie Kurpiowskie**.

CENA: 469 zł
dla członków PTTK: **459 zł**

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 75 zł (bilety normalne), 65 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Łomża

30 sierpnia –
1 września

**DOKOŁA ZALEWU WIŚLANEGO
Z PRZYSTANKIEM W NOWYM ŚWIECIE
I REJSEM KANAŁEM ELBLĄSKIM**

Elbląg,
Frombork,
Krynica Morska,
Kanał Elbląski

Dzień I

Elbląg – zdecydowanie obszerniejsze niż zwykle zwiedzanie nowego portowego miasta kraju – **Muzeum Archeologiczno-Historyczne**, gotycka katedra p.w. św. Mikołaja, odnowiona w XXI wieku starówka – znakomite połączenie historii ze współczesną architekturą, Stare Miasto z Bramą Targową i malowniczym przesmykiem „Ścieżka Kościelna”, spacer po Nowym Mieście, wizyta w słynnej **Galerii El** – choć jej domeną jest sztuka współczesna, mieści się w... XIII-wiecznym gotyckim kościele!

Dzień II

Frombork – gotycki zespół katedralny o cechach obronnych z miejscem pochówku M. Kopernika, **Muzeum Mikołaja Kopernika** w dawnym pałacu biskupim, **Muzeum Historii Medycyny** w dawnym Szpitalu Świętego Ducha – niezwykle zespół zabytków sakralnych przesycony pamiątkami po słynnym astronomie – tu spędził ostatnie lata swego życia, tu także spoczęły jego szczątki.

Rejs – wycieczka statkiem spacerowym przez Zalew Wiślany z Krynicy do Fromborka.

Krynica Morska – chwila wytchnienia w najdalej na wschód wysuniętym kurorcie nadmorskim na polskim wybrzeżu, spacer po krynickiej promenadzie, rzut oka na krynicką latarnie morską i Pomnik Rybaka.

Przekop Mierzei Wiślanej – wizyta na punkcie widokowym na najnowszy polski port morski Nowy Świat i przekop przez Mierzę Wiślaną.

Dzień III

Kanał Ostródzko-Elbląski – rejs nowo wyremontowanym fragmentem słynnego kanału, na trasie m.in. unikalny zespół pochylni pozwalający transportować statek po lądzie między jeziorami na różnej wysokości, **Muzeum Kanału w Buczyńcu**.

CENA: 779 zł
dla członków PTTK: 764 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 280 zł (bilety normalne), 260 zł (bilety ulgowe). **Noclegi:** Elbląg

30 sierpnia – 1 września	ROZTOCZAŃSKI PARK NARODOWY Z FLISACKIM AKCENTEM	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 68
31 sierpnia	BEŁCHATÓW – MIEJSCE PEŁNE MOCY	Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów – zjazd do wzrostu

Kopalnia Bełchatów – ponad 3-godzinne zwiedzanie gigantycznej odkrywki, w której pracują monstrualnych rozmiarów maszyny górnicze – po jej terenie podróżować będziemy specjalnymi terenowymi osinobusami.

Bełchatów – interaktywne centrum nauki i techniki Giganty Mocy prezentujące m.in. historię powstania złóż bełchatowskich kopalin, późnobarokowy dwór rodu Olszewskich z początku XVIII w.

Kleszczów – punkt widokowy na odkrywkową kopalnię węgla brunatnego – największe zagłębienie wykopane przez człowieka w Europie.

Góra Kamieńsk (386 m n.p.m.) – najwyższy punkt województwa i Niżu Środkowopolskiego (sztucznie utworzony z płonnego nadkładu wyrobiska węgla) – punkt widokowy, przejazd kolejką krzesełkową, lapidarium skamieniałych drzew wydobytych podczas pracy kopalni.

CENA: 109 zł
dla członków PTTK: **104 zł**
Karta Łodzianina **10% rabatu**

WYJAZD: godz. 8:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 105 zł (bilety normalne), 92 zł (bilety ulgowe).

Konieczne zakryte obuwie, odporne na zabłocone lub zakurzenie pyłem kopalnianym. Wstęp do kopalni od 15 lat.

7 września	Z WIZYTĄ W SIEDZIBIE ZESPOŁU ŚLĄSK I U PATRONKI EUROPY (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Koszęcin, Lubliniec, Olsztyn
-------------------	---	---

Koszęcin – neoklasycystyczny zespół parkowo-pałacowy – jeden z największych tego typu kompleksów w Polsce, od lat siedziba Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Orowadzani przez jednego z byłych artystów zespołu (zawsze są oni nieprzebranymi skarbnicami anegdot i ciekawostek) dotrzemy do ekspozycji strojów, w jakich występuje zespół (z możliwością ich przymierzania!), do sali prób (w miarę jej dostępności), poznamy reprezentacyjne wnętrza siedziby zespołu z kolekcją pamiątek i trofeów, jakie zdobywał zespół podczas swych światowych wioży.

Lubliniec – kojarzony głównie z rozległymi lasami i wojskami specjalnymi, zaskakuje licznymi zabytkami sakralnymi, rozległym rynkiem, ale naszym głównym celem będzie nowoczesna ekspozycja muzealna poświęcona św. Edycie Stein – niemieckiej karmelitanie, filozofce i patronce Europy.

Olsztyn – jeden z najdalej na północ wysuniętych obiektów Szlaku Orlich Gniazd – położone między wapiennymi ostałcami malownicze ruiny strzegące od czasów Kazimierza Wielkiego południowych rubieży Polski, dziś chętnie odwiedzane przez turystów.

CENA SZACUNKOWA: ok. 134 zł
dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 65 zł (bilety normalne), 45 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

7 września	PUSZCZA PILICKA Z ŁĄDU I WODY (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 69
7-8 września	SZWAJCARIA KASZUBSKA W PIGUŁCE (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Chmielno, Kartuzy, Wdzydze Kiszewskie, Kościerzyna

Chmielno – **Muzeum Ceramiki Kaszubskiej** rodziny Neclów; możliwość zakupu wytwarzanych na miejscu zdobnych motywami kaszubskimi glinianych naczyń i naczynek.

Kartuzy – **XIV-wieczna kolegiata pw. WNMP** zakonu Kartuzów z dachem przypominającym wieko trumny – w jej otoczeniu zespół poklasztorny (m.in. jeden z eremów i refektarz),

Szymbark – najśłynniejszy skansen osobliwości w Polsce (m.in. dom do góry nogami, najdłuższa deska na świecie, ale i domy Sybiraka, Turka czy Kaszuba).

Kościerzyna – średniowieczny układ Starego Miasta zabudowanego XIX-wiecznymi obiektami sakralnymi (m.in. sanktuarium Matki Boskiej Kościerskiej) i świeckimi, wizyta w jedynym w Polsce **Muzeum Akordeonów, Muzeum Kaszubskie** z bogatymi zbiorami etnograficznymi.

Będomin – **Muzeum Hymnu Narodowego** zlokalizowane w XVIII-wiecznym dworcu rodziny J. Wybickiego.

Wdzydze Kiszewskie – **Kaszubski Park Etnograficzny** z ponad 50 obiektami z 5 regionów Kaszub, **rejs spacerowy po jeziorze Wdzydzkim** – sercu Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego.

CENA SZACUNKOWA: ok. 469 zł
dla członków PTTK: **ok. 459 zł**

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 165 zł (bilety normalne), 130 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Kościerzyna

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

12-15 września

NA REJS PO SPREEWALDZIE I WINOBRANIE
W ZIELONEJ GÓRZE (ZAPISY OD 1 LIPCA)

Rejs Doliną
Sprewy,
Winobranie
w Zielonej Górze,
Bolesławiec,
Kliczków

Dzień I

Forst – ogród różany o ponad 100-letniej tradycji, wyróżniony honorowym tytułem „Najpiękniejszego Parku Niemiec”; na terenie o powierzchni 17 ha można podziwiać 40.000 krzewów różanych w ponad 700 odmianach.

Łęknica – Park Mużakowski – fantastyczne polsko-niemieckie założenie parkowo-pałacowe, najmniej znany polski obiekt na liście UNESCO.

Bad Muskau – krótki spacer po mieście o wspaniałej przeszłości uzdrowiskowej, Stary i Nowy Zamek.

Dzień II

Wycieczka po **Dolnych Łużycach** – odwiedzimy stolicę regionu **Cottbus**, gdzie odbędziemy spacer po parku pałacowym **Branitz** ze słynnym grobowcem księcia von Puckler-Muskau w formie piramidy na jeziorze, zatrzymamy się także przy symbolu miasta – słynnej **Wieży Grodkowskiej** (pozostałość miejskich obwarowań) wiodącej do urokliwego rynku staromiejskiego otoczonego wianuszkami kamienic, dotrzemy do doliny **Sprewy**, by zakosztować sztandarowej atrakcji regionu – **rejsu płaskodennymi łodziami po unikalnym zespole kanałów**. Finałem będzie wizyta na urokliwej starówce miasteczka **Lubbenau** z XVIII-wiecznym kościołem ewangelickim św. Mikołaja i klasycystycznym zamkiem kolejnych brandenburskich rodów arystokratycznych (obecnie hotel, zwiedzanie z zewnątrz, obiekt otoczony pięknym założeniem parkowym).

Dzień III

Zielona Góra – Szlak Bachusikowy – ponad 40 rzeźb, podążanie ich śladem doprowadzi nas do najważniejszych zabytków miasta, **Winne Wzgórze i Palmiarnia** – jedna z piękniejszych i nowocześniejszych w kraju (m.in. z oryginalnymi tarasami widokowymi i pokazową winnicą z domkiem winiarza), **udział w radosnym festynie z okazji winobrania** (parada przez miasto, liczne festyny, możliwość zakupów polskiego i nie tylko wina, a to wszystko w polskiej stolicy tego szlachetnego trunku), **Winnica Kinga** – zwiedzanie najstarszej w Lubuskiem winnicy, opowieść o polskim winiarstwie przed wiekami i dziś, całość zakończona degustacją wina i możliwością zakupu miejscowych wyrobów.

Dzień IV

Kliczków – imponujący **renesansowy zamek z parkiem romantycznym**, przypominający rezydencje z nad Loary, całość zatopiona wśród Borów Dolnośląskich.

Bolesławiec – miasto związane ze śmiercią feldmarszałka Kutuzowa, **Muzeum Bolesławickiej Ceramiki** (Buncłoków) w baszcie murów miejskich, późnogotycka zabudowa Starego Miasta (ratusz, kościół mariacki i pozostałości murów miejskich).

CENA SZACUNKOWA: **ok. 1139**
dla członków PTTK: **ok. 1119**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 225 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe). **Nocleg:** Żagań

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

14 września

**PLACE I RYNKI WARSZAWY, CZYLI WARSZAWA
DLA POCZĄTKUJĄCYCH
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

Warszawa

Warszawa – wędrówka szlakiem najśłynniejszych placów położonych w sercu miasta: Plac Trzech Krzyży, Plac Zbawiciela, Plac Konstytucji, Plac Piłsudskiego, Plac Teatralny, Plac Bankowy, Plac Zamkowy – każdy z nich otoczony jest lub wypełniony najśłynniejszymi zabytkami, będącymi swoistymi ikonami stolicy – zobaczymy m.in. zmianę warty przy **Grobie Nieznanego Żołnierza** (także dwa nowe obiekty przy placu – Pomnik Ofiar Tragedii Smoleńskiej i pomnik L. Kaczyńskiego). Odwiedzimy Zamek Królewski i obejrzymy najstarszy świecki pomnik w kraju – słynną kolumnę Zygmunta, zatrzymamy się przed majestatycznym gmachem Teatru Narodowego, zajrzemy także do wnętrza kilku świątyń, jakie wzniesiono w eksponowanych pierzejach niektórych placów. Podsumowaniem zdobytej wiedzy będzie wizyta w nowoczesnym **Muzeum Historii Warszawy** – ekspozycja zajmująca kilka połączonych kamienic w pierzei Rynku Starego Miasta.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 149 zł**
dla członków PTTK: **ok. 144 zł**

WYJAZD: godz. **8:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 75 zł (bilety normalne), 60 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

**15 września
(niedziela)**

**ŁÓDZKIE MAZOWSZE ZE ŚWIĘTEM KWIATÓW,
OWOCÓW I WARZYW
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

**Boguszyce, Rawa
Mazowiecka,
Skierniewice**

Boguszyce – drewniany kościół z poł. XVI w. z przepięknymi renesansowymi polichromiami figuralnymi.

Rawa Mazowiecka – ruiny zamku książąt mazowieckich – w zachowanej baszcie niewielkie Muzeum Regionalne, zespół obiektów sakralnych, centrum miasta: ewangelicko-augsburski kościół św. Ducha (d. szpitalny), zespoły klasztorne oo. Jezuitów (XVII/XVIII w.) i oo. Augustianów (z końca XVIII w.), niedawno odrestaurowany ratusz miejski o bryle zaprojektowanej przez autora projektu ratusza łódzkiego.

Skierniewice – rynek miejski z wieńcem kamienic i ratuszem z XIX i XX w., prymasowski zespół pałacowo-parkowy (biskupów gnieźnieńskich – wstęp do wnętrza uzależniony od programu Świąta) z okazałą bramą wjazdową i tzw. Pałacykiem Sabadiany, imponujący dworzec Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej z drugiej połowy XIX w. – gotyk angielski na zewnątrz, styl neoklasycystyczny i socrealistyczny we wnętrzach, pomnik Stanisława Wokulskiego

na peronie. Udział w imprezach handlowych i kulturalnych, towarzyszących Świętu Kwiatów, Owoców i Warzyw.

CENA SZACUNKOWA: ok. 109 zł

dla członków PTTK: ok. 104 zł

Karta Łodzianina 10% rabatu

WYJAZD: godz. 8:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 32 zł (bilety normalne), 25 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

20-22 września

NA POLSKO-CZESKO-NIEMIECKIM
TRÓJSTYKU GRANIC
(ZAPISY OD 1 LIPCA)

Frydland, Jejnice,
Bogatynia, Żytawa,
Oybin, Liberec,
Harrachov

Dzień I

Frydland – jeden z największych zamków w Czechach, pierwszy zamek w Europie udostępniony zwiedzającym (ponad 200 lat temu!), niezwykle połączenie średniowiecznego zamczyska z renesansową rezydencją. Choć bardzo blisko polskiej granicy, zdecydowanie wciąż za mało znany wśród naszych turystów.

Hejnice – jedno z najważniejszych sanktuariów maryjnych północnych Czech, niewielka miejscowość wśród gór skrywa niezwykle zabytek architektury barokowej.

Dzień II

Bogatynia – unikalne domy konstrukcji słupowo-ryglowej typowe dla architektury łużyckiej (XVIII/XIX w.), taras widokowy na odkrywkę Kopalni Węgla Brunatnego Turów.

Porajów – Trójsky – pomnik w miejscu styku granic Polski, Czech i Niemiec.

Żytawa – Kościół św. Krzyża z najcenniejszym zabytkiem miasta – unikatową zasłoną wielkopostną z Biblią Pauperum, renesansowy ratusz na zdobnym w fontanny Rynku Starego Miasta. To w Żytawie przed laty do Unii Europejskiej oficjalnie przyjęto Polskę i Czechy!

Oybin – miasteczko uzdrowiskowe na pograniczu niemiecko-czeskim. Nad miastem góruje piaskowcowe wzniesienie z imponującymi ruinami średniowiecznego zamku i klasztoru – niegdyś ulubiony obiekt portretowany przez romantycznych malarzy

Dzień III

Liberec – XVI-wieczny renesansowy Stary Zamek, neorenesansowy monumentalny ratusz dominujący nad oplecionym wianuszkami kamieniem rynkiem, budynek teatru im. Franciszka Ksawerego Saldy.

Harrachov – unikalne muzeum czeskiego szkła artystycznego, ponad 5000 eksponatów stanowi największą w Czechach kolekcję pochodzącą z jednych zakładów – wszystko to na terenie firmy liczącej sobie ponad 300 lat historii!

CENA SZACUNKOWA: **ok. 829 zł**
dla członków PTTK: **ok. 814 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 170 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

Nocleg: okolice Świeradowa Zdroju

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

20-22 września	DWIE PERŁY DO KORONY – JESIENNA WŁÓCZĘGA POGRANICZEM GORCÓW I BESKIDU WYSPOWEGO (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 70
21 września	Z NIESPIESZNĄ WIZYTĄ U KRÓLOWEJ BONY (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Niespieszny Gołuchów

Muzeum Zamek w Gołuchowie – renesansowa rezydencja (aktualnie Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu), we wnętrzach odtworzono epokowe wyposażenie, dookoła roztacza się urokliwy park. W dawnych budynkach gospodarczych (tzw. Powozownia, Owczarnia czy Dybul) funkcjonuje **Muzeum Leśne**, prezentujące historię lasów i leśnictwa polskiego na przestrzeni wieków.

Znakomitym uzupełnieniem jest **zagroda pokazowa zwierząt leśnych** (m.in. żubrów i koników polskich) położona w sąsiedztwie całego kompleksu, na terenie jednego z największych i najstarszych krajowych **parków w stylu angielskim**.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 134 zł**
dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 55 zł (bilety normalne), 35 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

21-22 września	JURA KRAKOWSKO-CZĘSTOCHOWSKA CZĘŚĆ POŁUDNIOWA (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Ogrodzieniec, Olkusz, Pieskowa Skała, Ojcowski
-----------------------	--	---

Ogrodzieniec – największe w Polsce ruiny zamku, położone na najwyższym punkcie Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Olkusz – jedyne w Polsce muzeum afrykanistyczne (sztuka i malarstwo z Czarnego Lądu), Bazylika kolegiacka św. Andrzeja Apostoła (przeł. XIII/XIV w.) z jednymi z najstarszych zachowanych prospektów organowych w Europie (renesans, ok. 1612 r.) oraz unikatowym gotyckim poliptrykiem z początku XV w., zabudowa rynku z neoklasycystycznym budynkiem starostwa i okalającymi plac kamienicami z XVI-XIX w., Podziemny Olkusz – ekspozycje historyczne w piwnicach ratusza i dawnego starostwa – tu nowoczesność spotyka się z przebogatą historią górniczego miasta srebra i ołowiu (ekspozycja otwarta wiosną 2022 r.).

Ojcowski Park Narodowy – wizyta w multimedialnym muzeum prezentującym przyrodę

i dzieje najmniejszego i jednego z najstarszych parków narodowych w Polsce, spacer po pełnym zabytkowej zabudowy letniskowej Ojcowie.

Pieskowa Skała – monumentalna rezydencja królewska – perła stylu renesansowego, dziś muzeum wewnątrz udostępnione kilka lat temu po długim remoncie. Jego sylwetkę zna każdy, kto oglądał serialowe przygody Janosika, stojąca w pobliżu maczuga Herkulesa to skała, która urosła do rangi symbolu Jury Krakowsko-Częstochowskiej

Jaskinia Wierchowska – choć położona poza terenem parku narodowego, niczym nie ustępuje w atrakcyjności swym „parkowym odpowiednikiem”; podziemna wędrówka w głąb jurajskiego świata, korytarzami jednej z największych jaskiń tej części kraju.

CENA SZACUNKOWA: ok. 469 zł

dla członków PTTK: ok. 459 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 165 zł (bilety normalne), 135 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Olkusz

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

27-29 września

**ZAKOPANE I PIENINY – DWA GRZYBK
W ... KWAŚNICĘ!
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

**Zakopane,
Szczawnica, Spływ
Dunajcem
Przełomem
Pienińskim**

Dzień I/III

Zakopane – spacer słynną ulicą **Krupówki**, zwiedzanie obiektów, będących sztandarowym przykładem stylu zakopiańskiego (m.in.: **kaplica na Jaszczurówce** i **Willa Koliba**), wizyta w kompleksie **skoczni na Krokwi** z wjazdem na szczyt największej z nich. Ponadto zobaczymy drewniany **kościół p.w. św. Klemensa** (jeden z najstarszych obiektów w mieście), słynny **cmentarz na Pęksowym Brzysku**, z grobami zasłużonych dla miasta i gór oraz **sanktuarium maryjne na Krzeptówkach** wybudowane po zamachu na Jana Pawła II. Na krótką przygodę z górami udamy się historyczną kolejką linowo-terenową wjeżdżającą na grzbiet **Gubałówki** (niezapomniana panorama na Tatry) – by po około kilometrowym spacerze, zjechać wyciągiem krzesełkowym z **Butorowego Wierchu**. Oczywiście nie zabraknie czasu na zakupy pamiątek na słynnym targowisku pod Gubałówką.

Dzień II

Dębno – gotycki kościół drewniany o fantastycznych polichromiach patronowych – wpisany na listę UNESCO.

Niedzica – spacer po tamie na Dunajcu, wizyta w prawdziwej pasterskiej bacówce (możliwość nabycia wyrobów z owczego mleka), graniczny zamek węgierski z XIV w. – dziś Dom Pracy Twórczej i ekspozycja muzealna.

Spływ Przełomem Dunajca – atrakcja turystyczna Pienin znana od XIX w. – spływ tratwami na dystansie blisko 20 km najbardziej malowniczym przełomem w Polsce.

Szczawnica – jedno z najprężniej rozwijających się uzdrowisk w Polsce, zabudowa willowa w stylu szwajcarskim z XIX/XX w., Górny i Dolny Park z obiektami małej architektury uzdrowiskowej.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 779 zł**
dla członków PTTK: **ok. 764 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 185 zł (bilety normalne), 150 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Zakopane

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

28 września

**BYDGOSZCZ DLA KONESERÓW
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

Bydgoszcz

Bydgoszcz – Eksplozeum – dawny zakład produkcji nitrogliceryny z podziemną trasą turystyczną (m.in. historia materiałów wybuchowych i uzbrojenia), **bazylika św. Wincentego à Paulo** – najlepsze w Polsce nawiązanie architektoniczne do rzymskiego Panteonu, spacer alejkami **Dzielnicy Muzycznej** – jednym z ciekawszych zakątków Bydgoszczy skupiającym obiekty związane z muzyką (Filharmonia Pomorska, Akademia Muzyczna), a to wszystko w otoczeniu licznych pomników sław polskiej muzyki, zabytkowa **wieża ciśień** z ekspozycją historyczną we wnętrzu i galerii widokowej na szczycie.

Lubostroń – jedno z najpiękniejszych klasycystycznych założeń pałacowo-parkowych w kraju – zespół budynków rezydencjonalnych i towarzyszących otoczonych krajobrazowym parkiem. Wnętrza stanowią ekspozycję muzealną.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 157 zł**
dla członków PTTK: **ok. 152 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 60 zł (bilety normalne), 50 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

**4 października
(piątek)**

**DO STOLICY LNIANEGO IMPERIUM PRZEZ
MAZOWIECKĄ TOSKANIĘ I PAŁC PEŁEN SZTUKI
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

**Żyrardów,
Radziejowice,
Dwórzno**

Żyrardów – zabudowa przemysłowa i rezydencjonalna z końca XIX w. – zespół urbanistyczny uznany za Pomnik Historii, wizyta w Muzeum Lniarstwa w pieczołowicie odrestaurowanych murach fabryki Wyróbów Lnianych, możliwość zakupu lnianych pamiątek m.in. w Lnianym Zaułku.

Radziejowice – pałac rodu Radziejowskich z XVII w. z największą w Polsce ekspozycją dzieł Józefa Chełmońskiego, otoczony pięknym parkiem krajobrazowym.

Dwórzno – jedna z najświetniejszych winnic w centralnej Polsce, szumnie zwana Mazowiecką Toskanią – czeka nas zwiedzania winnicy, przetwórci owocowych gron, a finałem będzie oczywiście degustacja.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 134 zł**
dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 95 zł (bilety normalne), 85 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

5 października

**KWINTESENCJA ŚLĄSKIEGO DUCHA
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

**Zabrze, Piekary –
Śląskie**

Zabrze – zabytkowa kopalnia węgla kamiennego „Guido” z szybem położonym na głębokości 320 m, prezentującym realia pracy górników na najgłębiej w kraju położonej turystycznej trasie górnictwa węglowego. Zwiedzanie uatrakcyjnia przejazd górniczą kolejką podwieszaną (jedyna taka udostępniona dla turystów w kraju).

Piekary Śląskie – Bazylika NMP i św. Bartłomieja z koronowanym obrazem MB Piekarskiej – Patronki Ludzi Pracy Górnego Śląska, w otoczeniu założenie kalwaryjskie z poł. XIX w.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 157 zł**
dla członków PTTK: **ok. 152 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 65 zł (bilety normalne), 50 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

5-6 października

**TAJEMNICZE ZAKĄTKI WIELKOPOLSKI
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

**Rydzyń, Gostyń,
Leszno, Lubień**

Rydzyń – barokowe miasteczko założone przez Leszczyńskich z olbrzymim zamkiem rodów Leszczyńskich i Sułkowskich – jedna z największych rezydencji magnackich Wielkopolski.

Gostyń – barokowe założenie klasztorne oo. Filipinów na Świętej Górze (ze świątynią wzorowaną na weneckiej bazylice Santa Maria della Salute).

Leszno – miasto Leszczyńskich z barokowym ratuszem, rynkiem z XVII/XVIII-wieczną zabudową, tu także odwiedzimy kościół św. Mikołaja – jedną z najpiękniejszych barokowych świątyń Wielkopolski, a także kościół pw. Świętego Krzyża (dawniej ewangelicki) z lapidarium gromadzącym protestanckie kamienne krzyże i płyty nagrobne z szeroko pojętej okolicy.

Lubień – zespół klasztorny oo. Benedyktynów – jedna z najstarszych fundacji zakonnych w Polsce (XI w.), od niedawna wpisany na prezydencką listę Pomników Historii.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 469 zł**
dla członków PTTK: **ok. 459 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 68 zł (bilety normalne), 55 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Leszno

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

5-6 października	ŚCIANY, SKAŁY I JASKINIE, CZYLI ZNANE I NIEZNANE ZAKĄTKI OJCOWSKIEGO PARKU NARODOWEGO (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 72
10-13 października	Z WIZYTĄ W BERLINIE I POCHDAMIE (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Berlin, Poczdam, Park Narodowy Ujścia Warty, Kostrzyn nad Odrą, Frankfurt Nad Odrą

Dzień I

Frankfurt nad Odrą – miasto gotyku ceglanego, m.in. zabudowa Starego Miasta z kościołem Mariackim i ratuszem, Kościół Pokoju i Uniwersytet Viadrina.

Świebodzin – słynna z rekordowych rozmiarów figura Chrystusa Króla.

Gościkowo-Paradyż – monumentalne barokowe opactwo pocysterskie z gotycką świątynią zdobną we freski.

Dzień II

Berlin – stolica zjednoczonych Niemiec podzielona niegdyś murem, którego część stanowi obecnie galerię streetart'u (Eastside Gallery) z obowiązkowym przystankiem przy Checkpoint Charlie – odtworzonym punktem odpraw granicznych pomiędzy strefami okupacyjnymi Berlina. Spacer Wyspą Muzeów z wizytą w Neues Museum, gdzie zobaczymy antyczne zabytki Bliskiego Wschodu (m. in. Popiersie Nefretete) oraz słynną aleję Unter den Linden, do symbolu miasta – Bramy Brandenburskiej.

Dzień III

Poczdam – stolica Brandenburgii i letnia rezydencja królów Prus i cesarzy Niemiec. Pałac Sanssouci kryjący kolekcje dzieł sztuki gromadzone przez Hohenzollernów oraz znany z konferencji poczdamskiej pałac Cecilienhof. Podczas spaceru po mieście nie zabraknie chwili oddechu w klimatycznej Dzielnicy Holenderskiej.

Dzień IV

Kostrzyn nad Odrą – ze względu na zniszczenia z czasów II wojny światowej miasto zwane „polską Hiroszimą” – ruiny twierdzy i Starego Miasta (m.in. rzadko spotykane ruiny obiektu sakralnego, wszystko utrzymane w formie zadbanego parku), Muzeum Twierdzy Kostrzyn.

Słońsk – Ośrodek Muzealno-Edukacyjny Parku Narodowego Ujścia Warty (to najmłodszy polski park narodowy).

CENA SZACUNKOWA: ok. 1139 zł
dla członków PTTK: ok. 1119 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 225 zł (bilety normalne), 200 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Słubice

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

12 października

ROGOWSKIE ARBORETUM W JESIENNEJ ODSŁONIE
(ZAPISY OD 1 LIPCA)

Rogów,
Brzeziny, Lipce
Reymontowskie

Rogów – arboretum i alpinarium prezentujące okazy drzew i krzewów z różnych stron świata, tym razem w jesiennej odsłonie, gdy w pejzażu arboretum królują płonące czerwienią i żółcią przebarwione klony.

Brzeziny – renesansowy kościół Podwyższenia Krzyża Świętego – postąpił tu słynny Andrzej Frycz Modrzewski, modrzewiowy kościółek św. Anny (jedna z nielicznych miejskich drewnianych świątyń w województwie), Muzeum Regionalne w niewielkim pałacyku – jego specjalizacja to... krawiectwo, z którego słynęły Brzeziny na początku XX w.

Lipce Reymontowskie – miejscowość sportretowana w noblowskich „Chłopach” W.S. Reymonta – muzeum poświęcone pisarzowi i jego dziełu, drewniany kościół św. Rocha na miejscowym cmentarzu.

CENA: ok. 109 zł

dla członków PTTK: ok. 104 zł

Karta Łódzianina 10% rabatu

WYJAZD: godz. 8:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 42 zł (bilety normalne), 35 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

12-13
października

GÓRY SOWIE – TAJEMNICZE CHOĆ
BLISKIE
(ZAPISY OD 1 LIPCA)

Nowa Ruda,
Osówka,
Dzierżoniów,
Jedlina Zdrój,
Zamek Grodno

Nowa Ruda – zabytkowa kopalnia węgla kamiennego, pamiątka Zagłębia Wałbrzyskiego, jedna z najciekawiej zakomponowanych w kraju – tu naprawdę wydaje się, że szczyta dopiero co się skończyła!

Podziemne Miasto Osówka – tajemniczy kompleks sztolni z okresu II wojny światowej, cel ich budowy nadal pozostaje zagadką, dziś zabezpieczone i udostępnione turystom stanowią wizytówkę Gór Sowich.

Dzierżoniów – miasto o niemal kompletnie zachowanym systemie murów miejskich, w niektórych miejscach o układzie podwójnego pierścienia, gotyckie i późniejsze obiekty sakralne, XIX-wieczny ratusz z XV-wieczną wieżą (dziś punkt widokowy).

Bielawa – włókiennicze miasto, niejako starsza siostra Łodzi – tak samo znajdziemy tu fabrykanckie wille i obiekty przemysłowe. Dominantą krajobrazu jest jednak jedna z najwyższych wież kościelnych w Polsce – dzwonnica neogotyckiego kościoła p.w. WNMP (dziś wieża jest znakomitym punktem widokowym na miasto i otaczające je góry).

Jedlina Zdrój – jedno z licznych sudeckich uzdrowisk, jak każde zdobne deptakiem i parkiem zdrojowym, ale o jego wyjątkowości świadczy pałac Jedlinka – imponująca rezydencja, hotel i muzeum II wojny światowej w jednym.

Zamek Grodno – położone na samotnym wzniesieniu okazałe ruiny piastowskiego zamku Grodno z legendarnym renesansowym portalem bramy głównej i wiekową lipą sądową na

dziedzińcu. Z wieży zamku roztacza się piękna panorama Jeziora Bystrzyckiego i Gór Sowich.

CENA SZACUNKOWA: ok. 469 zł
dla członków PTTK: ok. 459 zł

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 155 zł (bilety normalne), 135 zł (bilety ulgowe).

Nocleg: okolice Nowej Rudy

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

17-20 października	BIESZCZADZKIE ABC W BARWACH JESIENI (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 73
18-20 października	BRAMA PRZEMYSKA W REZYDENCJONALNEJ ODSŁONIE (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Baranów Sandomierski, Dzików, Przemyśl, Krasieczyn

Dzień I

Baranów Sandomierski – znakomicie zachowany manierystyczny zamek z przełomu XVI i XVII w., dziś muzeum wnętrz.

Tarnobrzeg-Dzików – zamek rodziny Dzikowskich przekształcony w pałac, jeszcze kilka lat temu obiekt niedostępny dla turystów, dziś siedziba Muzeum Historycznego Miasta Tarnobrzega.

Dzień II

Przemyśl – miasto trzech wyznań: katolickiego (katedra p.w. św. Jana Chrzciciela z XV w.), grekokatolickiego (sobór katedralny w dawnym zespole klasztorным oo. Jezuitów), i prawosławnego (m.in. cerkiew p.w. Zaśnięcia Bogarodzicy), Muzeum Narodowe w nowoczesnym budynku o imponującym zbiorze ikon, Wieża Zegarowa z unikalnym Muzeum Dzwonów i Fajek, ruiny zamku z XVII w. otoczone parkiem, wjazd wyciągiem krzesełkowym na widokowe wzniesienie – Kopiec Tatarski górujący nad miastem.

Krasieczyn – renesansowy zamek rodu Krasickich otoczony wspaniałym parkiem krajobrazowym, perła polskiego renesansu – tym razem pełniejsza niż zwykle wersja zwiedzania – ze wstępem na wieżę zegarową, do lochów i ze spacerem po pełnym uroku założeniu parkowym!

Dzień III

Żurawica – jeden z fortów Twierdzy Przemyśl z ekspozycją muzealną, przykład jednej z najpotężniejszych twierdz w Europie na początku XX w.

Zarzecze – klasycystyczno-romantyczny pałac rodu Dzieduszyckich (początek XIX w.), Muzeum Rodu Dzieduszyckich.

Leżajsk – barokowy zespół klasztorный Bernardynów z kościołem wyposażonym w jedne z najwspanialszych organów w Polsce (instrument z XVII w.), cmentarz żydowski z jednymi ze starszych w kraju macew, oraz ohelem cadyka Elimelecha – jedno z najważniejszych miejsc ruchu chasydzkiego na świecie.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 779 zł**
dla członków PTTK: **ok. 764 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 175 zł (bilety normalne), 135 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Przemyśl

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

19 października

**PODZIEMNE GÓRY, CZYLI KOPALNIA SREBRA
I ZALANA SZTOLNIA
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

**Tarnowskie
Góry**

Sztolnia Czarnego Pstrąga – najdłuższa w Polsce zalana wodą podziemna trasa turystyczna oraz **zabytkowa Kopalnia Srebra** (m.in. ze skansenem maszyn parowych).

Ponadto odwiedzimy: centrum miasta z XVIII-wiecznym kościołem ewangelickim Zbawiciela i kościołem farnym pw. Św. Piotra i Pawła (jego najstarsze elementy pochodzą z XVI w.), rynek z monumentalnym neorenesansowym ratuszem z końca XIX w. oraz zabytkową zabudowę (m.in. XVI-wieczna renesansowa kamienica – przed wiekami gościli tu cesarzowa austriacka Eleonora Gonzaga i królowie polscy – Jan III Sobieski, August II Mocny i August III).

CENA SZACUNKOWA: **ok. 134 zł**
dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 125 zł (bilety normalne), 105 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

**25 października
(piątek)**

**SIEDLCE – W POSZUKIWANIU UKRYTYCH DZIEŁ
SZTUKI
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

Siedlce

Ratusz zwany „Jackiem” z połowy XVIII w. – dziś siedziba muzeum regionalnego o blisko 100-letniej historii.

Klasykistyczny **zespół pałacowo-parkowy magnackiego rodu Ogińskich** (obecnie siedziba rektoratu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego) – otoczenie rezydencji stanowi park Aleksandria pamiętający jeszcze czasy władania Siedlcami przez ród Czartoryskich (choć kilkakrotnie przekomponowany).

Muzeum Diecezjalne z jedynym w Polsce obrazem El Greca „Ekstaza św. Franciszka”, eksponowanym w otoczeniu innych dzieł malarstwa i rzeźby sakralnej z regionu Mazowsza i Podlasia Południowego. W jego pobliżu neogotycka monumentalna katedra p.w. NMP.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 134 zł**
dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 45 zł (bilety normalne), 35 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

Pierwszy dzień naszej wycieczki z uwagi na szabat poświęcimy na wizyty w muzeach. Odwiedzimy Oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, który od lat opiekuje się **Synagogą Starą** i prezentuje tam najcenniejsze zbiory judaików z całej kolekcji, dotrzemy do **Muzeum Żydowskiego Galicja**, mieszczącego się podobnie jak poprzednie na terenie dzielnicy Kazimierz – tym razem jednak w murach dawnej fabryki mebli. Będąc w Krakowie nie możemy zapomnieć o rozstawionej przez kinematografię amerykańską postaci **Oskara Schindlera** – **zwiedzimy muzeum w jego dawnej fabryce**, poświęcone latom okupacji hitlerowskiej w Krakowie oraz działaniom na rzecz ratowania ofiar Obozu w Płaszowie jakiego O. Schindler prowadził. Nietypowym elementem tego muzealnego szlaku będzie **słynna „Apteka pod Orłem”** – dziś obiekt muzealny prezentujący nie tylko wystrój apteki sprzed blisko wieku, ale i niezwykłą historię tej placówki niosącej pomoc więźniom krakowskiego getta.

Kolejnego dnia będziemy mogli w pełni już zakosztować walorów kultury żydowskiej i najcenniejszych zabytków jakie po dziś zdoła Kraków – odwiedzimy najstarszą działającą krakowską synagogę (**Remu**) oraz przylegający do niej wiekowy **cmentarz** pełen zabytkowych macew. Dla pełnego obrazu zajrzymy także do drugiej z dostępnych synagog (**Tempel**) – wzniesioną przez Żydów z nurtu postępowego. Odbędziemy także spacer ulicami dawnego Kazimierza docierając na jego rynek, do ratusza, nie pominiemy także obiektów kultury polskiej zlokalizowanych na jego terenie lub w bezpośrednim sąsiedztwie takich jak majestatyczna **gotycka świątynia p.w. św. Katarzyny**, czy jeden z „Polskich Panteonów” jakim jest **zespół klasztorny „Na Skalce”**.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 469 zł**
dla członków PTTK: **ok. 459 zł**

WYJAZD: godz. **7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 110 zł (bilety normalne), 90 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Kraków

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

9-11 listopada	ZDROJE, ROPA I ZAMIESZAŃCY CZYLI TRZY DNI NA POGÓRZACH I NIE TYLKO (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Wycieczka dla aktywnych – szczegóły na str. 74
11 listopada (poniedziałek)	POZNAŃ WART POZNANIA ZE ŚWIĘTEM ULICY ŚWIĘTY MARCIN (ZAPISY OD 1 LIPCA)	Poznań, obchody święta ulicy Święty Marcin

Ostrów Tumski – miejsce o niezwyklej atmosferze duchowego serca miasta: tu znajduje się pierwsza na polskich ziemiach katedra, w podziemiach której kryją się krypty grobowe pierwszych władców Polski, w otoczeniu także pałac arcybiskupi, gotycki **kościół pomocniczy p.w. NMP** w miejscu przedchrześcijańskiego palladium i wiele innych obiektów sakralnych i towarzyszących.

Stary Rynek z renesansowym **ratuszem** oraz **barokowa Fara** – część monumentalnego założenia klasztorowego, które rozrosło się na zapleczu renesansowego poznańskiego rynku.

Rogalowe Muzeum Poznania – historia i tradycja miasta na wesoło z możliwością wykonania własnych wypieków – pełnych słodkiego białego maku tradycyjnych rogali.

Udział w słynnych **imieninach Ulicy Święty Marcin** – korowód ze świętym Marcinem w stroju rzymskiego legionisty, który w otoczeniu szczudlarzy, muzyków, machin i platform przemierza ulicę swego imienia (kiermasze i festyny, występy teatralne i muzyczne).

CENA SZACUNKOWA: **ok. 157 zł**
dla członków PTTK: **ok. 152 zł**

WYJAZD: **godz. 7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 48 zł (bilety normalne), 42 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

15 listopada
(piątek)

DO KŁODAWSKIEJ KOPALNI
(ZAPISY OD 1 LIPCA)

Kłodawa,
Kłóbka

Kłóbka – Kujawsko-Dobrzyński Park Etnograficzny – niewielki, ale wyjątkowo urokliwy skansen, jego atutem jest wyjątkowo umiejętne wykorzystanie zieleni i założeń wodnych w krajobrazie.

Kłodawa – jedyna czynna kopalnia soli kamiennej w Polsce – podziemna trasa turystyczna (ponad dwie godziny spędzone w kopalnianych chodnikach).

CENA SZACUNKOWA: **ok. 134 zł**
dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: **godz. 8:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 105 zł (bilety normalne), 85 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

16 listopada

ŚWIĘTOKRZYSKI PARK NARODOWY
DLA NOWICJUSZY I KONESERÓW
(ZAPISY OD 1 LIPCA)

Wycieczka dla
aktywnych –
szczegóły na str. 75

23 listopada

TURYSTYCZNE NOWOŚCI ZIEMI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ
(ZAPISY OD 1 LIPCA)

Nowa Słupia, Św.
Katarzyna,
Ciekoty

Nowa Słupia – otwarte po długotrwałej modernizacji Muzeum Starożytnego Hutnictwa związane z prastarymi dymarkami – opowieść o początkach wytopu żelaza przedstawiona w supernowoczesny sposób.

Park Legend Świętokrzyskich (Nowa Słupia) – opowieści o czarownicach i ich sabatach, niezwykłych źródłach czy założeniu benedyktyńskiego klasztoru na szczycie Świętego Krzyża to bogactwo Ziemi Świętokrzyskiej, które stało się kołem zamachowym maszyny promocji turystycznej regionu – jak można zrobić to naprawdę ciekawie i z rozmachem każdy może przekonać się w funkcjonującym od jesieni 2023 roku obiekcie przycupniętym tuż obok słynnej prastarej rzeźby Pielgrzymy Emeryka.

Święta Katarzyna – niezwykła prywatna galeria minerałów z prezentacją obróbki krzemienia pasiastego i szansą zakupu pamiątek i biżuterii z tej niezwykłej skały, skamieniałości i... meteorytów, kapliczka z aktem wandalizmu młodego Stefka Żeromskiego, kolebka świętokrzyskiej turystyki – klasztor ss. Bernardynek.

Ciekoty – nowo otwarty ośrodek dokumentujący dzieje Stefana Żeromskiego, muzeum i dom kultury za razem. Poza nowoczesnym „szklanym domem” ekspozycja w zabytkowym dworku, w którym wychował się pisarz, wszystko otoczone pięknym parkiem;

CENA SZACUNKOWA: ok. 134 zł
dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 85 zł (bilety normalne), 65 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

30 listopada

**CZĘSTOCHOWA NIE TYLKO KLASYCZNIE
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

Częstochowa

Zespół klasztorny oo. Paulinów na Jasnej Górze z kompleksem muzeów i obiektów sakralnych (m.in. Kaplica Cudownego Obrazu Matki Bożej, Bazylika Jasnogórska, Sala Rycerska, Skarbiec, Muzeum Jubileuszu 600-lecia Jasnej Góry, Bastion św. Rocha, dla chętnych zwieńczeniem wizyty będzie wspinaczka na jedną z najwyższych wież kościelnych w kraju, która od setek lat góruje nad założeniem klasztornym.

Muzeum Górnictwa Rud Żelaza – podziemne korytarze wydrążone pomiędzy Pawilonami Wystawienniczymi Muzeum Częstochowskiego w Parku im. ks. Stanisława Staszica (czyli tuż pod stokami Jasnej Góry). W całości stanowi model najbardziej charakterystycznych dla kopalnictwa rud żelaza wyrobisk podziemnych w skali naturalnej.

Ratusz Miejski – dziś siedziba Muzeum Częstochowskiego prezentującego m.in. ekspozycję związaną z dziejami miasta, ale także ciekawą kolekcję sztuki XIX i XX w.,

Aleja NMP – spacer słynną częstochowską „via sacra”, przy której znajdują się najważniejsze obiekty reprezentacyjne Częstochowy.

CENA SZACUNKOWA: ok. 134 zł
dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: godz. 7:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 45 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

7 grudnia

**WARSZAWA ROZŚWIETLONA ŚWIĄTECZNYMI
ILUMINACJAMI
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

**Warszawa
w świątecznej
odświeżeniu**

Zamek Królewski – tym razem nie tylko wnętrza reprezentacyjne, ale także Galeria Lanckorońskich z imponującą kolekcją obrazów, Arkady Kubickiego i inne zakamarki zazwyczaj pomijane przez wycieczki.

Spacer ulicami Starego Miasta w blasku przedświątecznych iluminacji – rejon ul. Nowy Świat i Krakowskiego Przedmieścia z kompleksem budynków reprezentacyjnych, obiektów sakralnych i rezydencjonalnych skąpanych w blasku świątecznych iluminacji; wizyta na pachnącym goździkami i cynamonem **warszawskim jarmarku bożonarodzeniowym**.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 134 zł**

dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: **godz. 9:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – 90 zł (bilety normalne), 75 zł (bilety ulgowe).

PÓŹNIEJSZY NIŻ ZWYKLE WYJAZD, MOŻLIWY NIECO PÓŹNIEJSZY POWRÓT!

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

7-8 grudnia

**GDAŃSK W ŚWIĄTECZNEJ ODSŁONIE
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

**Gdańsk, Oliwa,
udział
w Jarmarku
Świątecznym**

Gdańsk – największy gotycki kościół ceglany Europy – **bazylika Mariacka** z XV w. ze wspaniałą panoramą miasta z tarasu widokowego na wieży, **zabudowa Starego Miasta** z Dworem Artusa, fontanną Neptuna i kamienicami Długiego Targu, **Wyspa Ołowianka** z jedyną w Polsce Bursztynową Promenadą Gwiazd oraz dawne zabytkowe spichrze – dziś główna siedziba **Narodowego Muzeum Morskiego** – najważniejszego muzeum o tej tematyce w kraju, zazwyczaj brak na nie czasu w klasycznych programach wycieczek, **Żuraw** – od wieków symbol Gdańska, Muzeum Narodowe – **Oddział Sztuki Dawnej**, którego główny gmach mieści się w późnogotyckim klasztorze franciszkańskim.

Gdańsk – Oliwa – wizyta w założeniu klasztorным oo. Cystersów – jednym ze starszych w kraju, słynącym z wysokiej klasy organów (w miarę możliwości udział w krótkim pokazie możliwości instrumentu).

Jarmark Bożonarodzeniowy w Gdańsku – zorganizowany w rejonie Targu Węglowego w 2023 r. zajął II miejsce w konkursie Best Christmas Markets organizowanym przez portal Europe's Best Destinations. Głosowało na niego prawie 48 tys. internautów.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 469 zł**

dla członków PTTK: **ok. 459 zł**

WYJAZD: **godz. 7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 55 zł (bilety normalne), 45 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** Gdańsk

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

14 grudnia**WROCŁAW Z BOŻONARODZENIOWYM
JARMARKIEM
(ZAPISY OD 1 LIPCA)****Świąteczny
Wrocław**

Stare Miasto z gotycką zabudową i słynnym ratuszem, **Pałac Królewski** – obecnie Muzeum Historyczne: zwiedzanie komnat królów pruskich, wystawy 1000 lat Wrocławia i wystawy sztuki Wrocławia 1850-1945.

Centrum Historii Zajezdnia – niedawno otwarte muzeum przedstawiające historię Wrocławia i Wrocławian po II wojnie światowej – przechodzimy od okresu międzywojennego we Lwowie, przez kolejne dekady, aż do okresu nam współczesnego – nowoczesna ekspozycja o całkiem nieodległych czasach, w których tak wiele zadziało się w grodzie nad Odrą.

Muzeum Pana Tadeusza – najnowsza i najnowocześniejsza część Ossolineum, prezentująca zbiory Zakładu na bogatym tle historycznym i literackim. Funkcjonuje w jednej z piękniejszych kamienic Wrocławia – Pod Żłotym Słońcem. W 2019 roku Muzeum Pana Tadeusza otrzymało wyróżnienie jury Europejskiej Nagrody Muzealnej Roku (EMYA). Udział w skrzącym się feerii barw **bożonarodzeniowym jarmarku** na Rynku.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 157 zł**
dla członków PTTK: **ok. 152 zł**

WYJAZD: **godz. 7:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 60 zł (bilety normalne), 45 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

14 grudnia**PUSZCZA BOLIMOWSKA Z GORĄCĄ
NIESPODZIANKĄ NA ZAKOŃCZENIE SEZONU
(ZAPISY OD 1 LIPCA)****Wycieczka dla
aktywnych –
szczegóły na str. 76**

WYCIECZKI DLA AKTYWNYCH

Serdecznie zapraszamy do dołączenia do coraz liczniejszej grupy turystów korzystającej z oferty wyjazdów o wspólnym mianowniku „dla aktywnych”. To wypadu do najatrakcyjniejszych przyrodniczo rejonów Polski, nie stronimy też od górskich szlaków krajów ościennych. Pozwalają one na obcowanie z naturą w najbardziej bezpośredniej formie – wędrówki pieszej, kajakowej, a okazjonalnie nawet rowerowej czy drezynowej! Znacznie zmniejszona została liczba zwiedzanych obiektów zabytkowych, co pozwala na wygospodarowanie maksymalnej ilości czasu na aktywne poznawanie klejnotów przyrody.

Ogólne założenie opisanych niżej w szerszej formule wyjazdów zakłada większą aktywność fizyczną uczestników niż na klasycznej wycieczce autokarowej, nastawionej tylko na poznawanie obiektów zlokalizowanych w miastach i miejscowościach. Aby przybliżyć charakter wyjazdu, każdy z dni opisany został dodatkowo liczbą planowanych do aktywnego przebycia kilometrów, stopniem trudności trasy, czasem niezbędnym do jej pokonania (bez wliczenia przystanków na zwiedzanie) oraz w przypadku wycieczek górskich przewyższeniem, czyli łączną ilością metrów podejścia na danej trasie. Przy wycieczkach górskich podano także liczbę punktów Górskiej Odznaki Turystycznej - informacja przydatna dla zbierających punkty do tej odznaki, ale także świadcząca o stopniu trudności trasy (1 pkt

GOT= 1 km marszu lub 100 m przewyższenia podejścia – punkty te sumują się, za zejście nie przyznaje się dodatkowych punktów).

Na wycieczkach z serii „Dla aktywnych” nie zmieniamy standardów noclegowych – nadal są to pokoje 2-3 osobowe, łóżka wyposażone są w pościel, na strudzonych drogą czekać będzie pyszne śniadanie i ciepła obiadokolacja. Podczas pieszych i kajakowych wędrówek nosić będziemy jedynie małe plecaki z prowiantem i wszystkim, co konieczne na kilkugodzinnej wędrówce, główny bagaż bezpiecznie będzie zdeponowany w miejscu noclegu lub w autobusie. Oczywiście wydaje się uwaga, iż na tego typu wyjazdach obowiązuje odpowiedni strój, a przede wszystkim obuwie zdolne nosić nas przez kilka godzin każdego dnia. **Nieodzwonne jest także zabranie odzieży przeciwdeszczowej, nakrycia głowy chroniącego przed słońcem bądź zimnem, kurtki przeciwdeszczowej i dodatkowego ciepłego okrycia. Znakomicie spisują się niewielkie termosy przydatne nawet na letnich wypadach w góry, nie można zapomnieć także o przekąskach na czas wędrówki, a na wszelki wypadek także latarce.**

Dla Państwa bezpieczeństwa, opiekę nad grupą podczas wyjazdów górskich będą sprawować przewodnicy beskidzcy ze Studenckiego Koła Przewodników Beskidzkich w Łodzi.

20 stycznia

**ZACHODNIE RUBIEŻE GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH
Z LATARKĄ W PLECAKU**

Na otwarcie sezonu – wędrówka mało znanymi pasmami flankującymi Góry Świętokrzyskie od zachodu. Bliskość Łodzi sprawia, że nawet krótkie, styczniowe dni nie stanowią przeszkody w zasmakowaniu górskiej wędrówki, której zwieńczeniem będzie zejście urokliwym wąwozem wprost do Oblęgorka, powszechnie kojarzonego z postacią Henryka Sienkiewicza (UWAGA – GÓRSKA PRZYGODA – na ten krótki odcinek zabieramy latarki!!!).

Józwików – Dobreszowska Góra (365 m n.p.m.) – najwyższy szczyt Pasma Dobreszowskiego, miejsce kojarzone podobnie jak Łysiec z kultami pogańskimi i pradawnym osadnictwem – **Kuźniaki** – kultowe miejsce początku/końca Głównego Szlaku Świętokrzyskiego, tu także zabytkowy piec hutniczy – **rezerwat Perzowa Góra** – śródleśna kaplica św. Rozalii – **Siniewska Góra (449 m n.p.m.)** – Barania **(427 m n.p.m.)** – **rezerwat Barania Góra** z charakterystycznym wąwozem, który pokonamy w blasku latarek (każdy zaopatruje się w nie we własnym zakresie) – **Oblęgorek** (bez wstępu do muzeum).

UWAGA!!! Stan pokrywy śnieżnej może mieć decydujący wpływ na możliwość pokonania całej trasy pieszej.

Czas wędrówki ok. 6 godzin (+ zwiedzanie obiektów), dystans ok. 20,5 km, różnica wzniesień ok. 540 m, 24 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), bez większych stromizn i dłuższych podejść, trasa atrakcyjna krajoznawczo i widokowo, bardzo atrakcyjna przyrodniczo i historycznie. Wędrówka na znacznym fragmencie szlakami Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego.

CENA: 134 zł

dla członków PTTK: **129 zł**

WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Nie przewiduje się dodatkowych opłat za wstępy.

10-11 lutego

**DOLINKI PODKRAKOWSKIE – SKALNY RAJ NIE TYLKO
DLA WSPINACZY**

Znakomite uzupełnienie dla tych, którzy odwiedzili już Ojcowski Park Narodowy, świetny początek dla odwiedzających Jurę Krakowsko-Częstochowską po raz pierwszy. Wędrówka płataniną dolinek wypreparowanych w utworach wapiennych przez potoki spływające na północ od Krakowa – czekają tu na nas ostańce skalne, jaskinie, niezwykle krajobrazy i dużo więcej przestrzeni na szlakach niż w bijącym rekordy popularności pobliskim parku narodowym.

Dzień I

Jerzmanowice – Skałka (zw. Grodziskiem – 513 m n.p.m.) – najwyższy punkt Jury Krakowsko-Częstochowskiej – **Dolina Będkowska** – jedna z większych Dolinek Podkrakowskich, malowniczy wąwóz utworzony wśród wapiennych ostańców (m.in. Iglica, Dupa Słonia, Piekielna Brama, Sokolica) przez wody rzeki Będkówki – **Będkowice – Dolina Kobylańska** – znacznie mniejsza niż poprzednia, ale równie atrakcyjna krajobrazowo i przyrodniczo (to tu znajduje się słynna Brama Kobylańska) – **Karniowice**.

Czas trwania wędrówki ok. 4,30 godziny, dystans ok. 12,5 km, charakterystyka trasy – bez większych długich stromizn, trasa o wybitnych walorach historycznych i przyrodniczych i znacznych walorach widokowych, fragmenty skalne mogą być śliskie. Trasa w całości na terenie P.K. Dolinki Podkrakowskie.

Dzień II

Biały Kościół – Dolina Kluczywody – Źródło Kluczywody – Wierzchowie – Jaskinia Wierzchowska Górna – najdłuższa na całej Jurze trasa turystyczna, jako jedyna dostępna także zimą – rez. Wąwóz Bolechowicki – **Dolina Bolechowicka** – jedna z najkrótszych dolinek podkrakowskich, na tyle jednak cenna, że w całości uznana za rezerwat przyrody.

Czas trwania wędrówki ok. 4 godzin, dystans ok. 10 km, trasa częściowo utwardzoną drogą, wystąpią także fragmenty terenowe (mogą być błotniste i śliskie po opadach deszczu), trasa wybitnie atrakcyjna historycznie, widokowo i przyrodniczo, w trakcie także około godzinna wizyta w jaskini – wyposażonej w sztuczne oświetlenie, trasa w całości na terenie P.K. Dolinki Podkrakowskie.

UWAGA! W przypadku dostatecznej ilości czasu dodatkiem będzie wycieczka po Rezerwacie Dolina Szklarki (dodatkowo około 5 km, 1,30 godz.)

CENA: 469 zł
dla członków PTTK: 459 zł

WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 30 zł (bilety normalne), 25 zł (bilety ulgowe). **Nocleg:** okolice Jerzmanowic

24 lutego

**PASMO JELENIOWSKIE – DZIKA ENKLAWA W GÓRACH
ŚWIĘTOKRZYSKICH**

Uznawane za jedno z najdzikszych, drugie co do wysokości po Łysogórach pasmo Gór Świętokrzyskich, pokryte pięknym lasem z dużym udziałem majestatycznych buków przenosi nas swymi krajobrazami do odległych Beskidów. Na trasie najwyższy poza Łysogórami szczyt

tych gór (Szczytniak – 544 m n.p.m.) z najrzadziej odwiedzanym dużym gołoborzem w Górach Świętokrzyskich. Na trasie także dwa leśno-geologiczne rezerваты przyrody, całe pasmo chronione jest jako Jeleniowski Park Krajobrazowy.

Gołoszyce – przez niektórych uznawane za najdalej wysuniętą na wschód miejscowość „prawdziwych” Gór Świętokrzyskich – wędrówka głównym grzbietem Pasma Jeleniewskiego przez **Wesołówkę (469 m n.p.m.)** – **g. Szczytniak (554 m n.p.m.)** – tu największe gołoborze tych gór poza Pasmem Łysogór – **g. Jeleniowska (533 m n.p.m.)** – Paprocice.

UWAGA!!! Stan pokrywy śnieżnej może mieć decydujący wpływ na możliwość pokonania całej trasy pieszej.

Czas trwania wędrówki ok. 5,30 godziny, dystans ok. 17,5 km, różnica wzniesień ok. 500 m. 22 pkt. GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), bez większych stromizn i dłuższych podejść, trasa atrakcyjna krajoznawczo, bardzo atrakcyjna przyrodniczo i historycznie. Wędrówka w całości po obszarze Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego.

CENA: 134 zł
dla członków PTTK: 129 zł
WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Nie przewiduje się dodatkowych opłat za wstępy.

2 marca

WYPRAWA W GÓRY JURY

Zapraszamy na wypad w okolice podczęstochowskiego Olsztyna – tym razem skupimy się na przyrodzie okolic tej znanej z zamku miejscowości. Jej bliskość względem Łodzi pozwala nam nazywać ją Bramą Jury Krakowsko-Częstochowskiej (choć geografowie pewnie mieliby inną koncepcję na ten temat). Jeśli jesteśmy już przy temacie bram, to poszukamy przy okazji tej dedykowanej Mistrzowi Twardowskiemu (znana formacja skalna), zaczerpnijemy ze źródła Zygmunta i Elizy (wspaniałe wywierzysko krasowe), dotrzemy także do rezerwatu chroniącego niezwykle skały nazwane Sokolimi Górami.

Kusięta Nowe – Góry Towarne – dwa wzniesienia słynące z panoram na okolicę i ukrytych w ich wnętrzu jaskiń – **Olsztyn** – ruiny zamku tzw. „Orlego Gniazda” z XIV w. – wędrówka przez rezerwat **Sokole Góry** – wychodnie skalne, m.in. Diabelska Brama i inne – **Pustynia Siedlecka** – 25 ha piasków jak na prawdziwej pustyni (m.in. miejsce rozgrywania maratonów w biegach pustynnych) – mniej znany i jeszcze bardziej pustynny fragment Jury niż zarastająca Pustynia Błędowska.

Czas trwania wędrówki ok. 6 godziny, dystans ok. 18 km, charakterystyka trasy – bez większych długich stromizn, trasa o wybitnych walorach historycznych i przyrodniczych i znacznych walorach widokowych.

CENA: 134 zł
dla członków PTTK: 129 zł
WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 20 zł (bilety normalne), 12 zł (bilety ulgowe).

16-17 marca

**KOSKOWA I LUBOMIR – NAJNIŻSZE Z NAJWYŻSZYCH
W BESKIDZKIEJ KORONIE NA POWITANIE WIOSNY**

Powitanie wiosny w najniższym paśmie Beskidów – Beskidzie Makowskim. Mimo niezbyt okazałych wysokości, może zaskoczyć swą różnorodnością atrakcji zarówno przyrodniczych (rezerваты przyrody, wychodnie skalne, bezkresne lasy), jak i związanych z historią i współczesnością tych ziem (z obserwatorium astronomicznym na szczycie Lubomira na czele). Peryferyjne położenie pasma owocuje szansą na dalekie panoramy Beskidów.

Dzień I

Bieńkówka – **Koskowa Góra (867 m n.p.m.)** – widokowy szczyt z dookólną panoramą, najwyższy w Paśmie Koskowej Góry – **Parszywka (842 m n.p.m.)** – ze względu na widoki wcale nie taka parszywa jakby nazwa sugerowała – **Kotoń (857 m n.p.m.)** – Zawadka.

Czas wędrówki ok. 6 godzin, dystans ok. 17 km, różnica wzniesień ok. 680 m, 18 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), bez większych stromizn, za to z jednym dłuższym podejściem, trasa atrakcyjna krajoznawczo i widokowo, bardzo atrakcyjna przyrodniczo.

Dzień II

Myślenice – Gruszczyń – Chełm (614 m n.p.m.) – góra mająca wszystko: wyciąg narciarki, wieżę widokową, a nawet prywatne obserwatorium astronomiczne – **Działek (600 m n.p.m.)** – rozejście szlaków na głównym grzbiecie pasma – **schronisko PTTK Na Kudłaczach** – jedyne w całym Beskidzie Makowskim – **Łysina (891 m n.p.m.)** – **Lubomir (904 m n.p.m.)** – najwyższy szczyt Beskidu Makowskiego, od czasu Lubomirskich zwieńczony obserwatorium astronomicznym – **Przeł. Jaworzyce (579 m n.p.m.)** – końcowy fragment to wędrówka głównym grzbietem Pasma Lubomira z licznymi polanami widokowymi.

Czas wędrówki ok. 6 godzin, dystans ok. 17,50 km, różnica wzniesień ok. 830 m, 24 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), bez większych stromizn, trasa atrakcyjna krajoznawczo i widokowo, bardzo atrakcyjna przyrodniczo i historycznie.

CENA: 469 zł
dla członków PTTK: 459 zł

WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Nie przewiduje się dodatkowych opłat za wstępy.

Nocleg: Myślenice

6-7 kwietnia

**W KRAINIE ŁOSIA I BEZKRESNYCH ROZLEWISK – PRZEZ
OSTĘPY BIEBRZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO**

Wizyta w Biebrzańskim Parku Narodowym we wczesno-wiosennej odświeżeniu nie może nikogo pozostawić obojętnym – bezkres łąk, terenów bagiennych, otoczonych dziewiczymi lasami i tą niezwykłą meandrującą rzeką porównywaną do południowoamerykańskiej Amazonki. Nasza wyprawa będzie szansą na zapoznanie się z przyrodą tego największego powierzchniowo parku narodowego w kraju.

Dzień I

Dobarz – Barwik wieża widokowa na „Grądziku Występ” – brzegi rzeki Kosódki – uroczysko Kaliszek – Gugny – „Carska Droga” – trasa z kilkoma wieżami widokowymi i pełnym wachlarzem ekosystemów występujących na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego. Legendarny szlak uznawany za jeden z najtrudniejszych orientacyjnie, ale dostarczający wyjątkowych wrażeń estetycznych i obfitujący w naprawdę bliskie spotkania z biebrzańską przyrodą. Zależnie od ilości czasu, uzupełnieniem programu dnia będzie spacer jedną ze ścieżek edukacyjnych na terenie Parku.

Dystans do przejścia – ok. 12 km, charakterystyka trasy – bez większych trudności terenowych, możliwe fragmenty podmokłe, trasa w całości na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego.

SUGERUJEMY ZABRANIE OBUWIA GUMOWEGO, stan hydrologiczny szlaków może mieć decydujący wpływ na możliwość ich przebycia.

Dzień II

Goniądz – Wólka Piaseczna – wędrówka granicą parku narodowego – **Kolonia Budne** – niewielka osada na granicy strefy pól i podmokłych biebrzańskich łąk – **ścieżka dydaktyczna Kładka** obfitująca w wieże widokowe, częściowo poprowadzana drewnianymi podestami – **Kanał Rudzki** – przejazd bussem do Osowca – **Osowiec** – zwiedzanie Muzeum Biebrzańskiego Parku Narodowego.

Dystans do przejścia – ok. 12 km, charakterystyka trasy – bez większych trudności terenowych, możliwe fragmenty podmokłe, trasa w całości na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego lub na jego pograniczu. **SUGERUJEMY ZABRANIE OBUWIA GUMOWEGO, stan hydrologiczny szlaków może mieć decydujący wpływ na możliwość ich przebycia.**

CENA: 469 zł
dla członków PTTK: 459 zł
WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy do zwiedzanych obiektów – około 50 zł (bilety normalne), około 40 zł (bilety ulgowe). Nocleg: okolice Knyszyna

19-21 kwietnia

PEŁEN TAJEMNIC WOREK RACZAŃSKI – KOLEBKA BESKIDNIKÓW I GÓRSKICH WŁÓCZĘGÓW

Wiosenny wypad do często pomijanego regionu Beskidu Żywieckiego – tzw. Worka Raczańskiego, tworzącego charakterystyczny występ w linii granicy polsko-słowackiej. Jeśli dodać do tego obfitujące w panoramy szczyty powyżej 1200 m n.p.m., bogatą sieć schronisk górskich, oraz czekające na odkrycie tajemnice zbójckiego procederu tak chętnie tu uprawianego, wydaje się, że trudno o lepiej spędzony czas.

Dzień I

Złatna – miejscowość słynąca ze zbójckich tradycji i wciąż żywego góralskiego folkloru – **bacówka PTTK pod Krawcowym Wierchem** – samotne schronisko przycupnięte przy polsko-słowackiej granicy – **Glinka (929 m n.p.m.) – Kubiesówka (868 m n.p.m.)** – wędrówka długim grzbietem opadającym z grzbietu granicznego – **Glinka – Sobłówka** – dwie niewielkie beskidzkie osady rozdzielone malowniczym grzbietem.

Czas wędrówki ok. 5 godzin, dystans ok. 15 km, różnica wzniesień ok. 630 m, 23 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), miejscami stromo, trasa o wybitnych walorach widokowych i przyrodniczych, całości na terenie Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

Dzień II

Rycerka Górna Kolonia – Bendoszka Wlk. (1144 m n.p.m.) – wędrówka długim bocznym grzbietem w głąb legendarnego „Worka Raczańskiego” – **Schronisko PTTK na Przegibku** – nie tylko pierwsze, ale i najstarsze na naszej trasie – **Jaworzyna (1173 m n.p.m.)** – **Hala Śrubita** – jeden z wielu punktów widokowych powstałych dzięki gospodarce pasterskiej na tych terenach – **Wielka Racza (1236 m n.p.m.)** – wieża widokowa wieńcząca najwyższy szczyt całego masywu – **schronisko PTTK Wlk. Racza** – kameralny obiekt ukryty „na dnie raczańskiego worka” – **Rycerka Górna Kolonia**.

Czas wędrówki ok. 7 godzin, dystans ok. 21 km, różnica wzniesień ok. 1060 m, 30 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), miejscami stromo, trasa o wybitnych walorach widokowych i przyrodniczych, w całości na terenie Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

Dzień III

Soblówka – bacówka PTTK na Rycerzowej – kolejne ze schronisk na naszej trasie, tym razem najmniejsze w okolicy – **Wielka Rycerzowa (1226 m n.p.m.)** – tu okazałe panoramy z polany podszczytowej – **Wiertalówka (1071 m n.p.m.)** – początek zejścia w doliny jednym z najokazalszych bocznych grzbietów, odchodzących od granicy państwowej – **Przeł. Kotarz (975 m n.p.m.)** – **Muńcół (1165 m n.p.m.)** – dominanta w krajobrazie regionu – samotnie piętrzący się szczyt ponad głęboko wciętymi dolinami – **Ujsoty** – rozległa wieś strzegąca skarbnicy folkloru góralskiego.

Czas wędrówki ok. 6 godzin, dystans ok. 16 km, różnica wzniesień ok. 890 m, 23 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), miejscami stromo, trasa o wybitnych walorach widokowych i przyrodniczych, w całości na terenie Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

CENA: 779 zł

dla członków PTTK: **764 zł**

WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Nie przewiduje się dodatkowych opłat za wstępy.

Nocleg: okolice Rajczy

10-12 maja

GÓRY IZERSKIE PO OBU STRONACH GRANICY

Wycieczka prezentująca wszystkie „punkty obowiązkowe” jednego ze słabiej znanych pasm górskich Sudetów, co istotne – także te leżące po czeskiej stronie granicy. Różnorodność atrakcji mogłaby wprowadzić w kompleksy nie jedno z częściej odwiedzanych pasm – nie zabraknie punktów widokowych i skalnych ambon, przejazdu malowniczą trasą kolejową i zatopionego wśród gór maryjnego sanktuarium. Okrasą będą liczne schroniska i wieże widokowe, oraz szansa wędrówki Doliną Izery porównywaną przez przyrodników z Islandią czy daleką Laponią!

Dzień I

Jizerka – startujemy z jednej ze stolic czeskich Gór Izerskich, większość dnia spędzamy jednak w Polsce – **Karlovy Most** – graniczny most na rzece Izerze w najdłuższej części jej doliny – **Schronisko Orle** – pozostałość po dawnej osadzie, dziś kultowe miejsce dla izerskich wędrowców – wędrowka **Doliną Izery** – to nie tylko świątynia przyrody związanej z torfowiskami, ale i szansa poznania modelu układu słonecznego rozlokowanego wzdłuż trasy – **Chata Górzystów** – kolejne z niezwykłych schronisk w tych górach – **Polana Izerska (965 m n.p.m.)** – jedyne większe wzniesienie na naszej trasie, miejsce po osadzie ze słynną gospodą czekającą tu na świeradowskich kuracjuszy – **Świeradów Zdrój** – jedno z piękniejszych sudeckich uzdrowisk, słynne z najdłuższej w tych górach hali spacerowej. Tu też startuje Główny Szlak Sudecki.

Czas wędrówki ok. 4,30 godzin, dystans ok. 15,5 km, różnica wzniesień ok. 300 m, 18 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), miejscami stromo, trasa o wybitnych walorach historycznych i przyrodniczych i znacznych walorach widokowych, w znacznej mierze przebiega doliną rzeki Izery po obu stronach granicy państwowej.

Dzień II

Przejazd słynną koleją Izerską ze Szklarskiej Poręby do Desnej – niezwykle widokowa trasa z licznymi tunelami i wiaduktami, na trasie stacja na Polanie Jakuszyckiej – najwyżej położona stacja kolejowa w kraju – przejazd bussem nad **górski zbiornik zaporowy Sous** – **Marianskohorske Boudy (848 m n.p.m.)** – **Jizera (1122 m n.p.m.)** – jeden z wyższych szczytów tych gór, na szczycie ciekawe formacje skalne – **Frýdlantské cimbuří (904 m n.p.m.)** – kolejne wychodnie skalne z punktem widokowym na szczycie – **Vyhlička Hajni Kostel (694 m n.p.m.)** – kontynuacja wędrówki szlakiem skał i punktów widokowych – **Hejnice** – jedno z najważniejszych sanktuariów maryjnych północnych Czech, niewielka miejscowość wśród gór skrywa niezwykle zabytek architektury barokowej.

Czas wędrówki ok. 6,30 godzin, dystans ok. 21 km, różnica wzniesień ok. 650 m, 27 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), w kilku miejscach skalne wychodnie stanowiące punkty widokowe, miejscami stromo. Trasa o wybitnych walorach przyrodniczych i znacznych walorach widokowych, trasa w całości w czeskiej części Gór Izerskich.

Dzień III

Świeradów Zdrój – wyjście z uzdrowiska ścieżkami spacerowymi przeznaczonymi dla kuracjuszy – **Stóg Izerski (1108 m n.p.m.)** – szczyt górujący nad Świeradowem, słynny ośrodek narciarstwa, latem turystów przyciąga tu schronisko PTTK – **Smrk (1124 m n.p.m.)** – najwyższy czeski szczyt Gór Izerskich, na jego szczycie wieża widokowa – **Czerniawska Kopa (768 m n.p.m.)** – wzniesienie nad uzdrowiskiem Czerniawa, także okraszone wieżą widokową – **Czerniawa Zdrój** – jedno z mniejszych sudeckich uzdrowisk.

Czas wędrówki ok. 4,15 godzin, dystans ok. 13 km, różnica wzniesień ok. 630 m, 21 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), miejscami stromo. Trasa o wybitnych przyrodniczych i znacznych walorach widokowych.

CENA: 829 zł
dla członków PTTK: 814 zł

WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy – około 45 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

Nocleg: okolice Świeradowa Zdroju

24-26 maja

UMAJONE KASZUBY W TRZECH SMAKACH

Kilka lat wcześniej zapraszaliśmy w umajone Pieniny – dziś proponujemy porównywalną różnorodność doznań turystycznych na drugim końcu Polski. Kaszuby w całej ich rozciągłości (tak, tak – Półwysep Helski to też Kaszuby!) poznamy z perspektywy pieszego wędrowca, zdobywając najwyższy szczyt Kaszub i podziwiając ich panoramę „z lotu ptaka”. Przemierzając kilometry jednej z najatrakcyjniejszych ścieżek rowerowych w kraju dotrzemy aż do Helu, a podsumowaniem całej wyprawy będzie spływ Królową Kaszubskich Rzek.

Dzień I

Ręboszewo – wędrowka brzegami malowniczego **Jeziora Brodno** – **Brodnica Dolna** – punkt widokowy **Jastrzębia Góra** z tzw. Królewskim Kamieniem – **Ostrzyce** – miejscowość letniskowa między dwoma jeziorami, w dolinie rzeki Raduni – stąd zaczniemy kajakową część wycieczki w kolejnym dniu – **Kolano** – **Wieżyca (329 m n.p.m.)** – najwyższe wzniesienie Kaszub, szczyt zwieńczony wieżą widokową – **parking u podnóża Wieżycy**.

Czas trwania wędrowki pieszej ok. 5 godzin, dystans ok. 15,2 km, podłoże w przeważającej części gruntowe (może być błotniście po opadach deszcz), trasa atrakcyjna widokowo, przyrodniczo i historycznie, zaskakująco pofałdowana (oferuje niemal 450 m różnicy wzniesień). Trasa w znacznej części na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego.

Dzień II

Całodniowa wycieczka na Półwysep Helski, który poznamy z perspektywy siodełka rowerowego i pieszej wędrowki plażą między Helem a Juratą. **Przejazd ścieżką rowerową na trasie Władysławowo – Jastarnia – Jurata – Hel** – dystans około 35 km, czas (bez zwiedzania obiektów na trasie) około 3 godzin, cała trasa wiedzie wydzieloną ścieżką rowerową, szlak obfitujący w widokowe miejsca na Zatokę Gdańską i otwarte morze. **Zwieńczeniem dnia będzie spacer po Helu i piesza wędrowka nadbałtycką plażą** m.in. z wizytą w latarni morskiej w Helu, oraz z szansą poznania obiektów ukrytych między Helem a Juratą (*dystans pieszy około 10 km, piaszczyste podłoże może wpływać na trudność wędrowki*).

Dzień III

Spływ kajakowy górnym biegiem rzeki Raduni – kwintesencja Kaszub z perspektywy kajaka: **Ostrzyce** – niewielkie i malownicze **Jezioro Trzebno** – pobłakamy się wśród podmokłych łąk na pograniczu **Kaszubskiego Parku Krajobrazowego Goręczno** – ostatni fragment trasy to zamykający się stopniowo nad nami wąwóz ograniczający dalsze widoki oraz charakterystyczne dla Królowej Kaszubskich Rzek meandry – **Kiełpino** – gościnna przystań na końcu spływu.

Czas trwania spływu – około 4,30 godziny, dystans 13,5 km, trasa bez dodatkowych utrudnień i niebezpiecznych fragmentów nurtu, wiedzie górnym biegiem rzeki Raduni, kajaki 2 os, grupie towarzyszy fachowy instruktor.

CENA: 779 zł
dla członków PTTK: 764 zł

WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy, spływ i wynajęcie rowerów – około 135 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe). **Nocleg:** okolice Kościerzyny

8 czerwca

**ZAŁĘCZAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY ZE SPŁYWEM
KAJAKOWYM ŁUKIEM WARTY**

Geograficznie ten jeden z najstarszych parków krajobrazowych w Polsce to też początek obleganej przez turystów Jury, niesłusznie zwanej tylko Krakowsko-Częstochowską. Choć trzeba pamiętać o zachowaniu odpowiedniej skali, ale i na trasie naszej wędrówki nie zabraknie wapiennych skał, terenów obfitujących w jaskinie, a zwieńczeniem wędrówki będzie spływ najokazalszym fragmentem biegu naszej trzeciej co do długości rzeki w kraju, która śmiałym łukiem w tym miejscu przebija się przez skały Jury Wieluńskiej.

Draby Drugie – Góra Buki – zwieńczona wychodniami skalnymi stanowi dogodny punkt widokowy – **Góra Krzemionki – Rezerwat Węże na Górze Zelce** – wizytówka tych terenów – pocięta siecią jaskiń i zdobna licznymi skałami stanowi też dogodny punkt widokowy – **Góra Wapiennik** – wraz z sąsiednią Górą Św. Genowefy zwana Bramą Przełomu Działoszyńskiego – **Stara Wieś** – dalsza wędrówka kajakiem przez przełomowy odcinek Warty (Wielki Łuk Warty) do Przywozu.

Czas trwania wędrówki pieszej ok. 4 godziny, dystans ok. 13 km, charakterystyka trasy – bez większych długich stromizn, miejscami podłoże skaliste – po opadach może być śliskie. Czas trwania spływu kajakowego – ok. 3 godzin, dystans ok. 13 km, trasa bez dodatkowych trudności i niebezpiecznych fragmentów nurtu, kajaki 2 os.), trasa piesza i kajakowa o wybitnych walorach przyrodniczych i znacznych walorach widokowych.

CENA: 109 zł
dla członków PTTK: 104 zł
Karta Łódzianina: 10% rabatu
WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy i za spływ kajakowy – około 60 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

15-16 czerwca

**GÓRY WAŁBRZYSKIE I KAMIENNE – NIEZNANI
AMBASADORZY SUDETÓW ŚRODKOWYCH**

Weekendowa wycieczka w dwa tajemnicze pasma Sudetów Środkowych. Nie brak tu zatopionych w leśnej gęstwinie wychodni skalnych czy ruin średniowiecznych warowni, każdego dnia czekać na nas będą wieże widokowe w najpopularniejszych miejscach regionu, zdobędziemy też najwyższe szczyty obu pasm. Punktem wspólnym obu wędrówek będą wizyty w schronisku PTTK Andrzejówka.

Dzień I

Grzmiaça – Gomólnik Mały (809 m n.p.m.) – samotnie stojące wzniesienie, na jego stokach taras widokowy i wychodnie skalne – **Javorový Vrch (722 m n.p.m.)** – początek przygody z grzbietem granicznym w Górach Suchych – **Ruprechtický Špičák (872 m n.p.m.)** – najwyższy szczyt pasma granicznego, jego znakiem rozpoznawczym jest z daleka widoczna

wieża widokowa – **Waligóra (934 m n.p.m.)** – najwyższy szczyt Gór Kamiennych, słynie z karkołomnego zejścia łączącego szczyt ze schroniskiem – **Schronisko PTTK Andrzejówka** – zabytkowe schronisko na urokliwej polanie u stóp Waligóry – **Hala Pod Klinem**.

Czas wędrówki ok. 5,30 godzin, dystans ok. 15 km, różnica wzniesień ok. 890 m, 23 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), miejscami stromo (zwłaszcza na północnych stokach Waligóry). Trasa o znacznych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Dzień II

Trzy Doliny – Borowa (853 m n.p.m.) – najwyższy szczyt Gór Wałbrzyskich, zwieńczony wieżą widokową o futurystycznych kształtach – **Jałowiec (751 m n.p.m.)** – wędrówka długim grzbietem Gór Wałbrzyskich – stromo podcięte ściany gwarantują niezapomniane widoki na leśny bezkres – **Przeł. pod Wawrzyniakiem (568 m n.p.m.)** – **Rogowiec** – ruiny średniowiecznej warowni, jeden z wielu punktów strzegących niegdyś szlaków handlowych, w pobliżu wychodnie skalne – **Schronisko PTTK Andrzejówka** – **Hala Pod Klinem**.

Czas wędrówki ok. 5 godzin, dystans ok. 13,8 km, różnica wzniesień ok. 880 m, 23 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie). Trasa o znacznych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

CENA: 469 zł

dla członków PTTK: 459 zł

WYJAZD: godz. 6:00

UWAGI:

Nie przewiduje się dodatkowych opłat za wstępy.

Nocleg: okolice Wałbrzycha

5-7 lipca

PRZEZ BESKID ŚLĄSKO-MORAWSKI DO TRÓJSTYKU
GRANIC

Zupełnie nowy teren na karatach kroniki naszych wyjazdów – pogranicze polsko-słowacko-czeskie z czeskim Pasmem Beskidu Śląsko-Morawskiego (choć leży tuż za naszą granicą, ciągle nie odkryty przez polskich turystów) i szansą stanięcia na trójstyku granic. Wszystko w majestacie monumentalnych masywów Łysej Hory i Radhost, które będą głównymi bohaterami pierwszych dni wędrowania.

Dzień I

Sedlo Pindula – Černá Hora (885 m n.p.m.) – **Vela Polana (981 m n.p.m.)** – **Radhost (1129 m n.p.m.)** – najwyższy szczyt dzisiejszej wędrówki, jeden z wyższych w Beskidzie Śląsko-Morawskim, zwieńczony zabytkową kaplicą i całkiem współczesną wieżą widokową – **Radegast (1105 m n.p.m.)** – **Pustevny** – ośrodek narciarski na wysokości 1000 m n.p.m. – **Raztoka**.

Czas wędrówki ok. 4,30 godzin, dystans ok. 11,5 km, różnica wzniesień ok. 690 m, 19 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie). Trasa o znacznych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, z licznymi wybitnymi punktami widokowymi.

Dzień II

Wędrówka głównym grzbietem masywu Łysej Hory – najwyższego w całym pasmie Beskidu Śląsko-Morawskiego. **Jezanky** – **Hoserka (929 m n.p.m.)** – **Lysa Hora (1323 m n.p.m.)** – najwyższy szczyt całego pasma, zwieńczony monumentalną wieżą przekaźnikową, nieco oszpecony całą towarzyszącą jej infrastrukturą turystyczną – **Kykulka (996 m n.p.m.)**

– **Murońka (962 m n.p.m.)** – wędrówka mozaiką polan i lasów wieńczących główny grzbiet – **Prażmo**.

Czas wędrówki ok. 7 godzin, dystans ok. 21,5 km, różnica wzniesień ok. 870 m, 30 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie). Trasa o znacznych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, z licznymi wybitnymi punktami widokowymi.

Dzień III

Jaworzynka – miejscowość o żywych tradycjach folkloru Górali Śląskich – **Girova (840 m n.p.m.)** – masyw, na stokach którego funkcjonuje niewielka turystyczna chata – **Hrcava** – odcięta od świata górami i granicami państwowymi czeska wieś, uznawana za symbol najdalej od wszystkiego położonego miejsca na skalę całej Republiki – **Jaworzynka Trzycatek** (trójstyk granic Polski, Słowacji i Czech) – **Jaworzynka**.

Czas wędrówki ok. 3,50 godzin, dystans ok. 12,5 km, różnica wzniesień ok. 450 m, 17 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie). Trasa o znacznych walorach przyrodniczych i krajobrazowych).

CENA: **829 zł**
dla członków PTTK: **814 zł**
WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy – około 25 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

Nocleg: Jaworzynka

20 lipca

LUCIĄŻA – NAJPIĘKNIEJSZY SZLAK KAJAKOWY ZIEMI PIOTRKOWSKIEJ

Luciąża uchodzi za jedną z piękniejszych rzek tej części województwa łódzkiego. Wysokie piaszczyste brzegi i otoczenie lasami Sulejowskiego Parku Krajobrazowego sprawiają, iż mimo jej niewielkich rozmiarów może dostarczyć niezapomnianych wrażeń estetycznych. Zakończenie spływu to krótka przygoda z Zalewem Sulejowskim – zarówno w ptasiej oazie za jaką uchodzi cofka zalewu, jak i z jego pełnymi wodami na krótkim odcinku do Barkowic.

Most św. Ducha na Luciąży w Kłudzicach – Włodzimierzów – tym razem słynną miejscowość letniskową oglądamy z perspektywy kajaka – **Murowaniec** – rozlewisko Pilicy i Luciąży tzw. cofka Zalewu Sulejowskiego – krótki odcinek wzdłuż **brzegów Zalewu Sulejowskiego – Barkowice**.

Czas trwania spływu ok. 4 godziny, dystans ok. 13 km, charakterystyka trasy – bez konieczności przenoszenia kajaków i niebezpiecznych fragmentów nurtu, kajaki 2 os. rzeka meandrująca.

Uzupełnieniem programu będzie piesza wędrówka szlakami wiodącymi wzdłuż brzegów **Zalewu od Bronisławowa przez Swolszewice do tamy w Smardzewicach**.

Czas wędrówki ok. 3 godzin, dystans ok. 9,8 km. Trasa piesza i kajakowa o wybitnych walorach przyrodniczych i znacznych walorach widokowych, część piesza i zakończenie części kajakowej na terenie Sulejowskiego Parku Krajobrazowego.

CENA: **109 zł**
dla członków PTTK: **104 zł**
Karta Łodzianina **10% rabatu**
WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy i za spływ kajakowy – około 60 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

3 sierpnia

KAJAKIEM DO TERM W UNIEJOWIE

Pieszko-kajakowa wędrówka udowadniająca, że Uniejów nie musi kojarzyć się tylko z leżeniem w termalnych basenach. Poznamy dolinę Warty, spływając poniżej Zalewu Jeziorsko między słynnym ośrodkiem wczasowym w Księżych Młynach, a klejnotem turystycznym województwa łódzkiego za jaki uchodzi Uniejów (jedyna miejscowość w województwie ze statusem uzdrowiska!). Finałem wycieczki będzie piesza eksploracja bardzo rozległego parku zamkowego i towarzyszącego mu Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego.

Spływ kajakowy na trasie **Księżę Młyny – Leśnik – Spicymierz – Uniejów** (niespiesznie meandrująca wśród pól i łąk Warta ujarzmiona zbiornikiem Jeziorsko, poniżej którego zaczynamy spływ. Spływ kończymy wpływając do biskupiego Uniejowa.

Czas trwania spływu ok. 4,30 godziny, dystans ok. 14,5 km, charakterystyka trasy – bez konieczności przenoszenia kajaków i niebezpiecznych fragmentów nurtu, kajaki 2 os. rzeka nieznacznie meandrująca, trasa atrakcyjna widokowo i przyrodniczo.

Druga część wędrówki to **spacer po leśnych okolicach Uniejowa** po ścieżkach dydaktycznych wytyczonych w dolinie rzeki Warty na terenie **Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Uroczysko Zieleń”** i na zamkowych błoniach. Uzupełnieniem będzie spacer krajoznawczy po mieście (m.in. z wizytą w średniowiecznym zamku biskupów gnieźnieńskich (dziś hotel, ale z ekspozycją historyczną w wieży widokowej i z szansą poznania nowoczesnej zabudowy uzdrowskiej Uniejowa).

Czas wędrówki ok. 3 godzin, dystans ok. 8 km.

UWAGA! Istnieje możliwość skorzystania z kąpieli w basenach termalnych kosztem udziału w pieszej części wycieczki – wstęp na baseny płatny we własnym zakresie.

Trasa piesza i kajakowa o wybitnych walorach przyrodniczych i znacznych walorach widokowych, walory historyczne trasy pieszej.

CENA: **109 zł**
dla członków PTTK: **104 zł**
Karta Łodzianina **10% rabatu**
WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy i za spływ kajakowy – około 60 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

9-11 sierpnia

**ŚCIANY LACKOWEJ I PRZEŁOM POPRADU – WŁÓCZĘGA
NA ZACHODNICH KRESACH ŁEMKOWYNY**

Wędrówka po zachodnich rubieżach łemkowszczyzny na granicy Beskidu Sądeckiego i Niskiego. Magnesem dla romantyków będą drewniane cerkwie i malownicze widoki rzeźbione wodami Popradu, dla szukających wyzwań – najwyższy polski szczyt Beskidu Niskiego – Lackowa z jej legendarnymi „ścianami”, którymi poprowadzono turystyczne szlaki.

Obie frakcje z pewnością znajdą coś dla siebie także podczas wieńczącego wyprawę spływu pontonowego Przełomem Popradu.

Dzień I

Wierchomla Mała – jedna z najdalej na zachód wysuniętych miejscowości łemkowskich w polskich Karpatach – **Schronisko Bacówka PTTK pod Wierchomlą** – magiczne miejsce o niezwyklej historii, górujące nad narciarskim kompleksem – **Pusta Wielka (1061 m n.p.m.)** – trasa wiodąca ku niej przypomina nieco bieszczadzką połoninę – **Szczawnik** – świadectwem łemkowskiej metryki miejscowości jest drewniana cerkiew, tuż obok słynne **mofety** dowodzące wciąż żywego... wulkanizmu na tych terenach.

Czas wędrówki ok. 4 godzin, dystans ok. 11 km, różnica wzniesień ok. 500 m, 15 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), miejscami stromo, trasa o wybitnych walorach historycznych i przyrodniczych i znacznych walorach widokowych, w całości na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego.

Dzień II

Muszynka – nadgraniczna miejscowość odcięta górami od świata, zdobna drewnianą cerkwią – **rez. Okopy Konfederackie** – rezerwat historyczno-krajobrazowy, strzegący pozostałości Konfederacji Barskiej – **Przeł. Tylicka (683 m n.p.m.)** – głęboka przełęcz w grzbiecie granicznym, odwieczna brama do naszych południowych sąsiadów – **Hora (716 m n.p.m.)** – wędrówka widokowym fragmentem grzbietu granicznego – **Dzielec (792 m n.p.m.)** – **Lackowa (997 m n.p.m.)** – najwyższy szczyt Beskidu Niskiego, legendarna góra słynąca ze stromości swych zboczy – **Bieliczna** – nostalgiczna dolina z kamienną kaplicą świadczącą jej bogatej historii – **Izby** – miejscowość związana z postacią K. Pułaskiego, pamiątki po nim skrywa murowana cerkiew w stylu józefińskim.

Czas wędrówki ok. 7,15 godzin, dystans ok. 21 km, różnica wzniesień ok. 840 m, 29 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), miejscami stromo, na stokach Lackowej bardzo stromo, ale bezpiecznie 😊, trasa o wybitnych walorach historycznych i znacznych walorach widokowych oraz przyrodniczych.

Dzień III

Spływ pontonami lub kajakami (każdy może wybrać) **Przełomem Popradu** na trasie **Piwniczna – Młodów – Rytro** – malowniczy fragment rzeki oddzielającej dwie części Beskidu Sądeckiego. Mimo górskiego otoczenia, rzeka nie wymaga dużych umiejętności od uczestników spływu.

Czas trwania spływu to ok 2,30 godziny, dystans ok. 8 km, charakterystyka trasy – trasa łatwa, choć nie można zapomnieć, iż jest to rzeka górską, trasa na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego, o wybitnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Uzupełnieniem dnia będzie piesza wycieczka **do ruin średniowiecznej strażnicy rycerskiej górującej nad Rytrem**.

Czas wędrówki ok. 1,30 godzin, dystans ok. 4,5 km, różnica wzniesień ok. 120 m, 5 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), miejscami stromo, trasa o wybitnych walorach historycznych i przyrodniczych i znacznych walorach widokowych, w całości na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego + wycieczka na zamek nad Rytrem (3 km, 120 m 1,5 godz. 5 GOT).

CENA: **779 zł**
dla członków PTTK: **764 zł**

WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy i organizację spływu – około 75 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

Nocleg: okolice Muszyny

24 sierpnia

**PASMO BŁATNEJ I KLIMCZOKA OD KOŃCA DO KOŃCA
W JEDEN DZIEŃ**

Jednodniowy wypad na najbliższej położone Łodzi beskidzkie szlaki. Choć to tylko kilkanaście godzin, czeka nas wszystko co na górskiej wycieczce być musi – urokliwe panoramy, chwila wytchnienia w schronisku, nieco bardziej odludne szlaki, prezentujące rzadziej odwiedzane fragmenty Beskidu Śląskiego. Niedawno uruchomiona autostrada zapewni szybkie i sprawne dotarcie na start górskiej przygody.

Wapiennica – startujemy znad brzegów ukrytego w górskiej głuszy zbiornika zaporowego – **Leśny Kościół w Jaworzu** – pamiątka dramatycznej historii śląskich Ewangelików – **Błatna (917 m n.p.m.)** – **schronisko PTTK na Błatnej** – jedno z bardziej klimatycznych w Beskidzie Śląskim – **Trzy Kopce (1082 m n.p.m.)** – **Klimczok (117 m n.p.m.)** – najwyższy punkt na naszej trasie, na szczycie tajemnicza metalowa „kapsuła” i słupek dawnych granic włości – **schronisko PTTK Klimczok** – jeden ze starszych tego typu obiektów w tych terenach – **Bystra Śląska** – ukochana miejscowość znanego malarza Juliana Fałłata.

Czas wędrówki ok. 6 godzin, dystans ok. 16,5 km, różnica wzniesień ok. 870 m, 25 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), miejscami stromo, trasa o wybitnych walorach historycznych i przyrodniczych i znacznych walorach widokowych, w całości na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego.

CENA: **157 zł**
dla członków PTTK: **152 zł**

WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Nie przewiduje się dodatkowych opłat za wstępy.

**30 sierpnia –
1 września**

**ROZTOCZAŃSKI PARK NARODOWY Z FLISACKIM
AKCENTEM**

Roztocze to przycupnięty przy państwowej granicy skrawek Lubelszczyzny, w którym nie można się nie zakochać. Pełen łagodnych wzniesień, bezkresnych lasów, malowniczych cerkwi i otwartych ludzi bardziej przypomina Beskid Niski niż którąś z polskich wyżyn. Podczas trzydniowego pobytu przewędrujemy funkcjonujący tu park narodowy, by dotrzeć do ostoji zoologicznego unikat – konika polskiego, który w stanie półdzikim żyje na tych terenach. Poszukamy także słynnych roztoczańskich szumów, szeptów i innych obfitujących w legendy zakątków tej niezwyklej krainy. Wisienką na torcie naszej wyprawy będzie wizyta w Kazimierskim Parku Krajobrazowym, z którym krótko zapoznamy się z perspektywy spływu... Wisłą!

Dzień I

Józefów – wizyta w kamieniołomie wapieni (wyposażonym nawet w wieżę widokową) – wędrówka **Szlakiem Krawędziowym** przez **Babią Dolinę** – **Szumy na Sopocie** – kaskada wodospadów tym razem objęta ochroną w rez. Czartowe Pole, urozmaicheniem krajobrazu są ruiny XVIII-wiecznej papierni – **Spalna Góra** – punkt widokowy na roztoczańskie

wzniesienia – **Kamieniołom Nowiny** – także tutaj towarzyszy mu czekająca na turystów wieża widokowa – krótki przejazd busem do Huty Szumy – **rezerwat Szumy nad Tanwią** – wizytówka Roztocza, najśłynniejsza kaskada, podobnie jak poprzednie objęte ochroną rezerwatową.

Czas trwania wędrówki ok. 4 godziny, dystans ok. 14 km, teren lekko pagórkowaty, przeważająca część wędrówki po podłożu gruntowym, może być błotniście i ślisko po opadach deszczu, trasa wyjątkowo atrakcyjna przyrodniczo i historycznie oraz atrakcyjna widokowo.

Dzień II

Stawy Echo – w ich otoczeniu ostoja konika polskiego – **Muzeum Roztoczańskiego Parku Narodowego** z wyjątkowo przejrzyste skomponowaną ekspozycją – **Zwierzyniec** – spacer po miasteczku (m.in. jedyny w Polsce pomnik szarańczy, renesansowy kościół na wodzie, zabytkowa zabudowa letniskowa z przełomu XIX i XX wieku, wizyta w sklepie firmowym Browaru Zwierzyniec) – **Bukowa Góra** – wspinaczka zabytkowymi schodami do matecznika roztoczańskiej puszczy – **wędrówka Szlakiem Krawędziowym** – jednym z najważniejszych na Roztoczu – **Florianka** – wizyta w Ośrodku Hodowli Zachowawczej Konika Polskiego, zwiedzanie ekspozycji muzealnej „Izba Leśna” – **Kamienna Góra** – **Górecko Stare** – **rez. Szumy** – jedno z kilku kaskad niewielkich wodospadów na Roztoczu – **Górecko Kościelne** – ważne miejsce pielgrzymkowe z malowniczą drewnianą kaplicą na wodzie oraz monumentalnym drewnianym kościołem św. Stanisława.

Czas trwania wędrówki ok. 6,30 godzin, dystans ok. 19 km, teren lekko pagórkowaty, przeważająca część wędrówki po podłożu gruntowym, może być błotniście i ślisko po opadach deszczu, trasa wyjątkowo atrakcyjna przyrodniczo i historycznie oraz atrakcyjna widokowo, w znacznej części przebiega szlakami Roztoczańskiego P.N.

Dzień III

Wizyta w Kazimierskim Parku Krajobrazowym z krótkim spływem Wisłą. Tą drogą dotrzemy do słynnego Kazimierza Dolnego. **Szczekarków Kolonia młyn** – **Podgórz** – tu rzeka Chodelka wpada do Wisły, a nadwiślańskie skarpy osiągają tu nawet 90 m wysokości – **rez. Krowia Wyspa** – niedostępna dla zwiedzających ostoja ptaków – **Męćmierz** – miejscowość słynąca z drewnianego wiatraka na wysokiej wiślanej skarpie – **Kazimierz Dolny** – krótki czas wolny w jednym z najpiękniejszych nadwiślańskich miasteczek.

Czas trwania spływu to ok. 4 godziny, dystans ok. 13 km (w tym Wisłą 6 km), charakterystyka trasy – trasa łatwa, bez przeszkód i bystrzy, w dużej części na terenie Kazimierskiego Parku Krajobrazowego i na jego obrzeżach, o wybitnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

CENA: **779 zł**

dla członków PTTK: **764 zł**

WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy i za spływ kajakowy – około 85 zł (bilety normalne), około 75 zł (bilety ulgowe). **Noclegi:** okolice Zwierzyńca

7 września

**PUSZCZA PILICKA Z ŁĄDU I WODY
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

Pieszko-kajakowa wędrówka po Spalskim Parku Krajobrazowym chroniącym znakomicie zachowane pozostałości Puszczy Pilickiej. Poza zabytkowymi zespołami urbanistycznymi Spały i Inowłódza powędrujemy ostępami rezerwatu Spała, spłyniemy też najpiękniejszym

fragmentem Pilicy łączącym dwie pełne historii miejscowości. Finałem zwiedzania będzie drugi fragment trasy pieszej – tym razem wiodący do pomnikowego Szańca Hubala w pobliżu Anielina.

Spała – spacer po miejscowości w poszukiwaniu świetności z czasów królów, carów i prezydentów, którzy zjeżdżali tu na łowy – wędrówka ścieżką edukacyjną przez **Rezerwat Spała** (słynna krocząca sosna, meandrująca dolina Pilicy, śródleśna kaplica św. Huberta z czasów Prezydenta Mościckiego)

Czas wędrówki ok. 3 godzin, dystans ok. 6 km.

Spływ kajakowy na trasie **Spała – Teofilów – Inowłódz – Zakościele** (uznawany za najciekawszy odcinek tej części doliny Pilicy, w dużej mierze płyniemy wśród lasów Puszczy Pilickiej by w finale wpłynąć na tereny letniskowe zabytкового Inowłódza i urokliwego Zakościela.

Czas trwania spływu ok. 3 godziny, dystans ok. 10,5 km, charakterystyka trasy –bez konieczności przenoszenia kajaków i niebezpiecznych fragmentów nurtu, kajaki 2 os. rzeka meandrująca, trasa niemal w całości na terenie Spalskiego Parku Krajobrazowego.

UWAGA! Po części kajakowej będzie możliwość skorzystania z bagażu zdeponowanego w autobusie.

Druga część pieszej wędrówki łączy nadpiliczny **Inowłódz** z leżącym na wschodnich rubieżach Puszczy **Szańcem Hubala k. Anielina** – miejscem upamiętniającym ostatni bój majora Henryka Dobrzańskiego – jednego z pierwszych dowódców polskiego ruchu oporu podczas II wojny św.

Czas wędrówki ok. 3 godzin, dystans ok. 8 km.

Trasa piesza i kajakowa o wybitnych walorach przyrodniczych i znacznych walorach widokowych, bardzo znaczące również walory historyczne obu tras pieszych, pierwsza część piesza i znaczna część trasy kajakowej na terenie Spalskiego Parku Krajobrazowego.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 109 zł**
dla członków PTTK: **ok. 104 zł**
Karta Łodzianina **10% rabatu**
WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy i za spływ kajakowy – około 60 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

20-22 września

**DWIE PERŁY DO KORONY – JESIENNA WŁÓCZĘGA
POGRANICZEM GORCÓW I BESKIDU WYPOWEGO
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

W ciągu trzech dni odwiedzamy aż dwa szczyty z Korony Gór Polski (Turbacz i Mogielicę), przemierzamy ostępy Gorczańskiego Parku Narodowego i każdego dnia będziemy mieć okazję do delektowania się panoramami, obejmującymi najurokliwsze fragmenty polskich Karpat z Tatrami na czele (jeśli tylko pogoda na to pozwoli). Wszystko to w aurze poszukiwań pierwszych oznak jesieni i przy akompaniamencie trwającego w tym okresie rykowiska karpackich jeleni.

Dzień I

Rzeki – letniskowa miejscowość na przełęczy oddzielającej Gorce i Beskid Wyspowy – **Nowa Polana (850 m n.p.m.)** – jedna z wielu dawnych hal wypasowych na naszej trasie – wizytówka przyrodnicza Gorców – **Gorc (1228m n.p.m.)** – od niedawna zwieńczony wieżą widokową, jedną z kilku w Gorcach – **Tokarka (957 m n.p.m.)** – **Wierch Młynne (731 m n.p.m.)** – fragment trasy poza uczęszczanymi szlakami, chwila sam na sam z naturą – **Zasadne**.

Czas trwania wędrówki ok. 4 godziny, dystans ok. 10,5 km, różnica wzniesień ok. 570 m. 16 pkt. GOT, charakterystyka trasy – fragmentami dość stromo – zarówno na podejściu jak i na zejściu, trasa o wybitnych walorach widokowych i przyrodniczych, w całości w bezpośredniej otulinie Gorczańskiego Parku Narodowego.

Dzień II

Koninki Hucisko – jedna z letniskowych miejscowości na północnych stokach Gorców – **Turbacz (1310 m n.p.m.)** – najwyższy szczyt Gorców, na podszczytowej polanie schronisko z Ośrodkiem Historii Turystyki Górskiej – **Przeł. Borek** – **ewenement hydrologiczny na mapie Gorców** – **Kudłoń (1274 m n.p.m.)** – jeden z wyższych i bardziej malowniczych gorczańskich masywów – **Polana Podskatay** – kolejna malownicza łąka obfitująca w panoramy na naszej trasie – **Rzeki**.

Czas trwania wędrówki ok. 7 godziny, dystans ok. 20,5 km, różnica wzniesień ok. 1050 m. 30 pkt. GOT, charakterystyka trasy – fragmentami dość stromo – zarówno na podejściu jak i na zejściu, trasa o wybitnych walorach widokowych i przyrodniczych, w całości na terenie Gorczańskiego Parku Narodowego.

Dzień III

Rzeki – **Jasień (1063 m n.p.m.)** – szczyt zwieńczony nie tylko imponujących rozmiarów bacówką pasterską, ale i zdobny prześwietną panoramą na wiele partii Beskidów i Pienin – **Polana Stumorgowa** – bez wątpienia jeden z najlepszych punktów widokowych w tej części Beskidów – **Mogielica (1071 m n.p.m.)** – najwyższe wzniesienie Beskidu Wyspowego (jego okrasą jest nie tylko nowo wybudowana wieża widokowa, ale i wychodnie skalne zwane **Zbójeckim Stołem**) – **Przeł. Chyszówki** – miejsce związane z postacią marsz. E. Śmigłego-Rydza i polskimi epizodami I wojny światowej na tych terenach.

Czas trwania wędrówki ok. 5 godziny, dystans ok. 14,5 km, różnica wzniesień ok. 790 m. 18 pkt. GOT, charakterystyka trasy – bez znaczących stromizn, wyjście z głębokiej doliny na grzbiet zajmie jednak sporo czasu, trasa o wybitnych walorach widokowych i przyrodniczych, znacznych walorach historycznych.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 779 zł**
dla członków PTTK: **ok. 764 zł**

WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy – około 20 zł (bilety normalne), około 15 zł (bilety ulgowe).

Noclegi: okolice Mszany Dolnej

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

Dwudniowa wycieczka, która niczym pigułka, nafaszerowana jest widokami, zapachami i wrażeniami jakich dostarczają jurajskie dolinki okolic Krakowa w letnim wydaniu. Powędrujemy najdłuższą i najslynniejszą z nich wszystkich, objętą ochroną w Ojcowskim Parku Narodowym, Doliną Prądnika. Odwiedzimy także mniejsze, choć nie mniej urokliwe dolinki – z Sąspowską na czele. Okrasą naszych wólczeń będą wizyty w obu udostępnionych turystom jaskiniach parku narodowego – Cichej i Łokietka, zamku w Pieskowej Skale oraz w Muzeum Ojcowskiego Parku Narodowego.

Dzień I

Pieskowa Skała – renesansowa rezydencja Królów Polskich, wzniesiona na wapiennej skale, w pobliżu słynna **Maczuga Herkulesa** i inne wychodnie skalne – wędrowka **Szlakiem Orlich Gniazd** przez wzniesienie **Słoneczna Góra (437 m n.p.m.)**, jedno z wyższych na terenie całej Jury – **Dolina Prądnika** z fantastycznymi skałami, ścianami i bramami wapiennymi, tu także słynny Kościół na wodzie, ruiny zamku w Ojcowie (obejrzymy je z zewnątrz) oraz wizyta w interaktywnym **Muzeum Ojcowskiego Parku Narodowego**. Po tej solidnej porcji wiedzy dalsza wędrowka w kierunku **Bramy Karkowskiej**, południowych granic parku narodowego i wylotu doliny.

Czas trwania wędrowki ok. 5 godzin, dystans ok. 14,5 km, trasa częściowo utwardzoną drogą, wystąpią także fragmenty terenowe (mogą być błotniste i śliskie po opadach deszczu), trasa wybitnie atrakcyjna historycznie, widokowo i przyrodniczo, w całości poprowadzona szlakami Ojcowskiego Parku Narodowego.

Dzień II

Sąspów – Wąwóz Sąspowski – choć częstokroć pomijany przez turystów, uchodzi za dużo bliższy naturze od legendarnej Doliny Prądnika, do której wiedzie – **Grodzisko na Górze Okopy** – pozostałości średniowiecznego osadnictwa w Dolinie Prądnika, dziś wspaniały punkt widokowy na Dolinę Prądnika i ... Beskidy – **Jaskinia Ciemna** – dziś królestwo kilku gatunków nietoperzy, przed wiekami miejsce, gdzie chronili się pradawni myśliwi, tropiący mamucie stada – **Źródełko Miłości** – nie trudno się domyślić, co gwarantuje solidny łyk wody z tego źródła – **Wąwóz Ciasne Skałki** – jedna z bocznych dolinek odchodząca w głąb jurajskich ostępów – **Grota Łokietka** – druga z grot udostępnionych turystom na terenie parku, legendarne miejsce schronienia ojca zjednoczonej po rozbiciu dzielnicowym Polski – wędrowka wzdłuż granic Ojcowskiego P.N. – **Czajowice**.

Czas trwania wędrowki ok. 5 godzin, dystans ok. 15 km, trasa częściowo utwardzoną drogą, wystąpią także fragmenty terenowe (mogą być błotniste i śliskie po opadach deszczu), w jaskiniach panuje temperatura ok. 8 st. C – spędzimy tam łącznie ok. 1 godziny; trasa wybitnie atrakcyjna historycznie, widokowo i przyrodniczo, w całości poprowadzona szlakami Ojcowskiego Parku Narodowego.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 469 zł**
dla członków PTTK: **ok. 459 zł**

WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy – około 115 zł (bilety normalne), około 75 zł (bilety ulgowe).

Nocleg: okolice Jerzmanowic

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

17-20
października

BIESZCZADZKIE ABC W BARWACH JESIENI **(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

Trasa w znacznej mierze koncentrująca się na najwyższych, najbardziej widokowych i najdalej na południe położonych rubieżach Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Nie zabraknie wspinaczki na „Królową Polskich Bieszczadów” Tarnicę i wędrówki kultową wręcz Połoniną Caryńską. Dla części turystów zaskoczeniem mogą być krajobrazy z rzadka odwiedzanej Doliny Sanu w pobliżu źródeł tej rzeki. Szukając miejsc nieznanymi szerszemu gronu, odbędziemy też wędrówkę prezentującą różnorodne walory okolic Ustrzyk... Dolnych!

Dzień I

Ustianowa Górna – miejscowość kojarzona niegdyś ze słynną szkołą szybowcową – **Holica (761 m n.p.m.)** – **Zawał (768 m n.p.m.)** – jedno z wyższych wzniesień Pasma Żukowa, między nimi pozostałości infrastruktury szybowcowej i nowo otwarta wieża widokowa – **Równia** – jedna z najstojniejszych bieszczadzskich drewnianych cerkwi – dziś kościół katolicki – **Gromadziń (655 m n.p.m.)** – szczyt z panoramą na Pogórze Przemyskie i leżące u jego stóp Ustrzyki Dln. – **Ustrzyki Dolne** – choć kameralne i ciche, uchodzą za jedno z głównych miast Bieszczadów.

Czas trwania wędrówki ok. 3,45 godziny, dystans ok. 12 km, różnica wzniesień ok. 480 m., 18 pkt. GOT, charakterystyka trasy – bez większych długich stromizn, trasa o znacznych walorach widokowych i przyrodniczych, istotna z historycznego punktu widzenia.

Dzień II

Ustrzyki Górne – w sezonie turystyczna stolica Bieszczadów (czy jesienią Biesy i Czady mówią tam dobranoc? – przekonamy się sami!) – **Wołosate** – cerkwisko i pozostałości starej bojkowskiej wsi – dziś osada leśna zamieszkała głównie przez pracowników Bieszczadzkiego P.N. – **Przeł. Bukowska (1127 m n.p.m.)** – punkt styczny z państwową granicą z panoramą na niedostępną Połoninę Bukowską – **Rozsypaniec (1280 m n.p.m.)** – **Halicz (1333 m n.p.m.)** – jedna z najpiękniejszych panoram na polskie i ukraińskie Bieszczady – **Przeł. Goprowców (1150 m n.p.m.)** – miejsce, gdzie do niedawna stała jedyna w Polsce polowa dyżurka GOPR – **Tarnica (1346 m n.p.m.)** – najwyższy szczyt w polskich Bieszczadach, znakomity punkt widokowy zwieńczony papieskim krzyżem – **Szeroki Wierch (1239 m n.p.m.)** – łagodne, przepiękne widokowo zejście do Ustrzyk Górnych – **Ustrzyki Górne**. Całość wędrówki wiedzie ostatnim odcinkiem Głównego Szlaku Beskidzkiego, w całości po terenie Bieszczadzkiego P.N.

Czas trwania wędrówki ok. 7 godziny, dystans ok. 23 km, różnica wzniesień ok. 950 m. 33 pkt. GOT, charakterystyka trasy – fragmentami dość stromo – zarówno na podejściu jak i na zejściu, trasa o wybitnych walorach widokowych i przyrodniczych, w całości na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

Dzień III

Bukowiec – Beniowa – tajemniczy cmentarz bojkowski z legendarnym ołtarzem Dobosza – największego wschodnio-karpackiego opryska – **Sianki** – pozostałości dworu i cmentarza z grobem hrabiostwa Stroińskich – **źródła Sanu** na polsko-ukraińskiej granicy na stokach g. Piniaszkowej – powrót tą samą trasą. Bez wątpienia jeden z najbliższych ostępów przyrody na skalę Polski! Trasa w malowniczej dolinie górnego Sanu, miejscu niemal nieodwiedzanym przez turystów, łagodne wzniesienia i możliwość obserwacji najwyższych bieszczadzkich szczytów z niecodziennej perspektywy.

Czas trwania wędrówki ok. 7 godziny, dystans ok. 22 km, różnica wzniesień ok. 550 m. 23 pkt. GOT, charakterystyka trasy – bez większych stromizn, trasa o wybitnych walorach przyrodniczych oraz znacznych widokowych i historycznych, w całości na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

Dzień IV

Ustrzyki Górne – Połonina Caryńska (1297 m n.p.m.) – jeden z najwyższych masywów polskiej części Bieszczadów, stąnący z panoram na polskie, słowackie i ukraińskie Karpaty – znakomite podsumowanie tras naszej wycieczki – wędrówka fragmentem **Głównego Szlaku Beskidzkiego** – **Berechy Górne** – dziś z ludnej bojkowskiej wsi wtłoczonej w głęboką dolinę pozostał tylko stary wiejski cmentarz.

Czas trwania wędrówki ok 4 godz., dystans ok. 9,5 km, różnica wzniesień ok. 680 m. 15 pkt. GOT, charakterystyka trasy – bez większych długich stromizn, choć z jednym dłuższym podejściem i jednym zejściem w dolinę, trasa o wybitnych walorach widokowych i przyrodniczych, w całości na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 1074 zł**
dla członków PTTK: **ok. 1054 zł**

WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy – około 40 zł (bilety normalne), około 20 zł (bilety ulgowe).

Noclegi: okolice Ustrzyk Górnych

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

9-11 listopada

**ZDROJE, ROPA I ZAMIESZAŃCY CZYLI TRZY DNI
NA POGÓRZACH I NIE TYLKO
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

Ostatni wielodniowy wyjazd dla aktywnych w sezonie to kolejna mieszanka mająca za zadanie zaspokoić wymagania tych, którzy sądzą, że wszędzie już byli. Z uwagi na krótszy dzień wybieramy się w nieco niższe wzniesienia jakie znamionują beskidzkie pogórza. Nieco niższe wysokości wcale nie oznaczają braku atrakcji – zarówno tych przyrodniczych (liczne wychodnie skalne czy punkty widokowe), jak i historycznych (z zamkiem Odrzykoń czy Krainą Zamieszkańców na czele). Górskim akcentem będzie nie tylko zdobycie słynnej Cergowej górującej nad północnymi rubieżami Beskidu Niskiego, ale i wólcęga między dwoma najśłynniejszymi uzdrowiskami tej części Polski.

Dzień I

Węglówka – Sucha Góra (585 m n.p.m.) – najwyższy szczyt Pogórza Dynowskiego, górski wał oddzielający Krosno o d Krainy Zamieszkańców – **Rezerwat Prządki** – owiane legendami miejsce stąnące z piaszkowcowych wychodni skalnych – **Zamek Odrzykoń** – opiewany w słynnej

Zemście przez A. Fredrę zamek, dziś w formie imponującej ruiny, dostępność wejścia zależna od harmonogramu pracy obiektu) – **Królewska Góra (564 m n.p.m.)** – **Węglówka** – Dąb Poganin i zaskakująca w tej lokalizacji murowana cerkiew.

Czas wędrówki ok. 4 godzin, dystans ok. 12,00 km, różnica wzniesień ok. 520 m, 16 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), bez większych stromizn, trasa atrakcyjna krajoznawczo i widokowo, bardzo atrakcyjna przyrodniczo – w całości na terenie Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego.

Dzień II

Nowa Wieś – miejscowość w wąskim przesmyku u stóp Cergowej – **Cergowa (716 m n.p.m.)** – legendarna góra zwieńczona dziś wieżą widokową w kształcie wiertnicy do wydobywania ropy, przepaściste stoki wzniesienia objęte są ochroną jako rezerwat przyrody – **Lubatowa** – wędrówka fragmentem Głównego Szlaku Beskidzkiego – **Przymiarki** – grzbiet łączący dwa kurorty uzdrowiskowe słynące z dalekich panoram – **Rymanów Zdrój** – krótki spacer po uzdrowisku.

Czas wędrówki ok. 5,30 godzin, dystans ok. 16,00 km, różnica wzniesień ok. 700 m, 22 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), bez większych stromizn z wyjątkiem wejścia na Cergowę, trasa atrakcyjna krajoznawczo i widokowo, bardzo atrakcyjna przyrodniczo i historycznie.

Dzień III

Jabłonica – Liwocz (562 m n.p.m.) – jedna z dwóch głównych kulminacji Pasma Brzanki, zwieńczona monumentalnym krzyżem i platformą widokową – wędrówka głównym grzbietem Pasm Brzanki – **Rysowany Kamień (419 m n.p.m.)** – wychodnie skalne według legendy „porysowane” niedźwiedzimi pazurami – **Wisowa**.

Czas wędrówki ok. 4 godzin, dystans ok. 12,50 km, różnica wzniesień ok. 470 m, 19 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe (po opadach może być śliskie), bez większych stromizn, trasa atrakcyjna krajoznawczo i widokowo, bardzo atrakcyjna przyrodniczo – w części na terenie Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 779 zł**
dla członków PTTK: **ok. 764 zł**

WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Nie przewiduje się dodatkowych opłat za wstępy.

Nocleg: okolice Iwonicza Zdroju

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

16 listopada

**ŚWIĘTOKRZYSKI PARK NARODOWY DLA NOWICJUSZY
I KONESERÓW
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

Najbardziej klasyczna z tras w Górach Świętokrzyskich – najwyższa w okolicy Łysica (612 m n.p.m.), gołoborza, Puszcza Jodłowa, klasztor z relikwiami Krzyża Świętego i na koniec kamienny pielgrzym Emeryk witający nas u kresu wędrówki. By poczuć się jak odkrywcy, skorzystamy z rzadko odwiedzanych ścieżek dydaktycznych, wiodących śladem dawnej kolejki leśnej. Tym sposobem trasa z pewnością zadowoli zarówno tych, którzy zaczynają swoją przygodę z Górami Świętokrzyskimi, jak i tych którzy widzieli w nich już prawie wszystko.

O tej porze roku okrasą wycieczki mogą stać się pierwsze w sezonie płatki śniegu podkreślające tajemniczość Jodłowej Puszczy.

Święta Katarzyna – kolebka świętokrzyskiej turystyki, tym razem bez szczegółowego zwiedzania, ale niezmiennie od wieków niezastąpiona jako miejsce rozpoczęcia wędrowki – **Łysica (612 m n.p.m.)** i **Agata (614 m n.p.m.)** – najwyższy masyw Gór Świętokrzyskich, pod szczytem okazałe gołoborza – **Kapliczka św. Mikołaja** – zejście z głównego grzbietu Łysogór w stronę z rzadka odwiedzanych ostępów Parku – wędrowka znacznym fragmentem trasy dawnej kolejki leśnej – dziś ścieżka dydaktyczna u północnego podnóża grzbietu – Przeł. Hucka (475 m n.p.m.) – powrót na główny grzbiet, ale szczęśliwie z boku od wydeptanej drogi asfaltowej wiodącej na szczyt – **Łysiec (Święty Krzyż) (595 m n.p.m.)** – klasztor oo. Bernardynów – dawne ciężkie więzienie, kaplica relikwii Krzyża Świętego, odbudowana po latach wieża kościoła klasztorowego – dziś znakomity punkt widokowy – **platforma widokowa nad gołoborzami** z panoramą północnych stoków Gór Świętokrzyskich – **Droga Królewska** – trasa górską, którą do relikwii Krzyża Świętego pielgrzymowali kolejni polscy monarchowie – **Nowa Słupia** – ośrodek starożytnego hutnictwa, początek słynnej Drogi Królewskiej, prastara rzeźba pielgrzyma Emeryka – jeden z symboli Gór Świętokrzyskich.

Czas wędrowki ok. 6,30 godz. (+ zwiedzanie obiektów), dystans ok. 19,5 km, różnica wzniesień ok. 600 m, 25 pkt GOT, charakterystyka trasy – podłoże gruntowe, (po opadach może być śliskie), bez większych stromizn, trasa atrakcyjna widokowo zwłaszcza panorama z Łysicy i Łysca), wybitnie atrakcyjna przyrodniczo i historycznie.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 134 zł**
dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy – około 20 zł (bilety normalne), około 10 zł (bilety ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

14 grudnia

**PUSZCZA BOLIMOWSKA Z GORĄCĄ NIESPODZIANKĄ
NA ZAKOŃCZENIE SEZONU
(ZAPISY OD 1 LIPCA)**

Puszcza Bolimowska to niezwykle kompleks leśny. Mało kto wie, że to właśnie tutaj upolowano ostatniego dziko żyjącego tura w Polsce, tu powstał leśny lud tzw. Budników, żyjących w niemal pełnej symbiozie z lasem, tu też niestety po raz pierwszy na świecie użyto broni chemicznej. Powędrujemy wzdłuż wyjątkowo urozmaiconej linii brzegowej rzeki Rawki. Nie zabraknie też kontaktu z żywą kulturą ludową tego terenu – naszą wędrowkę zakończymy krótkimi warsztatami w najstojniejszym tutejszym warsztacie garncarskim rodziny Konopczyńskich, gdzie spotkamy się przy zamykającym sezon tegorocznych wycieczek dla aktywnych ognisku.

Ruda – granica rezerwatu **Rawka** – **Most Kopersteina** – ważny punkt orientacyjny dla płynących Rawką – **Budy Grabskie** – wędrowka szlakami meandrującymi wzdłuż urwistych brzegów doliny Rawki – **Grabie** – **dolina Rawki** – kontynuacja lądowej eksploracji okolic rzeczno-rezerwatu przyrody Rzeki Rawki – **Joachimów Mogiły** – cmentarz upamiętniający tragiczną w skutkach bitwę z czasów I wojny światowej – **Zalew Bolimowski** – jeden z mniej

znanych akwenów woj. łódzkiego – przejazd busem – **Bolimów** – miejscowość na skraju puszczy, od kilku pokoleń siedziba warsztatu garncarskiego rodziny Konopczyńskich – tu każdy spróbuje swych sił na garncarskim kole, zakończymy też sezon wędrówek w 2024 roku przy wspólnym ognisku.

Czas trwania wędrówki ok. 5 godziny, dystans ok. 18 km, trasa niemal w całości po terenach leśnych, trasa o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Trasa w całości na terenie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego UWAGA! Warunki śniegowe mają decydujące znaczenie w kwestii możliwości przebycia całej zaplanowanej trasy.

CENA SZACUNKOWA: **ok. 134 zł**
dla członków PTTK: **ok. 129 zł**

WYJAZD: godz. **6:00**

UWAGI:

Cena podstawowa nie zawiera opłat za wstępy i organizację ogniska – około 60 zł (zarówno bilety normalne jak i ulgowe).

Przedstawione ceny uczestnictwa w wycieczce oraz kosztów dodatkowych mogą zostać zmodyfikowane z dniem 30 czerwca.

WCZASY – OFERTA PTTK PABIANICE

WYJAZDY Z DOWOZEM NA MIEJSCE

CENA WCZASÓW ZAWIERA: przejazd autokarem/busem klasy turystycznej, zakwaterowanie (standardem są pokoje 2-osobowe), wyżywienie (według programu), w przypadku wczasów rehabilitacyjnych – konsultację lekarską i pakiet zabiegów (według programu), ubezpieczenie NNW, opiekę pilota.

CENA WCZASÓW NIE ZAWIERA: opłaty klimatycznej, dopłaty do pokoju 1-osobowego, imprez fakultatywnych.

WARUNKI PŁATNOŚCI: zaliczka w wysokości 300 zł płatna w terminie do dwóch tygodni od dnia zapisu, pozostałą kwotę należy wpłacić do 16 dni przed rozpoczęciem imprezy.

WYJAZD: stacja benzynowa AMIC ENERGY ul. Pabianicka 274 (na przeciwko Portu Łódź), godzina wyjazdu podawana jest telefonicznie, bliżej terminu imprezy

KIERUNEK	TERMIN	CENA
Busko Zdrój – pobyt profilaktyczno-zdrowotny	1-10 maja (10 dni)	3 895 zł/os. Zniżka dla członków PTTK: 4% Zniżka dla pozostałych osób wpłacających zaliczkę do dnia 24.02.2024 r. – 50 zł
Niechorze – pobyt zdrowotny	19-26 maja (8 dni)	2 697 zł/os. Zniżka dla członków PTTK: 4% Zniżka dla pozostałych osób wpłacających zaliczkę do dnia 29.02.2024 r. – 40 zł
Jurata – wczasy wypoczynkowe	7-16 czerwca (10 dni)	3 350 zł/os. Zniżka dla członków PTTK: 4% Zniżka dla pozostałych osób wpłacających zaliczkę do dnia 15.02.2024 r. – 50 zł
Łeba – wczasy wypoczynkowe	16-26 czerwca (11 dni)	2 895 zł/os. Zniżka dla członków PTTK: 4% Zniżka dla pozostałych osób wpłacających zaliczkę do dnia 10.02.2024 r. – 50 zł
Darłówko – wypoczynek z rehabilitacją	26 lipca – 2 sierpnia (8 dni)	2 490 zł/os. Zniżka dla członków PTTK: 4% Zniżka dla pozostałych osób wpłacających zaliczkę do dnia 30.03.2024 r. – 40 zł
Ryn – wczasy wypoczynkowe	1-8 sierpnia (8 dni)	1 895 zł/os. Zniżka dla członków PTTK: 4% Zniżka dla pozostałych osób wpłacających zaliczkę do dnia 30.03.2024 r. – 35 zł

Busko Zdrój – pobyt profilaktyczno-zdrowotny	4-13 sierpnia (10 dni)	3 895 zł/os. Zniżka dla członków PTTK: 4% Zniżka dla pozostałych osób wpłacających zaliczkę do dnia 14.04.2024 r. – 50 zł
Łazy k. Mielna – wczasy wypoczynkowe	4-14 sierpnia (11 dni)	2 885 zł/os. Zniżka dla członków PTTK: 4% Zniżka dla pozostałych osób wpłacających zaliczkę do dnia 05.04.2024 r. – 50 zł
Rowy – wczasy wypoczynkowe	22-31 sierpnia (10 dni)	2 850 zł/os. Zniżka dla członków PTTK: 4% Zniżka dla pozostałych osób wpłacających zaliczkę do dnia 14.04.2024 r. – 50 zł
Karwia – wczasy wypoczynkowe	9-20 września (12 dni)	2 890 zł/os. Zniżka dla członków PTTK: 4% Zniżka dla pozostałych osób wpłacających zaliczkę do dnia 14.04.2024 r. – 50 zł

UWAGA: ZNIŻEK NIE ŁĄCZYMY. SZCZEGÓŁY OFERT DOSTĘPNE W BIURZE.

WARUNKI UCZESTNICTWA W IMPREZACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ PTTK ODDZIAŁ ŁÓDZKI

I Zasady ogólne

1. PTTK Oddział Łódzki im. Jana Czeraszkiewicza, zwany dalej Biurem, mający siedzibę w Łodzi przy ul. Wigury 12a jest Organizatorem Turystyki zgodnie z Ustawą o usługach turystycznych z dnia 24.11.2017 wraz z późniejszymi zmianami i jest wpisany do rejestru organizatorów turystyki województwa łódzkiego pod numerem 62.

2. Prawa i obowiązki Uczestników oraz Biura określają wydane w oparciu o art.385 (1) KC oraz o Ustawę o usługach turystycznych z dnia 24.11.2017 r: „Umowa o udział w imprezie turystycznej” zwana dalej Umową, a także niniejsze Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez Oddział Łódzki PTTK zwane dalej Warunkami.

II Zawarcie umowy

1. Zawarcie umowy Klienta z Biurem następuje po zapoznaniu się przez Uczestnika z ofertą zawartą w katalogu Biura oraz warunkami umowy, które są integralną częścią umowy. Podpisanie umowy stanowi wyrażenie zgody na postanowienia niniejszych warunków oraz zakres świadczeń określonych w ofercie.

2. Dane osobowe zawarte w umowie podlegają ochronie przez Biuro zgodnie z prawem. Jednakże, w przypadku wyrażenia zgody przez Uczestnika, mogą one być przetwarzane i wykorzystywane przez Biuro w celach marketingowych, statystycznych oraz do przesyłania materiałów informacyjnych związanych z działalnością Łódzkiego Oddziału PTTK. W przypadku braku stosownej zgody Biuro zobowiązuje się do wykorzystania tych danych tylko w sprawach koniecznych dla realizacji imprezy.

III Warunki płatności

1. Uczestnik zobowiązuje się do przestrzegania terminów i wysokości wpłat za imprezę według następujących zasad:

a) w roku **2024** nie będą obowiązywały zaliczki, z wyjątkiem szczególnych przypadków, gdzie wymagany jest zakup biletów wstępu do zwiedzanych obiektów z dużym wyprzedzeniem. W takim przypadku ewentualny zwrot wpłaconych pieniędzy uzależniony jest od lokalnych przepisów poszczególnych odwiedzanych obiektów – szczegółowe wiadomości w Biurze Oddziału.

b) do 14 dni przed rozpoczęciem imprezy Uczestników obowiązuje wpłata 100% kosztu imprezy

c) odbiór gotówki za niezrealizowane wycieczki w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty wycieczki

2. W sytuacjach wyjątkowych możliwe jest odstępianie od w/w zasad dotyczących warunków płatności.

3. Brak dotrzymania w/w terminów stanowi podstawę do rozwiązania umowy i skreślenia z listy uczestników.

IV Odpowiedzialność Biura i Klienta

1. Biuro zobowiązuje się do świadczenia usług w sposób zgodny z Warunkami i ofertą imprezy zawartą w katalogu.

2. Biuro nie odpowiada za szkody, straty i niezrealizowanie programu, wynikłe z przyczyn od niego niezależnych: warunki atmosferyczne, strajki, inne działanie sił wyższych, na które nie ma wpływu ani Biuro, ani jego kontrahenci.

3. Biuro zastrzega sobie prawo do odwołania imprezy z powodu niewystarczającej ilości osób w terminie do 3 dni przed dniem rozpoczęcia imprezy w przypadku imprezy jednodniowej, do 7 dni przed dniem rozpoczęcia imprezy w przypadku imprezy wielodniowej (trwającej 2-6 dni) i do 21 dni przed dniem rozpoczęcia imprezy przy imprezach trwających tydzień i dłużej. Minimalna ilość osób w przypadku imprezy jednodniowej wynosi 15 osób, w przypadku imprezy wielodniowej wynosi 20 osób.

4. Biuro zastrzega sobie możliwość odwołania imprezy w dowolnym terminie w przypadku zaistnienia warunków określanych jako „siła wyższa”.

5. Biuro zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w programie imprezy (nieznacznych, uprzedzonych powiadomieniem Uczestników z należyтым wyprzedzeniem) w przypadku zaistnienia warunków określanych jako „siła wyższa”.

6. Odwołanie imprezy z przyczyn leżących po stronie Organizatora wiąże się z obowiązkiem przedstawienia Klientowi oferty zastępczej o tym samym standardzie, chyba że Klient zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie, lub ze zwrotem uiszczonych przez Klienta kwot bez potrąceń, przy czym zwrot wpłat stanowi ostateczne rozliczenie pomiędzy nim a Biurem. Wyboru jednej z dwóch powyższych możliwości dokonuje Klient.

7. W trakcie trwania imprezy Uczestnik jest zobowiązany stosować się do wskazówek pilota lub kierownika imprezy, oraz do przestrzegania regulaminów obiektów, na terenie których się znajdzie (obiekty noclegowe, gastronomiczne, muzealne i inne). Biuro zastrzega sobie prawo do rozwiązania umowy z winy Uczestnika w trybie natychmiastowym w trakcie jej realizacji, jeżeli Uczestnik utrudnia sprawne lub planowe realizowanie programu imprezy. Wszelkie koszty związane z rozwiązaniem umowy ponosi Klient, natomiast kwoty wpłacone z tytułu uczestnictwa w imprezie na rzecz Biura nie podlegają zwrotowi. W przypadku osób niepełnoletnich, opiekunowie są zobowiązani w trybie natychmiastowym odebrać relegowanego uczestnika imprezy.

8. Biuro nie dokonuje zwrotu wartości świadczeń, które nie zostały w pełni wykorzystane z przyczyn leżących po stronie uczestnika np.: rezygnacja z części lub całości programu, spóźnienia się na miejsce zbiórki, skrócenia pobytu itp.

V Ubezpieczenie

1. Uczestnicy imprez organizowanych przez Biuro są ubezpieczeni o Następstw Nieszczęśliwych Wypadków w Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia Spółka Akcyjna z siedzibą w Sopocie, przy ul. Hestii 1, 81-731 Sopot, na kwotę 20 000 PLN.

2. Uczestnicy wyjazdów zagranicznych dodatkowo ubezpieczani są od Kosztów Leczenia na czas ich pobytu poza granicami kraju.

3. Zawierając umowę, uczestnik deklaruje, że jego stan zdrowia umożliwia udział w imprezie. Ubezpieczenie nie obejmuje chorób przewlekłych.

VI Rezygnacja z imprezy lub zmiana terminu, reklamacje

1. Rezygnację z udziału w imprezie przyjmuje się wyłącznie w formie pisemnej. Za datę wpływu przyjmuje się dzień jej wpływu do Biura. Jeżeli Klient odstępując od umowy, wskaże inną osobę spełniającą warunki uczestnictwa w danej imprezie turystycznej, której przekaze uprawnienia i która podejmie obowiązki wynikające z tej umowy, biuro nie będzie żądało żadnych kwot z tytułu odstąpienia od umowy.

2. Jeżeli Uczestnik rezygnuje z udziału w imprezie z przyczyn leżących po jego stronie Biuro dokonuje zwrotu wpłaconej na poczet udziału w wycieczce kwoty po potrąceniu poniesionych

przez Biuro nakładów i kosztów związanych z przygotowaniem imprezy, oraz z odwołaniem uczestnictwa Klienta w tej imprezie. Rezygnację należy złożyć w Biurze lub biurze agencyjnym w formie pisemnej. Na bazie historycznych doświadczeń biura ustala się, iż rezygnacja w terminie do 21 dni przed wycieczką nie wiąże się dodatkowymi kosztami (z wyjątkiem kosztów faktycznie poniesionych przez Biuro jak np. zakup stosownych biletów wstępu zgodnych

z programem imprezy), w terminie 20 – 14 dni przed imprezą potrąceniu ulega do 50% wartości imprezy, w terminie 13-7 dni przed rozpoczęciem imprezy potrąceniu ulega do 75% wartości imprezy, w terminie poniżej 7 dniu potrąceniu ulec może do 100% wartości imprezy.

3. Biuro ma obowiązek dokonania zwrotu części lub całości wpłat według kryteriów podanych w Rozdziale VI pkt 2 w ciągu 14 dni od daty rezygnacji uczestnika.

4. Wszelkie reklamacje dotyczące udziału w imprezie winny być składane w formie pisemnej do Organizatora w terminie maksimum 30 dni od daty zakończenia imprezy. Brak odpowiedzi ze strony Organizatora w terminie przekraczającym 30 dni od daty wpłynięcia reklamacji oznacza jej pozytywne rozpatrzenie.

5. Biuro odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest spowodowane wyłącznie: działaniem lub zaniechaniem Klienta, działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nie uczestniczących w wykonaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć bądź uniknąć, albo siłą wyższą.

6. Wyłączenie odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w przypadkach wymienionych w pkt. 5 nie zwalnia organizatora turystyki od obowiązku udzielenia w czasie trwania imprezy turystycznej pomocy poszkodowanemu Klientowi.

7. Uczestnik ma prawo do odszkodowania ze strony Organizatora w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usług w czasie imprezy. Organizator zastrzega sobie prawo do ograniczenia odpowiedzialności do dwukrotności ceny imprezy turystycznej względem każdego Klienta. Ograniczenie to nie dotyczy szkód na osobie.

VII Postanowienia końcowe

1. Wszelkie spory mogące wyniknąć w związku z realizacją będą rozstrzygane polubownie, a w razie braku porozumienia mają zastosowanie przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego oraz Ustawa o usługach turystycznych z dnia 24.11.2017 roku wraz z późniejszymi zmianami.

Z uwagi na konieczność regulowania obowiązkowych wpłat na rzecz Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego i Turystycznego Funduszu Pomocowego z każdej wpłaconej kwoty na imprezy wielodniowe zmuszeni jesteśmy potrącać 4 zł od każdej osoby widniejącej na umowie. Potrącenie obowiązuje także w przypadku przeniesienia pieniędzy na inną imprezę.